CONTRIBUȚII LA CALCULUL ȘI ALCĂTUIREA STRUCTURILOR MIXTE DIN OȚEL-BETON

Teză destinată obținerii titlului științific de doctor inginer la Universitatea "Politehnica" din Timișoara în domeniul INGINERIE CIVILĂ de către

Ing. Marina Lute

Conducător științific: Referenți științifici: prof.univ.dr.ing Valeriu Stoian prof.univ.dr.ing Ovidiu Mîrşu prof.univ.dr.ing. Vasile Păcurar prof.dr.ing. Augustin Popăescu prof.onorif.dr.ing. Decebal Anastasescu

Ziua susținerii tezei: 11.12.2008

Seriile Teze de doctorat ale UPT sunt:

- 1. Automatică
- 2. Chimie
- 7. Inginerie Electronică și Telecomunicații 8. Inginerie Industrială
- ă 9. Ingin
- 3. Energetică
 4. Ingineria Chimică
- 9. Inginerie Mecanică 10. Știința Calculatoarelor
- 5. Inginerie Civilă
 6. Inginerie Electrică
- 11. Știința și Ingineria Materialelor
- Universitatea "Politehnica" din Timișoara a inițiat seriile de mai sus în scopul diseminării expertizei, cunoștințelor și rezultatelor cercetărilor întreprinse în cadrul școlii doctorale a universității. Seriile conțin, potrivit H.B.Ex.S Nr. 14 / 14.07.2006,

tezele de doctorat susținute în universitate începând cu 1 octombrie 2006.

Copyright © Editura Politehnica – Timişoara, 2008

Această publicație este supusă prevederilor legii dreptului de autor. Multiplicarea acestei publicații, în mod integral sau în parte, traducerea, tipărirea, reutilizarea ilustrațiilor, expunerea, radiodifuzarea, reproducerea pe microfilme sau în orice altă formă este permisă numai cu respectarea prevederilor Legii române a dreptului de autor în vigoare și permisiunea pentru utilizare obținută în scris din partea Universității "Politehnica" din Timișoara. Toate încălcările acestor drepturi vor fi penalizate potrivit Legii române a drepturilor de autor.

România, 300159 Timişoara, Bd. Republicii 9, tel. 0256 403823, fax. 0256 403221 e-mail: editura@edipol.upt.ro

Cuvânt înainte

Teza de doctorat a fost elaborată pe parcursul activității mele în cadrul Departamentului de Construcții Civile, Industriale și Agricole al Facultății de Construcții din cadrul Universității "Politehnica" din Timișoara.

Doresc sa exprim mulţumirile mele conducătorului ştiinţific, Prof.dr.ing. Valeriu Stoian, şi recunoştinţa mea pentru sprijinul acordat, şi mai ales pentru libertatea deplină de exprimare pe care mi-a permis-o în toate etapele desfăşurării activităţii de doctorat.

Mulţumesc d-lui Prof.dr.ing. Vasile Păcurar, şi d-lui Prof.dr.ing. Augustin Popăescu, membri ai comisiei ştiinţifice, care au recenzat teza, au recomandat-o pentru susținerea publică, şi au acceptat să fie alături de mine la susținerea publică.

Mulţumesc d-lui Dr.ing. Decebal Anastasescu pentru exigenţa şi atenţia specială pe care a acordat-o recenziei tezei, precum şi pentru recomandările pentru urmarea cercetărilor în viitor.

Mulţumesc în mod deosebit d-lui Prof.dr.ing. Ovidiu Mîrşu pentru atenția constantă pe care mi-a acordat-o pe tot parcursul activității de doctorat, pentru ideile pe care le-a agreat sau nu, pentru atenția acordată la realizarea încercărilor, interpretarea rezultatelor, redactarea lucrării și organizarea susținerii publice.

Nu în ultmimul rând, aș dori să mulţumesc mamei și fratelui meu, pentru susţinerea necondiţionată pe care mi-au acordat-o pe tot parcursul elaborării tezei.

Marina Lute

Lute, Marina

Contribuții la calculul și alcătuirea structurilor mixte din oțel-beton

Teze de doctorat ale UPT, Seria 5, Nr. 33, Editura Politehnica, 2008, 160 pagini, 39 figuri, 27 tabele.

ISSN:1842-581X

ISBN: 978-973-625-772-8

Cuvinte cheie: structuri compozite, grinzi compozite oţel-beton, rigiditate, ductilitate

Rezumat,

Lucrarea tratează studiul comportării grinzilor compozite oțelbeton supuse la încărcări seismice, în cazul în care au următoarea compoziție a secțiunii transversale: profil metalic, placă din beton armat armată cu două rânduri de rețele de armătură, armăturile longitudinale ancorate cu bulcle verticale prelungite în interiorul plăcii de beton. Studiul a fost tratat atât din punct de vedere teoretic – prin modelare cu metoda elementului finit în domeniul elastic și în domeniul plastic – cât și din punct de vedere experimental. S-au realizat două elemente de încercare scara 1:1 care să pună în practică și să valideze problemele apărute în cadrul cercetării teoretice.

CUPRINS

CU CU	VÂNT ÎNAINTE PRINS	3 5
1.	INTRODUCERE	9
	1.1. Obiectul tezei de doctorat	10
2.	CONTEXTUL TEORETIC AL PROBLEMEI	12
	2.1. Definiții	12
	2.1.1. Termeni și definiții	12
	2.1.2. Structuri compozite. Structuri flexibile și structuri rigide	13
	2.1.3. Conceptul de lătime efectivă	16
	2.2. Probleme de proiectare seismică la cadre compozite	22
	2.2.1. Rigiditatea EI	23
	2.2.2. Momentul capabil plastic pentru dimensionarea la încovoiere M _{Rd}	25
	2.2.3. Ductilitatea	26
	2.2.4. Evaluarea ductilității locale a secțiunilor	30
	2.2.5. Concepte europene de proiectare referitoare la cadre compozite situate în zone seismice	34
	 Mecanismul de transfer al momentului încovoietor de la grinda compozită la stâlp 	38
	2.3.1. Eurocode 4	38
	2.3.2. Abordarea echipei Plumier	40
	2.3.3. Eurocode 8	42
	2.4. Concluziile cercetărilor teoretice	43
3.	SINTEZA CERCETĂRILOR EXPERIMENTALE REALIZAZATE PE CADRE	46
		16
	3.1. Contextul cercetarilor 3.2. Încercări efectuate la Universitatea din Trento: încărcări dinamice	40
	pe grinzi compozite otel-beton	47
	3.3. Încercări efectuate la Ismes: încărcări dinamice pe grinzi compozite oțel-beton	48
	3.3.1. Scopul cercetării	48
	3.3.2. Ductilitatea secțiunii	49
	3.3.3. Rezultate experimentale	49

3.3.4. Prelucrarea datelor	50
3.4. Incercări efectuate la Saclay: încercări ciclice pe cadre compozite cu noduri rigide	51
3.4.1. Scopul cercetării	51
3.4.2. Descrierea elementului de încercare	51
3.4.3. Descrierea încercării	53
3.4.4. Concluzii	54
3.5. Încercări efectuate la Darmstadt: studii pe noduri compozite	55
3.5.1. Descrierea elementelor de încercare	55
3.5.2. Standul de încercare	56
3.5.3. Descrierea încercărilor	57
3.5.4. Rezultatele încercărilor	57
3.5.5. Concluzii	60
3.6. Încercări efectuate la Centrul de Cercetare ISPRA: încărcări ciclice pe două direcții pe cadre compozite spațiale	60
3.6.1. Elementul de încercare	60
3.6.2. Programul încercării	62
3.6.3. Rezultate obținute	63
3.7. Concluzii	64
PROIECTAREA ELEMENTELOR EXPERIMENTALE	66
4.1. Expunerea problemei	66
4.2. Descrierea structurii	66
4.3. Analiza globală elastică a structurii	67
4.3.1. Rigiditatea secțiunii transversale a grinzii	68
4.3.2. Elemente utilizate la modelarea structurilor	/4
4.3.3. Analiza structurii solicitată la încărcări verticale	/9
4.3.4. Analiza structurii solicitată la încărcări orizontale	83
4.3.5. Concluzii	89
4.4. Alegerea modelelor experimentale	90
4.4.1. Incărcări aplicate elementelor	91
4.5. Modelarea comportarii elementului experimental in domeniul plastic	92
4.5.1. Modelarea cu elemente finite de suprafață	93
4.5.2. Starea de eforturi în grindă	94
4.5.3. Starea de eforturi în stâlpi, noduri și conexiuni	95
4.5.4. Starea de eforturi în placa de beton	98
ÎNCERCĂRI EXPERIMENTALE REALIZATE PE CADRE PORTAL	101
COMPOZITE	101
5.1. Descriere generala	101

4.

5.

5.2. Caracteristicile elementelor experimentale	103	
5.2.1. Caracteristici geometrice	103	
5.2.2. Materiale folosite	103	
5.2.3. Alcătuirea elementelor experimentale	104	
5.2.4. Standul de încercare	106	
5.3. Încercarea elementelor experimentale	108	
5.3.1. Principiul de încercare	108	
5.3.2. Comportarea elementelor experimentale	110	
5.4. Analiza rezultatelor experimentale	125	
5.4.1. Evaularea ductilității pe baza diagramelor experimentale	125	
5.4.2. Comportarea grinzii metalice	135	
5.4.3. Comportarea armăturilor longitudinale	136	
5.4.4. Comportarea armăturilor tranversale	142	
5.5. Concluzii	144	
6. CONTRIBUȚII PERSONALE	145	
ANEXA 1		

BIBLIOGRAFIE

6.

156

1. INTRODUCERE

Contextul intern și internațional pune din ce în ce mai mult accentul pe utilizarea materialelor de construcție la capacitatea lor maximă, astfel încât idei arhitecturale complexe să poată fi puse în practică respectând criteriile de bază ale unei proiectări moderne, și anume siguranță și calitate pe fondul unei optimizări a secțiunii elementelor de rezistență.

Pe acest fond au apărut mai multe soluții de proiectare, printre care și structurile compozite oțel-beton. Acestea încep să fie studiate și folosite, în mod efectiv și pe scară mai largă, cu începere din deceniul 4 al secolului XX.

Ele au fost "descoperite" în mod cu totul neprevăzut, cu ocazia exploatării unor poduri de șosea, la care, din necesitatea reducerii greutății proprii, grinzile principale au fost realizate din oțel, iar dala podului din beton armat; capetele de nit aflate la partea superioară grinzilor metalice și aderența oțel-beton au asigurat conlucrarea grinzilor cu dala de beton armat, ansamblul grinzi de oțel – dală de beton armat comportându-se ca o structură unitară (ulterior, capetele de nit și aderența nu s-au mai considerat, pentru motive de siguranță, drept elemente de legătură, prevăzându-se în acest scop dispozitive speciale).

În timp s-a demonstrat că structurile compozite oțel-beton pot realiza, în comparație cu structurile din oțel, economii de metal de 15 – 50%, funcție de tipul construcției și modul de execuție, și totodată greutăți mult mai mici față de structurile de beton armat.

În anii '70, în Timişoara s-a format un grup de cercetare puternic, studiile teoretice și experimentale efectuate aici aducând contribuții importante la elaborarea unor metode unitare de calcul la stări limită al structurilor compozite oțel-beton și la dezvoltarea unei teorii de calcul la starea limită de rezistență, luând în considerare gradul real de plasticizare a secțiunii compuse corespunzător atingerii deformației specifice limită (de rupere) în fibra extremă comprimată din beton; această teorie a fost acceptată, ca o variantă, și de comisia mixtă europeană AIPC – CEB – CECM – FIP "Construcții compuse oțel-beton" în vederea elaborării unor recomandări internaționale. La nivel național, cercetările s-au materializat în elaborarea unui normativ [58] a primei cărți de specialitate publicată pe această temă [8], și prin elaborarea unor teze de doctorat.

Totuși, cercetările făcute inițial considerau ca element tipic al unei structuri compozite grinzile supuse la încovoiere din încărcări verticale, încărcările laterale de tip seismic fiind sporadice. De aceea, în anul 1994, comisiile reunite de redactare a Eurocodurilor (SC8 – Sons Comite '08 – Constructien Europen en zone seismique, TC 250 – Eurocode și CEN – Comité Européen de Normalisation) au luat decizia de a nu acorda părții referitoare la construcțiile compozite oțel-beton supuse la încărcări seismice decât un statut de anexă informativă. S-a considerat la acea dată că studiile asupra subiectului erau insuficiente, și nu se putea avea încredere în textul acelei perioade.

Subiectul a devenit de actualitate în anul 1994, ca urmare a cutremurului de la Northridge (Los Angeles), unde comportamentul structurilor metalice și compozite oțel-beton în cadre a fost catastrofal. S-au identificat mai multe cauze ale

catastrofei, pornind de la materialul de bază – oţelul, materialele și procedeele de sudură, până la aspecte specifice elementelor compozite care au avut o contribuție negativă, deoarece prin caracterul asimetric al secțiunilor în T, întinderea la fibra inferioară este mai mare decât la secțiunile simetrice din oţel, pentru aceeași rotație.

Cercetări experimentale importante în domeniu au fost finanţate în mod indirect, ca parte a programului "Mari instalaţii" care a permis realizarea de încercări pe masa vibrantă de la ISMS (Bergamo), Atena și CEA (Saclay). Apoi a apărut o finanţare din partea Uniunii Europene, care a permis realizarea de încercări pe structuri tridimensionale, în mărime reală, la Centrul Comun de Cercetare a ISPRA, și teste complementare asupra ansamblurilor la Darmstadt.

Aceste cercetări au dus la introducerea in Eurocode 8 a unui capitol de calcul la seism a structurilor compozite, cu referire la structuri în cadre compuse cu noduri rigide și placă compusă cu tablă cutată și beton armat.

1.1. Obiectul tezei de doctorat

Teza de față are ca obiectiv studiul mecanismului de transfer al momentului încovoietor la îmbinarea grindă – stâlp la structurile în cadre compozite supuse la acțiuni seismice, în ipoteza că îmbinarea grindă-stâlp este rigidă, iar placa este din beton armat.

Teza aduce o contribuție la definirea elementelor necesare pentru a efectua un calcul de rezistență al cadrelor la acțiuni seismice. La ora actuală, capitolul relativ la construcțiile cu structură compozită din Eurocode 8, se referă la structuri în cadre cu noduri rigide cu placă compusă beton armat – tablă cutată.

Filozofia de proiectare a unor structuri în cadre, indiferent de alcătuirea lor, trebuie să ia în considerare principiul de bază al proiectării la seism, și anume dimensionarea la capacitatea portantă. La o structură supusă la solicitări seismice, elementele structurii sunt astfel alese încât să realizeze o distribuție a zonelor de disipare a energiei în structură după o schemă prestabilită. Zonele de plastifiere formează un ansamblu care nu pune în pericol echilibrul global al structurii. În acest context, este esențială evaluarea pertinentă a rezistenței fiecărui element, pentru a fi sigur că cedarea va avea loc în zonele proiectate corespunzător. La un cadru, disiparea de energie este dirijată spre zonele plastice potențiale ale grinzilor.

În acest punct apare diferența între structurile metalice și structurile compozite. La structurile din oțel, rezistența secțiunilor și a îmbinărilor sunt relativ bine controlate, și se poate face un istoric al apariției articulațiilor plastice. La structurile compozite, dimpotrivă, contribuția plăcii la momentul capabil al grinzii este o mărime variabilă greu de controlat, care depinde de mai mulți parametri, cum ar fi armătura longitudinală și transversală din placă, tipul conexiunilor, etc. Este importantă cuantificarea efectului acestor parametri, deoarece ei influențează în mod direct rezistența la încovoiere a grinzilor, în consecință, putând modifica ordinea apariției articulațiilor plastice între grinzi și stâlpi, și astfel să compromită conceptul aplicat în proiectare, și anume dirijarea formării articulațiilor plastice în grinzi.

Scopul general al tezei este de a pune în evidență și de a cuantifica rolul plăcii din beton armat în transmiterea momentului de încovoiere de la grindă la stâlp.

Lucrarea este structurată în şase capitole:

- Capitolul 2 prezintă stadiul actual al cercetărilor în domeniu. Se pun în evidenţă diferitele probleme ale cadrelor compozite cu noduri rigide amplasate în zone seismice şi materializarea teoriilor la nivelul standardelor în vigoare.
- Capitolul 3 prezintă istoricul studiilor experimentale pe cadre compozite realizate pe plan european. Din expunere rezultă cu claritate modul de evoluție al filozofiei de proiectare a încercărilor pe cadre compozite, teoriile de calcul infirmate sau acceptate de-a lungul acestor cercetări, contribuția lor la dezvoltarea modului de calcul al structurilor compozite.
- Capitolul 4 descrie teoretic programul experimental realizat în cadrul tezei. Se face referirea la modul de proiectare al elementelor experimentale, aplicarea teoriilor de calcul prezentate în capitolul 2, care au stat la baza programului de încercări, dimensionarea elementului şi standului de încercare. De asemenea se prezintă modelarea elementelor în diferite ipoteze de calcul acceptate de standarde.
- Capitolul 5 se referă la realizarea practică a încercărilor, determinarea limitelor de comportare elastică și plastică a elementelor încercate, rezultate obținute. Tot în acest capitol se arată prelucrarea rezultatelor obținute și observații ce pot fi făcute în contextul cercetărilor europene în domeniu.
- Capitolul 6 prezintă concluziile lucrării și contribuția personală a autorului.

2. CONTEXTUL TEORETIC AL PROBLEMEI

2.1. Definiții

2.1.1. Termeni și definiții

Încă de la apariția structurilor compozite pe piața cercetării în construcții, dezbaterile în jurul lor nu au luat in considerare doar performanțele structurilor, ci și denumirea lor. În anii de început, structurile au purtat numele de "structuri compuse oțel-beton", pentru ca în anii 90 să se impună termenul de influență franceză "structuri mixte". O dată cu tipărirea normativului NP 033-99, s-a reintrodus termenul de "structuri compuse", iar la implementarea euronomelor în țară, la lansarea SR EN 1994-1-1:2004 s-a introdus termenul de "structură compozită oțel-beton".

Se observă că subiectul a suscitat multe pasiuni, iar cercetătorii în domeniu au încercat să impună termenul provenit limba de circulație internațională favorită: compozit din engleză, mixt din franceză sau compus din germană. O definiție succintă pentru fiecare termen din limba română legat de acest subiect a apărut în [12] și este redată mai jos:

- Materiale compozite = materiale la care componentele sunt definite la nivel de cristal; pot include materiale de tipul lianţilor (ciment, var, ipsos), metalelor, produselor ceramice, polimerilor etc.; materialele de construcţii organice naturale (paie, lemn, etc.), sunt de asemenea materiale compozite.
- Elementele compozite sunt alcătuite din două materiale distincte ce alcătuiesc o entitate singulară ale cărei proprietăți nu sunt posedate de componenții individuali; în această categorie se pot include: betoane cu armare dispersă (fibre de sticlă, fibre de oţel, polimeri), betonul armat, betonul precomprimat, elementele din beton cu armătură rigidă, etc.
- Elementele compuse sau mixte, sunt alcătuite din două sau mai multe materiale, combinate în scopul utilizării raționale a caracteristicilor fizicomecanice ale acestora; aspectul de bază al acestor elemente îl constituie conlucrarea dintre materiale, asigurată prin diferite tipuri de elemente de legătură care au rolul de a transmite eforturile de lunecare între materialele componente. Asemenea elemente pot fi realizate într-o gamă foarte variată, prin asocierea oţelului cu betonul, a lemnului cu betonul, a lemnului cu oţelul sau cu fibra de sticlă, etc. În această categorie se includ: planşee compuse oţel-beton, la care grinzile metalice conlucrează cu o placă de beton sau placă compusă oţel-beton; plăcile compuse tablă cutată-beton; planşee compuse lemn beton, etc.

Fiecare din aceste puncte de vedere poate fi argumentat pro sau contra, cu egale şanse de succes. Pentru lucrarea de față totuși, s-a preferat utilizarea termenului impus de Euronorme, precum și definițiile agreate de acestea:

- Element compozit = un element structural cu componente din beton şi oţel structural sau oţel format la rece legate prin conectori de forfecare astfel încât să se limiteze lunecarea longitudinală între beton şi oţel şi separarea unei componente de cealaltă
- Structurile compozite sunt alcătuite din elemente structurale diferite cum ar fi stâlpi din beton armat cu grinzi transversale metalice sau ferme metalice, acoperişuri compuse cu grinzi transversale din beton precomprimat şi cu pane fie din beton armat fie metalice, etc.

2.1.2. Structuri compozite. Structuri flexibile şi structuri rigide

Termenul de "structură compozită" cuprinde un ansamblu diversificat de structuri. Eurocode 4 definește un cadru compozit ca fiind o structură în care o parte sau totalitatea grinzilor și stâlpilor sunt elemente compozite și majoritatea elementelor care rămân sunt structuri din oțel. Un stâlp compozit poate fi format fie din profile de oțel înglobate în beton, fie țevi de oțel umplute cu beton. O grindă compozită este în general formată dintr-un profil de oțel de tip I, eventual înglobat în beton și conlucrând cu o placă de beton armat sau o placă compozită (beton armat turnat pe o tablă cutată).

Structurile compozite studiate în această lucrare sunt compuse din grinzi compozite cu profile neînglobate în beton, placă din beton armat și stâlpi metalici. Legătura dintre placă și grindă este asigurată de dornuri ductile. Structurile se presupun capabile să dezvolte articulații plastice în grinzile compozite spre a disipa la maxim energia la care sunt supuse.

În Eurocode 3 și 4, structurile sunt clasificate în funcție de comportarea lor sub acțiuni verticale și funcție de modul de preluare a încărcărilor laterale de tip seism. Se deosebesc astfel, structuri "contravântuite" și "necontravântuite", și structuri "rigide" și "flexibile".

O structură este numită "contravântuită" dacă rigiditatea laterală din planul structurii este asigurată de un sistem de contravântuiri, suficient de rigid pentru a reduce răspunsul său la forțe orizontale la mai puțin de 80%, adică deplasarea orizontală a structurii contravântuite trebuie să fie inferioară sau egală cu 1/5 din deplasarea orizontală a aceleiași structuri fără contravântuire.

Terminologia engleză "sway" şi "non-sway" defineşte mai curând o clasificare a structurilor "flexibile" şi "rigide" de aşa manieră încât să decidă asupra necesității de a lua în considerare efectele de ordinul II. Se defineşte o limită pentru deplasarea orizontală, astfel încât sub această limită structura să fie puțin sensibilă la efectele de ordinul al doilea, şi să fie numită "rigidă". Peste această deplasare orizontală limită structura este clasificată drept "flexibilă" şi trebuie luate în considerare efectele de ordinul II. Criteriul de clasificare se bazează pe valoarea unui parametru α_{cr} , numit factor de amplificare critică (EC3, EC4) a încărcării.

$$\alpha_{\rm cr} = \frac{{\sf F}_{\rm cr}}{{\sf F}_{\rm Ed}}$$

(2.1)

unde:

 α_{cr} – factor de încărcare critică, prin care încărcarea de calcul se mărește până la limita ce conduce la instabilitatea elastică

F_{Ed} – încărcarea de calcul pe structură

F_{cr} – încărcarea critică de flambaj pentru modul de instabilitate globală

O structură este numită flexibilă dacă factorul de încărcare critică este inferior lui 10, și rigidă dacă acesta este superior valorii amintite:

 $\alpha_{\rm cr} < 10 \qquad \qquad \Rightarrow \mbox{ structură flexibilă} \qquad \Rightarrow \mbox{ se iau în considerare efectele de ordinul II}$

 $\alpha_{cr} \ge 10$ \Rightarrow structură rigidă \Rightarrow se iau în considerare efectele de ordinul I

Eurocode 4 în varianta ENV se limita la studiul structurilor cu deplasarea orizontală limitată ca mai sus pentru structuri rigide. Versiunea Euronorme preluată și de SR EN 1994 permite și dimensionarea structurilor flexibile în anumite condiții, pentru anumite tipuri de analiză. Tipurile de analiză agreate de EC4/SR EN 1994 sunt prezentate sintetic mai jos.

- <u>Calcul liniar-elastic cu redistribuție limitată:</u> Se aplică pentru grinzi continui şi cadre pentru verificări la stări limită, altele decât oboseala; momentele încovoietoare pot fi redistribuite dacă se ține cont de efectele comportării neelastice a materialelor şi a tuturor tipurilor de flambaj
- <u>Calcul global rigid plastic</u>: pentru verificări la stări limită, altele decât oboseala, dacă:
 - toate elementele și nodurile cadrului sunt din oțel sau compozite
 - oţelul structural indeplineste condițiile de ductilitate $f_u/f_y \ge 1, 1, \epsilon_u \ge 15\epsilon_y$
 - secțiunile transversale au suficientă capacitate de rotire în zonele plastice potențiale
 - nodurile sunt capabile să susțină momentele plastice capabile pentru a asigura o suficientă capacitate de rotire
- <u>Calcul liniar elastic de ordinul II</u>:
 - pentru verificarea elementelor structurale
 - calculul momentelor de ordinul II se face prin multiplicarea momen-telor de ordinul I cu un factor echivalent al distribuţiei de momente
- <u>Analiza elasto-plastică</u>: calcul de ordinul II, cu considerarea secțiunilor plastificate
- <u>Analiza plastică neliniară</u>: calcul de ordinul II, cu considerarea plastifierii parțiale a elementelor în zonele plastice

În cazul structurilor în cadre, Eurocode 3, 4, 8 și P100-1/06 propun o alternativă simplă de calcul al factorului de încărcare critică. Conform notațiilor din P100, relația care trebuie îndeplinită pentru a putea neglija efectele de ordinul II este:

$$\theta = \frac{P_{\text{tot}} \cdot d_r}{V_{\text{tot}} \cdot h} \le 0.10$$
(2.2)

unde:

 θ – coeficientul de sensibilitate al deplasării relative de nivel; P_{tot} – încărcarea verticală totală la nivelul considerat, în ipoteza de calcul seismic; dr - deplasarea relativă de nivel, determinată са diferența deplasărilor laterale medii la partea superioară și la cea inferioara a nivelului considerat; V_{tot} – forţa tăietoare totală de etaj; h – înălțimea etajului

Fig. 2.1. Notatii pentru relatia (2.2)

Posibilitatea de a lua în considerare efectele de ordinul II este esențială pentru calculul structurilor la solicitări seismice. De fapt, pentru a evita luarea în considerare a acestor efecte, soluția este de dimensionare a structurii astfel încât să se limiteze deplasările laterale ale structurii. Aceasta ar avea drept consecință imposibilitatea disipării energiei prin formarea de articulații plastice cu ductilitate mărită, structura trebuind să fie supradimensionată la acțiunea seismică pentru a limita deplasările orizontale si a asigura stabilitatea de ansamblu a structurii. Această regulă restrictivă va fi ignorată în cele ce urmează.

Metodele de analiză admise pentru un calcul seismic sunt clar definite in Eurocode 8. Dimensionarea se poate face doar prin calcul liniar, echivalent cu un calcul neliniar prin utilizarea factorului de reducere q (factor de comportare) a spectrului de răspuns elastic. Factorul q este un factor introdus pentru a reduce forțele corespunzătoare răspunsului elastic ținând cont de răspunsul neliniar al structurii. Depinde de natura materialului structural, tipul de sistem structural și concepția de proiectare.

Funcție de gradul de regularitate în plan și elevație pentru structură, se diferențiază două metode de calcul:

- metoda forțelor laterale asociate modului de vibrație fundamental;
- metoda calculului modal cu spectre de răspuns, aplicabilă în general tuturor tipurilor de clădiri

Aceste analize corespund analizelor elastice de ordinul I. Atunci când $0,1<\theta\leq 0,2$, efectele de ordinul II sunt luate în calcul prin amplificarea acțiunilor seismice cu factorul $\frac{1}{(1-\theta)}$ Această metodă corespunde metodei de calcul liniar elastic de

ordinul II din Eurocode 4 (metoda de calcul liniar elastic de ordinul II).

Metodele de calcul neliniare sunt permise numai pentru evaluarea performanțelor structurii, deoarece nu poate verifica explicit realizarea mecanismului de plastificare urmărit.

- metoda de calcul dinamic liniar:
- metoda de calcul static neliniar: mecanismul de plastificare la acțiuni seismice este pus în evidență în mod aproximativ. Permite evaluarea capacităților de deformare. Cerințele de deplasare laterală sau ductilitate se stabilesc separat, din spectrele de răspuns seismic neelastic.

16 Contextul teoretic al problemei - 2

 metoda de calcul dinamic neliniar: mecanismul de plastificare la acţiuni seismice este pun în evidenţă în mod explicit, printr-un calcul de tip biografic. Furnizează cerinţele de deplasare şi ductilitate corespunzătoare accelerogramelor utilizate.
 În cadrul acestor metode, coeficientul θ este limitat la valoarea 0,3.

Standardul de proiectare al structurilor metalice [10], [38], [39], definește modele de proiectare funcție de condițiile îmbinare din noduri. Se definește astfel rigiditatea de rotire a conexiunii, funcție de suportul de la capătul grinzii care poate fi

Fig. 2.2. Model interacțiune conexiune - reazem

rigid sau flexibil (fig. 2.2). În model, fiecare conexiune și reazemul asociat sunt reprezentate de câte doua arcuri cu comportare liniar-elastică cu constanta arcului k_d și respectiv k_s , care împreună au o constantă efectivă k_n .

Adică, $k_n = \frac{k_s k_d}{(k_s + k_d)}$

Extremele intervalului de valori dat de această relație determină tipul reazemului: dacă k_n ia valori mult mai mici decât k_s sau k_d , atunci:

Fig. 2.3. Diagrame de moment încovoietor pentru diverse tipuri de îmbinări

Modul de comportare al îmbinărilor poate fi exprimat și grafic, funcție de raportul celor rigidităților două elemente din îmbinare. tipul îmbinării final Ϊn determină tipul structurii flexibilă sau rigidă. Diagrama de momente pentru îmbinare flexibilă este curba (a) din figură, iar curba (b) reprezintă diagrama de momente

îmbinare

rigidă.

pentru

Modelul de calcul al structurii este dat de modul de încadrare al îmbinării ca rigidă sau flexibilă, încadrare standardizată tabelar funcție de dimensiunile conexiunii.

2.1.3. Conceptul de lățime efectivă

Comportamentul real al unei grinzi compozite este departe de ipoteza conservării secțiunilor plane, datorită unor fenomene precum comportamentul bidimensional al plăcii și deformarea neuniformă pe lățime datorată alunecării de forfecare (sau lunecării relative) la interfața oțel-beton. Conceptul de lățime efectivă

include toate aceste fenomene prin definirea unei secțiuni plane echivalente, de lățime fixă, ce permite calculul conform ipotezei de conservare a secțiunilor plane.

Fig. 2.4 Lățimea efectivă de placă

Într-o secțiune dată, efortul unitar pe grosimea plăcii variază ca în fig. 2.4. Valoarea efortului maxim din D va fi obținută dacă se înlocuiește lățimea reală a plăcii "B" cu lățimea efectivă "b", astfel încât suprafața GHIJ să fie egală cu suprafața ACDEF. Cercetări bazate pe teoria elasticității au arătat că raportul b/B depinde în mod complex de raportul dintre lățimea "B" și deschiderea "L" a grinzii, de modul de încărcare, de condițiile de rezemare, ș.a. Conceptul de lățime efectivă este utilizat atât pentru calculul momentelor de inerție cât și pentru calculul momentelor de rezistență elastice ale structurii.

Lățimea efectivă conform EUROCODE 4

Pentru grinzile clădirilor, Eurocode4/SR EN 1994-1-1 apreciază ca suficient de exactă presupunerea că lățimea efectivă este constantă pe toată zona de moment pozitiv a fiecărei deschideri, și egală cu $b_{eff,1}$ din mijlocul deschiderii (fig. 2.5.). Aceeași ipoteză este valabilă și pe întreaga zonă de moment negativ de o parte și de alta a unui reazem intermediar, valoarea indicată fiind $b_{eff,2}$ de pe reazemul respectiv.

Pentru acestea, se face presupunerea că lățimea efectivă b_{ef} este egală cu L_e/8 de fiecare parte a rândului de buloane dacă nu este decât un rând, și la exteriorul rândurilor de buloane, dacă sunt două (fig. 2.5), L_e fiind distanța dintre punctele de momente nule.

Valorile lățimilor efective se iau egale pentru calculul momentelor de inerție și pentru calculul momentelor încovoietoare capabile. Această ipoteză face ca lățimile efective calculate cu modele elastice să dea valori cu grad ridicat de siguranță momentelor plastice ale secțiunilor, ceea ce înseamnă o aproximare clasică de calcul la sarcini verticale, unde siguranța în proiectare se obține dintr-un calcul cu norme inferioare de rezistență.

Pentru un calcul la acțiuni seismice, în Eurocode4 nu există valori pentru L_e de luat în considerare la calculul lățimii active de placă. În plus, aproximarea care constă în considerarea acelorași valori pentru lățimea activă în calculul elastic și în calculul plastic pune probleme, deoarece această aproximare poate conduce la subestimări ale rezistențelor din zonele pe care le dorim disipative, să denatureze calculul la capacitatea portantă a zonelor adiacente, și în consecință să deplaseze zonele de dispare în locuri nedorite. Ceea ce reprezintă siguranță în dimensionarea clasică poate deveni insecuritate în dimensionarea seismică.

Lățimea efectivă conform EUROCODE 8 și P100-1/2006

Normativele ce tratează în detaliu calculul la încărcări seismice, consideră diferită lățimea de placă ce trebuie considerată pentru calculul rigidității grinzii, comparativ cu calculul capacității portante a acesteia în domeniul plastic. De asemenea, pe lângă aspectul geometric al problemei, mai sunt considerați factori de influență asupra lățimii active de placă, următorii:

- solicitarea din beton (compresiune sau întindere)
- prezenţa grinzilor transversale în nodul considerat

- poziția nodului considerat: marginal sau intermediar
- armături longitudinale ancorate conform cerinţelor standardului pentru a putea prelua încărcări laterale
- armături transversale în aceleași condiții, și în plus ancorarea lor în stâlp. Lățimea efectivă a plăcii b_{eff} (fig. 2.6) este: $b_{eff} = b_{e1}+b_{e2}$ (2.4)

Fig. 2.6. Definirea deschiderilor echivalente pentru lățimea activă a tălpii de beton

conform Eurocode8 / P 1 0 0 / 1 - 0 6

Tabelul 2.1 Lățimea efectivă parțială a plăcii grinzilor compozite

b _e	Condiții de alcătuire din zona nodului grindă- stâlp	b _e pentru calculul momentului capabil M _{Rd} (plastic)	b _e pentru calculul rigidității I(elastic)
A. Stâlp interior	Există sau nu grindă transversală	Pentru M ⁻ : 0,11 Pentru M ⁺ : 0,0751	
B1. Stâlp exterior	Există o grindă marginală transversală rezemată pe stâlp, cu conexiune totală cu placa și armături suplimentare în placă A _T și A _S , corespunzător ancorate de conectori	Pentru M ⁻ : 0,1l Pentru M ⁺ : 0,075l	Pentru M ⁻ : 0.05 l Pentru M ⁺ : 0,0375 l
B2. Stâlp exterior	Există o fâșie de placă în consolă față de stâlp în care armăturile longitudinale se ancorează cu bucle.	Pentru M ⁻ : 0,11 Pentru M ⁺ :b _c /2+0,7h _c /2 sau h _c /2+0,7b _c /2	
B3. Stâlp exterior	Există un dispozitiv adițional fixat de talpa stâlpului cu o lățime b _{el} mai mare decât lățimea tălpii stâlpului b _{c.} iar	Pentru M ⁻ : 0,11 Pentru M ⁺ :b _c /2+0,7h _c /2	Pentru M ⁻ : 0.05 l

b _e	Condiții de alcătuire din zona nodului grindă- stâlp	b _e pentru calculul momentului capabil M _{Rd} (plastic)	b _e pentru calculul rigidității I(elastic)
	armăturile longitudinale din placă nu sunt ancorate	sau $h_c/2+0,7b_c/2$	Pentru M ⁺ : 0,0375 l
B4. Stâlp exterior	Nu există element transversal sau armăturile longitudinale nu sunt ancorate de stâlp	Pentru M ⁻ : 0 Pentru M ⁺ :b _c /2 sau h _c /2	Pentru M ⁻ : 0 Pentru M ⁺ : 0,0025l

unde: h_c , b_c – sunt notatiile din fig. 2.7

I - deschiderea grinzii în zona considerată

Lăţimile efective parţiale ale plăcii situate de o parte și de alta a axei grinzii, b_{e1} și respectiv b_{e2} utilizate pentru calculul momentelor capabile M_{Rd} și respectiv a rigidităților EI se vor determina conform tabelului 2.1. Aceste valori nu vor depăși jumătatea distanțelor între grinzi (b_1) și distanța până la marginea liberă a plăcii (b_2). Valorile date în tabel sunt valabile în condițiile în care în placă sunt prevăzute armăturile suplimentare conform fig. 2.7.

Cazurile A, B1, B2, B3 prevăzute în norme sunt ilustrate în fig. 2.7.

D - Grindă marginală compozită E - Fâșie de placă în consolă față de stâlp

F - Conectori G - Dispozitive suplimentare sudate de stâlp

Din problematica prezentată se poate remarca faptul că, armăturile luate în considerare la calculul lățimii efective de placă, respectiv al momentelor capabile plastice pentru grinda compozită, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Armătura longitudinală:
 - se ancorează de conectorii de forfecare fixați pe riglele transversale, sau
 - formează bucle de ancoraj în jurul stâlpilor din nodul considerat.
- Armătura transversală:
 - este dispusă pe lungimea hc de la faţa stâlpului, în cazul în care mecanismul de transfer al eforturilor de la grindă la stâlp se bazează pe rolul de tirant al acesteia
 - este dispusă pe lungimea 1,5b_{eff}, dacă armătura transversală are rol de freta pentru betonul din jurul stâlpului.

Prin detalierea calculului lățimii efective de placă pentru cazuri particulare, și separarea calculului caracteristicilor geometrice pentru rigiditate și capacitate portantă, evaluarea rezistențelor în zonele disipative este obținută cu un grad ridicat de precizie.

Totuși, prin teoriile adoptate de standarde, nu au fost discutate încă toate punctele de vedere ce pot apare relativ la acest subiect datorita complexității factorilor ce influențează lățimea efectivă a plăcii. Astfel, o nouă abordare a subiectului a apărut la Universitatea din Trento (Amadio, Fragiacomo ș.a.) [3], [4], [24], [25], care consideră că la evaluarea lățimii efective de placă în domeniul plastic trebuie luați în considerare următorii parametri:

- distribuția, cantitatea și tipul de armătură din placă
- clasa secțiunii de oțel (se cunoaște faptul că dacă voalarea locală are loc prematur, momentul plastic maxim în ansamblul secțiunii nu mai poate fi atins)

- numărul și tipul conectorilor (gradul conexiunii de forfecare de mare importanță în stadiul elastic, și care poate conduce la cedarea prematură a conexiunii în stadiul plastic)
- cedarea de forfecare a plăcii (ruperea fragilă, ce poate fi evitată printr-o proiectare adecvată a grosimii plăcii şi a armării transversale)
- tipul încărcării (ciclică sau nu)
- gradul de confinare al betonului (important în mod particular în cazul plăcii comprimate, legat de prezența armăturii transversale)

Noutatea rezidă din luarea în considerare a posibilității ruperii fragile a plăcii și evitarea acesteia. Din această cauză, în zonele de moment pozitiv, unde resursele de ductilitate ale betonului sunt limitate, se păstrează valoarea din EC4, respectiv $b_{ei}/8$, iar pentru zona de moment negativ se consideră o valoare mai mică, și anume $b_{ei}/4$. Propunerea prezentată se situează între valorile acceptate în cele două standarde de referință EC8 și EC4. În comparație cu prevederile EC8 nu se specifică influența modului de ancorare al barelor de armătură ductile și/sau influența grinzilor transversale asupra valorii b_{eff}

2.2. Probleme de proiectare seismică la cadre compozite

Dimensionarea la seism a structurilor se poate realiza în moduri diferite, în funcție de intensitatea și frecvența cutremurelor și de destinația clădirii. Astfel, se poate dori evitarea oricărei deteriorări a structurii, chiar și pentru elemente nestructurale, pentru structuri cu destinații speciale (spital de exemplu), sau seismul din zona respectivă este relativ de slabă intensitate și de frecvență mare. Într-un asemenea caz, structura trebuie să rămână în domeniul elastic și deplasările trebuie limitate. Parametrul principal este deci evaluarea corectă a deplasărilor structuri, ceea ce implică o evaluare precisă și corectă a rigidităților și deci a lățimilor efective în domeniul elastic. O dimensionare mai puțin riguroasă ar implica numai controlul rezistenței elementelor, fără limitarea deplasărilor în starea limită de serviciu.

În cazul unui cutremur de grad seismic mai mare, cu perioadă de revenire foarte mare, starea limită finală este o stare limita "ultimă". Structura poate fi puternic deteriorată și să suporte deformații ireversibile importante, dar echilibrul global al structurii trebuie păstrat. Structura trebuie să fie capabilă să suporte deplasări laterale importante, fără deteriorări substanțiale ale capacității portante la încărcări verticale. În afară de rezistență, zonele puternic solicitate trebuie să fie suficient de ductile pentru a-și păstra rezistența dincolo de plastificarea zonei. Principiul unei astfel de dimensionări este dimensionarea la capacitatea portantă. Se aleg zonele structurii în care se dorește disiparea energiei datorate seismului. Se definesc zonele plastice - cele mai puțin rezistente comparativ cu celelalte - care vor absorbi energia din seism. Aceste zone de plastificare sunt alese pentru a forma un mecanism global de cedare fără a antrena și prăbușirea structurii. La structurile în cadre, conformarea structurii este corectă din acest punct de vedere atunci când zonele plastice potențiale sunt dirijate spre extremitățile grinzilor. Dificultatea de proiectare constă în stabilirea rigidității și rezistenței acestor elemente astfel încât curgerea să aibă loc în zonele indicate.

Metoda de referință pentru proiectarea seismică este metoda de calcul modal cu spectre de răspuns, cu combinarea efectelor componentelor acțiunii seismice. Comportarea structurii este reprezentată printr-un model liniar-elastic, iar acțiunea seismică este descrisă prin spectre de răspuns de proiectare. Se ține seama de disiparea energiei acumulate prin plasticizarea zonelor de disipare cu ajutorul factorului de comportare q, divizor al spectrului elastic. Se verifică apoi ca în fiecare zonă critică valoarea de proiectare a efectului efortului secțional E_d să fie inferioară valorii corespunzătoare a efortului capabil de calcul R_d . Pentru ca metoda să fie aplicabilă, trebuie îndeplinite următoarele deziderate:

- definirea cu un grad de precizie acceptabil a caracteristicilor elastice EI pentru grinzi în zonele curente și în zonele de disipare pentru modelarea structurii; în particular, trebuie ca aceste caracteristici să conducă la o evaluare corectă a perioadelor de vibrații ale structurii, deoarece eforturile E_d depind de acestea.
- definirea momentelor capabile plastice M_{Rd} pentru zonele plastice potențiale
- alegerea coeficienților de multiplicare a eforturilor de calcul pentru zonele nedisipative (stâlpi) funcție de rezistențele plastice ale zonelor disipative (similar cu calculul eforturilor în stâlpi conform P100-92)
- să putem verifica dacă ductilitatea zonelor plastice potențiale este suficientă
- estimarea corectă a factorului de comportare q

Generalități

a. secțiune nefisurată b. secțiune fisurată Fig. 2.8. Ipoteze de calcul pentru determinarea rigidității secțiunilor compuse

Rigiditatea grinzilor influențează perioadele proprii de vibrație ale structurii, și în consecință solicitările la care este supusă aceasta. Pentru structurile în cadre, cu cât structura este mai rigidă, cu atât solicitările sunt mai mari. Se pot distinge două situații din punct de vedere al rigidității pentru secțiunile compozite fisurate sau nefisurate (fig. 2.8). Calculul rigidității unei secțiuni

compozite nefisurate revine la

calcularea unei secțiuni echivalente din oțel, unde lățimea efectivă a betonului este redusă la o lățime echivalentă a oțelului prin intermediul raportului dintre modulele de elasticitate ale oțelului și betonului $n = \frac{E_a}{E_c}$. Calculul rigidității unei secțiuni compozite fisurate nu ține seamă decât de armăturile plăcii care se află pe lățimea

Modulul de elasticitate E_c

efectivă.

Modulul de elasticitate E_c al betonului este un factor ce poate influența rigiditatea unei secțiuni nefisurate. Valorile propuse în codurile de proiectare sunt în general valori secante ale modului de rezistență, care au fost stabilite pentru o evaluare de siguranță a deplasărilor. Pentru calculul raportului n, prEN1994 consideră că pot apare două situații, și anume:

 se va considera un raport al modulelor n_L dacă se ia în considerare contracția și curgerea lentă, care devin importante în cazul turnării grinzilor în etape. La calculul acestuia se ține cont de tipul încărcărilor la care este supus elementul și timpul la care se aplică acestea după turnare.

se consideră un raport n cu valoarea prezentată mai sus dacă contracția și curgerea lentă nu au efecte importante. Pentru calculul momentului de inerție în domeniul elastic modulul de elasticitate al betonului este $E_{c,eff} = \frac{E_{cm}}{2}$, unde

E_{cm} este modulul secant al betonului pentru încărcări de scurtă durată. Se poate observa că alegerea clasei betonului va influența vizibil rigiditatea secțiunii grinzii. Pentru aceasta, Eurocode4 limitează utilizarea claselor de beton la proiectarea elementelor compozite între C20/25 până la C62/75, respectiv în valori

Versiunea actuală a Eurocode 8 are o abordare mai unitară relativ la alegerea acestei valori, introducând o valoare constanta pentru raportul modulelor, n=7 pentru toate tipurile de beton, ceea ce conduce la o valoare constată a modulului $E_c = 30 \text{ N/mm}^2$.

Considerarea efectelor fisurării betonului

ale modulului de elasticitate E_{cm} între 29 și 37 N/mm².

Pentru încărcări verticale și acțiunea vântului, la calculul global elastic, Eurocode 4 permite utilizarea unei lățimi efective constante în fiecare deschidere. Valorile se consideră pentru secțiuniea nefisurată, fiind $b_{eff,1}$ la mijlocul deschiderii (fig. 2.1) pentru o deschidere sprijinită la ambele capete, și $b_{eff,2}$ pe reazemul unei console. Analiza elastică nefisurată folosește rigiditatea la încovoiere E_aI_1 a secțiunii nefisurate. Această metodă mai este denumită și "calcul fără fisuri". Eventual, într-o a doua etapă, se poate face un calcul mai detaliat dacă în fibra extremă a betonului întins se atinge dublul rezistenței la întindere a betonului. În acest caz se poate utiliza rigiditatea E_aI_2 a secțiunii fisurate, calculate cu lățimea efectivă pe reazem. Se admite și o simplificare, pentru grinzile compozite cu talpa de beton deasupra secțiunii de metal, și pentru rapoarte ale deschiderilor adiacente mai mari de 0,6: se utilizează E_aI_2 pentru peste 15% din deschidere de fiecare parte a reazemelor, și E_aI_1 în rest.

Pentru calculul la încărcări din seism, Eurocode 8 prevede două metode alternative de considerare a rigidității grinzilor, fără a preciza cazurile în care este utilizabilă una sau alta dintre metode:

- Rigiditatea este variabilă în lungul deschiderii, funcție de semnul momentului încovoietor: E_aI_1 pentru moment pozitiv (beton nefisurat), și E_aI_2 pentru zonele de moment negativ (beton fisurat), în fiecare zonă diferind și lățimea efectivă de placă, conform tab. 2.1. Metoda prezintă dezavantajul stabilirii zonelor de compresiune/întindere. În cazul combinațiilor din seism, aceste zone sunt alternante, și de aici rezultă îngreunarea calculului eforturilor și deplasărilor în structură.
- Rigiditate constantă în lungul deschiderii grinzii, pornind de la un moment de inerție echivalent $I_{eq} = 0,6I_1 + 0,4I_2$. Dezavantajul acestei metode constă în subevaluarea zonei comprimate, care va fi considerată în proporție de 40% fisurată.

2.2.2. Momentul capabil plastic pentru dimensionarea la încovoiere M_{Rd}

Dimensionarea structurilor la capacitatea portantă implică cunoașterea ordinei de apariție a articulațiilor plastice. Pentru aceasta trebuie să considerăm două tipuri de momente capabile în zonele disipative:

- Rezistenţe minime nominale la moment pozitiv şi negativ. Aceste momente de rezistenţă servesc la dimensionarea zonelor disipative şi trebuie să reprezinte limite inferioare de rezistenţă în lungul elementului structural. La calculul lor se ţine seama doar de armăturile ductile. Se iau în considerare coeficienţii parţiali de siguranţă pentru material.
- Rezistențe maxime la moment pozitiv şi la moment negativ. Servesc la dimensionarea zonelor adiacente zonelor disipative, care trebuie să rămână elastice. Aceste momente trebuie să țină seama de rezistența "reală" din zonele disipative, şi deci de toți factorii care determină rezistența grinzii. Pentru a se evita ruperea în zone nedisipative, Eurocode 4 a introdus un coeficient de majorare a momentelor de rezistență a grinzilor compuse de 1,20 la dimensionarea nodurilor. În Eurocode 8 acest coeficient este de 1,30 pentru dimensionarea la capacitate portantă a stâlpilor şi de 1,35 pentru noduri.

Se pot prezenta diversi factori menționați în normativele actuale, care asigură siguranța în proiectare a rezistențelor de dimensionare:

- diferența dintre rezistența reală a materialelor și rezistențele de calcul, date prin coeficienții parțiali de siguranță;
- armăturile considerate neductile cum sunt plasele de armătură, care aduc o rezistență suplimentară, chiar dacă nu se contează pe ductilitatea lor;
- efectul nivelului de deformație asupra rezistenței materialelor.

Lățimea efectivă a tălpii de beton

Un alt factor ce contribuie la modificarea valorilor rezistențelor plastice este valoarea de calcul a lățimii efective de placă. Așa cum s-a menționat în 2.1.3, valorile de calcul a lățimilor efective depind de o multitudine de parametri:

- tipul încărcării la care este supusă grinda;
- zona din lungul grinzii pentru care se calculează;
- tipul și poziția geometrica a reazemului pentru care se calculează;
- capacitatea armăturilor longitudinale și transversale de a prelua încărcări seismice;
- semnul momentului încovoietor în zona de calcul.

În decursul unui proces de proiectare obișnuit, toți acești factori își modifică caracteristicile, pentru fiecare combinație de încărcări în parte, fapt ce poate conduce la o supraarmare a grinzilor, iar în cazuri extreme la o rezistență plastică reală în grindă superioară celei din stâlpi și deci mutarea zonelor disipative la extremitățile superioare ale acestora.

Armături efective la întindere

Barele de armătură longitudinală luate în considerare la calculul rezistenței plastice negative, depinde de asemenea de tipul încărcărilor la care este supus elementul și de lățimea efectivă a plăcii de pe care sunt considerate acestea:

26 Contextul teoretic al problemei - 2

- Eurocode 4, consideră la calculul momentelor plastice toate armăturile longitudinale aflate pe lăţimea efectivă de placă în zona considerată. Acest lucru se referă doar la evaluarea rezistenţelor plastice sub încărcări verticale.
- Pentru încărcări din seism, Eurocode 8 diferenţiază modul de considerare al armăturilor capabile să preia seismul funcţie de poziţia grinzii în planul orizontal al structurii:
 - Pentru grinzi ancorate de stâlpi intermediari, se iau în considerare la calcul toate armăturile longitudinale aflate pe lăţimea efectivă egală cu 0,1 din deschidere;
 - Pentru grinzi ancorate de stâlpi exteriori:
 - Dacă există o consolă a plăcii de beton aflată la partea exterioară, se iau în considerare armăturile longitudinale de pe lăţimea efectivă 0,1l, ancorate cu buclă în jurul stâlpului;
 - În cazul existenței grinzilor transversale, se iau în considerare armăturile longitudinale de pe lățimea efectivă 0,1l, ancorate de conectorii de pe grinzile transversale;
 - Dacă nici una din aceste condiții nu este îndeplinită, nu se va lua în considerare nici o armătură longitudinală, iar lățimea efectivă a plăcii de beton de pe care sunt considerate in calcul armăturile, este 0.

2.2.3. Ductilitatea

Ductilitatea este o caracteristică primordială a structurilor proiectate să reziste la seism prin formarea unui mecanism plastic global. De aceea definirea ductilității este de maximă importanță în proiectarea structurilor.

Ductilitatea poate fi definită ca și capacitatea unei structuri și a diferitelor elemente selecționate din aceasta, de a se deforma inelastic fără pierderea exagerată a rezistenței și rigidității. Conform literaturii de specialitate, se pot considera 4 moduri de cuantificare a ductilității unei structuri: ductilitatea de material, ductilitatea de secțiune, ductilitatea de rotație și ductilitatea de element. Prima este legată de capacitatea de deformație locală a materialelor, a doua este asociată cu capacitatea de rotație pentru o secțiune a unei grinzi, a treia este legată de capacitatea de rotație la capetele grinzii, respectiv de noduri, iar ultima se referă la comportamentul global al structurii, respectiv la deplasarea acesteia (tab. 2.2).

Ductilitatea de material

Sursa ductilității este capacitatea materialelor de a suporta deformații plastice fără o reducere importantă a tensiunii. Se definește ca raportul între deformația specifică totală ε și deformația specifică elastică ε_{y} . Este evident că betonul simplu are ductilitate de material foarte scăzută. Alegerea rațională a armării elementului putând duce la o îmbunătățire considerabilă a ductilității de material.

Ductilitatea de secțiune

La grinzi, capacitatea de rotație din articulațiile plastice este cea care interesează. Se poate defini o ductilitate de curbură (rotație pe unitatea de lungime), ca fiind raportul dintre curbura maximă ϕ_{max} și curbura elastică ϕ'_{y} . În cazul unei secțiuni compozite, trebuie făcută deosebirea între rotația la încovoiere pozitivă și negativă. La moment pozitiv, curbura elastică este corelată cu curbura primei limite elastice, ce corespunde fie deformației limite elastice a oțelului ($\epsilon_{y} = f_{y}/E_{a}$), fie deformația

limită elastică a betonului ($\epsilon_c = 1.5\%$). Curbura ultimă este în general controlată prin atingerea deformației limită ultimă în beton ($\epsilon_{bu} = 3,5\%$) și de deformația limită ultimă a oțelului ($\epsilon_r = 15\%$). (capacitatea de deformație a oțelului este superioară)

Cei mai importanți factori care afectează ductilitatea de secțiune, conform cu Paulay și Priestley [37], sunt:

- Alungirea ultimă a betonului ε_{cu}, deoarece deformaţia specifică ultimă a betonului controlează de obicei curbura ultimă, valori mai ridicate ale acesteia conducând la o ductilitate de secţiune sporită.
- Forța axială crește înălțimea zonei comprimate la curgere și la alungirea ultimă, ceea ce rezultă în creșterea curburii la curgere ϕ_y și a reducerii pentru curbura ultimă. În consecință, ductilitatea de secțiune scade.

28 Contextul teoretic al problemei - 2

- Rezistența la compresiune a betonului sporită: o creștere a f_{ck} reduce înălțimea zonei comprimate la curgere și la deformația ultimă, de unde o curbura de curgere ϕ_y mai mică, iar cea ultimă ϕ_m mai mare. În consecință, ductilitatea de secțiune μ_{ϕ} crește. Se poate remarca faptul că odată cu creștere clasei betonului, alungirea ultimă scade, astfel încât pentru betoanele de clasă foarte ridicată, ductilitatea secțiunii poate să scadă.
- Limita de curgere a armăturii mai ridicată conduce la o deformație specifică de curgere ε_y mai mare și deci la o ductilitate de secțiune μ_{ϕ} redusă. Acest lucru influențează și curbura negativă

Ductilitatea de rotație

O ductilitate de rotație importantă nu poate fi obținută numai dacă deformațiile plastice au posibilitatea să se dezvolte pe o lungime suficientă a elementului. Pentru a putea vorbi de capacitatea de rotire a nodului, trebuie luată în considerare și ductilitatea de rotație a grinzii, care asociază curburii noțiunea de lungime.

Fig. 2.9. Calculul parametrului convențional de rotație plastică θ_n

Ductilitatea de rotație a grinzii se definește ca fiind raportul dintre rotația maximă totală a articulației plastice θ și rotația elastică θ_y . Parametrul de rotație plastică este definit ca $\theta_p = \delta/0.5L$, unde δ este

săgeata grinzii la mijlocul deschiderii, iar L deschiderea grinzii (fig. 2.9).

<u>Ductilitatea de element</u>

Ductilitatea de element reprezintă o unitate de măsură a ductilității globale a structurii, și este definită ca raportul deplasării laterale totale ($\Delta = \Delta_y + \Delta_p$), și deplasarea laterală elastică Δ_y . Ea poate fi direct comparată cu ductilitatea necesară pentru a rezista la seism, și care este dată de factorul de comportare q a structurii. Deplasarea laterală ar trebui să fie considerată în centrul de greutate al forțelor seismice, dar în general este luată la nivelul planșeului peste ultimul nivel fără mare eroare.

Pentru diverse structuri se poate determina relația între ductilitatea locală (de secțiune sau de curbură) și ductilitatea globală (de structură). La structurile întregi, relația între cele două este complexă, deoaece depinde de topologia structurii, de distribuția rigizărilor, etc. În [43] se tratează ca exemplu o structură sub formă de consolă din beton armat încastrată în teren. Pentru aceasta, după atingerea momentului plastic în articulația plastică, se înregistrează rotiri la un moment constant. Rotirea din articulația plastică este egală cu $\theta_p = \phi_p L_p = (\phi_{max} - \phi_y)/L_p$, unde L_p este lungimea din grindă pe care se înregistrează deformații inelastice. Deplasarea de la vârful elementului după formarea articulației plastice, se datorează în totalitate rotirii din articulația plastică. În ipoteza în care articulația plastică se consideră la mijlocul lungimii L_p , deplasarea vârfului structurii din rotirea în articulația plastică este egală cu $\Delta_p = \theta_p (L - 0.5L_p)$. Folosind expresiile de mai sus, se poate stabili următoarea relație între ductilitatea de elemnt μ_{Δ} și ductilitatea la nivel de secțiune μ_{ϕ} :

$$\mu_{\Delta} = 1 + 3(\mu_{\phi} - 1) \frac{L_{p}}{L} (L - 0.5L_{p})$$
(2.5)

Relația (2.5) indică faptul că ductilitatea de element μ_{Δ} nu este egală cu ductilitatea de secțiune μ_{ϕ} . În general valoarea ductilității la nivel de element este mai mică decât cea la nivel de secțiune.

Influența redistribuției momentelor asupra ductilității structurii

Redistribuția momentelor influențează ductilitatea de element și in final ductilitatea de structură, motiv pentru care aceasta este permisă numai în cazuri specifice. Astfel, Eurocode 4 permite redistribuirea momentelor în anumite limite, și numai pentru structurile contravântuite.

Pe de altă parte, în Eurocode 8 și P100/1-06, se definesc:

 α_1 – factorul de multiplicare a forței seismice orizontale corespunzător formării primei articulații plastice în sistem

 α_{u} – factorul de multiplicare a forței seismice orizontale corespunzător formării mecanismului cinematic global

Raportul α_u/α_1 , este deci un factor de "redistribuție plastică", care permite o apreciere a nivelului capacității de rotație necesară în structură. Cu cât raportul α_u/α_1 este mai mare, cu atât ductilitatea de rotație locală trebuie să fie mai mare pentru a putea realmente atinge valoarea α_u . Valori de siguranță pentru raportul α_u/α_1 sunt date în Eurocode8 (tabelul 2.3). Ductilitatea globală necesară este cu atât mai mare cu cât raportul α_u/α_1 este mai mare. Aceasta se traduce prin valoarea factorului de comportament q:

$a = 5 \frac{\alpha_u}{\alpha_u}$	(2.6)
	()

Scopul redistribuirii momentelor este de a dimensiona secțiunile de o manieră mai economică, astfel încât rezistența secțiunilor să corespundă cel mai bine diagramei de solicitări, pentru ca materialele să fie utilizate corespunzător, articulațiile plastice să se formeze de o manieră mai apropiată de cea dorită, iar raportul α_u/α_1 care apreciază raportul forțelor dintre formarea primei articulații plastice și formarea celei

din urmă să fie cât mai mic posibil. Raportul α_u/α_1 , la limită va tinde la 1, dacă redistribuirea este perfectă.

O redistribuire a momentelor are ca efect reducerea secțiunilor, deci structura devine mai puțin rigidă, crește perioada proprie de vibrație, și eforturile de dimensionare pot scădea.

Dacă prin redistribuția momentelor sunt micșorate momentele negative și mărite momentele pozitive, se va micșora momentul de rezistență negativ micșorând secțiunile armăturilor, care se vor plastifia la o solicitare mai mică decât cea la care ele ar fi fost dimensionate pentru un moment neredus. Cererea de ductilitate a armăturilor va fi mai mare în raport cu o dimensionare fără redistribuire. Pe de altă parte, momentul negativ conduce la o compresiune în partea inferioară a profilului metalic. Această compresiune poate provoca o voalare locală. Dacă se reduce secțiunea armăturilor, avem mai puține probleme de voalare, și capacitatea de rezistență în această zonă a primei plastifieri crește.

În concluzie putem spune că pentru o structură calculată cu redistribuire de momente se modifică următorii parametri:

- Aria de armătură scade
- Perioada proprie de vibrație a structurii crește la redistribuirea momentelor
- Eforturile de calcul scad
- Valoarea factorului de multiplicare α_1 pentru apariția primei articulații plastice scade
- Valoarea factorului de multiplicare α_{u} pentru apariția ultimei articulații plastice scade
- Valoarea factorului de comportare q scade.

Din datele prezentate mai sus se poate face doar o comparație din punct de vedere economic al celor două tipuri de dimensionări, pentru o comparație tehnică fiind necesar un exemplu de calcul de structură în ambele variante. Totuși, putem spune că redistribuirea prezintă avantaje atât din punct de vedere economic (secțiuni mai mici) cât și din punct de vedere al performanțelor structurii (α_u/α_1 tinde la 1), doi parametri fiind favorabili acestei concluzii:

- Reducerea secțiunilor poate produce o diminuare a solicitării seismice
- Reducerea procentului de armare în zona de moment negativ poate să permită dimensionarea unor secțiuni mai ductile din punct de vedere al riscului de voalare locală a profilului metalic.

2.2.4. Evaluarea ductilității locale a secțiunilor

Ductilitatea secțiunilor compozite la încărcări laterale este determinată de capacitățile de rotație a secțiunilor la moment pozitiv și/sau negativ.

Zonele de moment pozitiv

Într-o secțiune compozită, ductilitatea de "încovoiere pozitivă" este controlată prin strivirea betonului din placă și/sau prin plastifierea oțelului din talpa întinsă a profilului metalic. Ruperea ductilă corespunde celui de-al doilea caz, și un mod de a evita strivirea betonului este de a controla poziția axei neutre plastice,

adică de a limita raportul x/d (EC4-structuri compozite și EC2-beton armat) adică a limita curbura secțiunii supusă la moment plastic pozitiv.

În prSR EN 194-1-1 (2004) o limitare a raportului x/d apare în două cazuri:

 În cazul unei analize globale plastice, capacitatea de rotație poate fi presupusă suficientă pentru oţel S355 dacă

x < 0,15d în orice deschidere în care mai mult de jumătate din încărcarea totală de calcul pentru acea deschidere se concentrează pe o lungime de 1/5 din deschidere Această regulă foarte severă se justifică prin faptul că acțiunile curente din grupări fundamentale nu trebuie să conducă la strivirea betonului. Această regulă nu se aplică și atunci când se arată că articulația va fi cea din urmă care se va forma în acea deschidere și că ea nu necesită o ductilitate importantă.

• În cazul momentului capabil plastic pozitiv la încovoiere pentru secțiuni ce conțin oțel S420 și S460, trebuie să se considere valori reduse ale momentului plastic pentru secțiunile în care x_{pl}/d este superior lui 0,15. Această reducere este liniară începând de la M_{Rd} cu x_{pl}/d=0,15 până la 0,85M_{Rd} cu x_{pl}/d=0,4. De la x_{pl}=0,4, momentul de rezistență este un moment elastic al secțiunii.

Plumier (Raport ICONS 2002) [45] propune o formulă bazată pe acelaşi principiu de limitare a deformațiilor din fibrele extreme ale oțelului și betonului dintro secțiune compozită:

$$\frac{x}{d} \le \frac{\varepsilon_{cu}}{\varepsilon_{cu} + \varepsilon_{a}}$$

(2.7)

unde:

 ϵ_{cu} – alungirea specifică la rupere a betonului sub încărcări ciclice

 ϵ_a – alungirea specifică totală a oțelului în starea limită ultimă

În acest caz, valorile considerate pentru ε_{cu} constituie punctul critic în definirea lui x/d. La nodul grindă-stâlp, betonul este armat și limitat lateral de către placă și armăturile sale, ceea ce înseamnă că deformația finală de rupere poate să fie cu mult superioară valorii de 3,5‰. Gradul de limitare nu poate fi definit prin similaritate cu ancorarea grinzii de beton armat în stâlp din beton armat, și o evaluare corectă a lui ε_{cu} este dificilă fără măsurarea deformației betonului într-o configurație reală a nodului supus la o încărcare ciclică. Aceste valori nu există în prezent, iar la preluarea acestei relații în Eurocode 8 s-au considerat valori de siguranță care se referă la încărcări statice uniaxiale.

La calculul la acțiuni seismice, P100-1/06 limitează raportul x/h_b (h_b este notația din P100 pentru înălțimea secțiunii compozite) funcție de clasa de ductilitate și tipul oțelului, după cum urmează:

Clasa de ductilitate	q	fy	$(x/h_b)_{max}$
Н	q ≥ 4	355	0,20
Н	q ≥ 4	235	0,27
М	1,5 < q < 4	355	0,27
Μ	1,5 < q < 4	235	0,36

Tabelul 2.4. Valori maxime ale înălțimii relative a zonei comprimate din beton pentru asigurarea ductilității grinzilor din oțel compozite cu placă de beton

În normele americane AISC (2005) pentru structuri compozite supuse la încărcări seismice se prezintă formula:

(2.8)

$$Y_{PNA} \leq \frac{Y_{CON} + d_{b}}{1 + \left(\frac{1700F_{y}}{E}\right)}$$

Unde:

Y_{PNA} – înălțimea zonei comprimate;

 Y_{CON} – distanța de la fibra superioară a grinzii metalice la fibra superioară a betonului;

d_b – înălțimea profilului metalic;

F_y – limita de curgere a profilului metalic;

E – modulul de elasticitate pentru oţe;

Dacă în expresia (2.8) se folosesc simbolurile Eurocode, rezultă: - înălțimea secțiunii compozite:

$$d = Y_{CON} + d_b \tag{2.9}$$

- înălțimea zonei comprimate x=Y_{PNA}

$$\Rightarrow \qquad \begin{array}{c} x \leq \frac{d}{1 + \left(\frac{1700f_{ya}}{E_{a}}\right)} \\ \Rightarrow x \leq \frac{d}{1 + 1700\varepsilon_{y}} \Rightarrow \frac{x}{d} \leq \frac{1}{1 + 1700\varepsilon_{y}} \end{array}$$
(2.10)
$$\varepsilon_{y} = \frac{f_{ya}}{E_{a}}$$

De unde, pentru tipurile de oțel indicate în P100 rezultă:

- Pentru oțel S235 $\frac{x}{d} \le 0.34$
- Pentru oţel S355 $\frac{x}{d} \le 0,26$

Rezultă că normele americane sunt mai permisive la acest capitol, chiar față de limitările date pentru clasa de ductilitate medie din P100.

<u>Zonele de moment negativ</u>

Ductilitatea secțiunilor compozite la moment negativ este asigurată prin restricționarea clasei secțiunii profilului metalic, adică limitând raportul între înălțimea și grosimea suprafeței laterale a secțiunilor la valorile date în Eurocode 3. Clasa inimii grinzii (ENV 1994-1-1) supuse la încovoiere și compresiune depinde de aportul zonei sale comprimate, astfel spus de poziția axei neutre plastice din secțiunea compozită. La moment negativ, poziția axei neutre plastice este legată direct de aria de armătură de pe lățimea efectivă a plăcii. O scădere a procentului de armare corespunde la o deplasare a axei neutre spre talpa liberă, și la o creștere a zonei comprimate a inimii secțiunii. Aplicarea regulilor de ductilitate a condus în final la limitarea inferioară a ariei de armare din lățimea efectivă (prSR EN 1994-1-1):

$A_s \ge \rho_s A_c$ cu	(2.11)
$\rho_{s} = \delta \frac{f_{y}}{235} \cdot \frac{f_{ctm}}{f_{sk}} \sqrt{k_{c}}$	(2.12)

unde:

A_c – aria activă a tălpi de beton;

fy – valoarea nominală a rezistenței la curgere a armăturii rigide în N/mm²;

f_{sk} – rezistența caracteristică la curgere a armăturii;

 $\rm f_{ctm}$ – rezistența medie la întindere a betonului, (EN 1992-1-1, tabelul 3.1 sau tabelul 11.3.1)

 $k_{c}\,$ – coeficient care ține seama de distribuția de eforturi unitare pe secțiune, imediat înainte de fisurare

 δ – este egal cu 1,0 pentru secțiuni transversale din clasa 2, și egal cu 1,1 pentru secțiuni transversale din clasa 1, secțiuni în care se produc rotiri ale articulațiilor plastice.

Fig. 2.10. Clasa 2 efectivă pentru inimă

Conform prEN1993-1-1:2004 [68], ductilitatea secțiunii este influențată de clasa secțiunii profilului metalic. Pentru întreaga secțiune se adoptă clasa cea mai mică corespunzătoare elementelor componente ale secțiunii. Excepție face cazul în care inima profilului este de clasă 3 iar tălpile de clasă 1 sau 2. În acest caz, întreaga secțiune se consideră de clasă 2, iar zona comprimată a inimii va fi înlocuită cu de două zone adiacente de lungime $20\epsilon t_w$ de o parte și de alta, ca în fig. 2.10.

Standardul australian pentru structuri compozite, AS2327.1-96 prevede o secțiune efectiva funcție de zveltețea elementelor componente ale profilului metalic, reducând astfel secțiunile din clase mai mari la clasa 1 sau 2. Funcție de limitele de zveltețe corespunzătoare, care depind de cerințele de rezistență si ductilitate ale secțiunii transversale ale grinzilor supuse la încovoiere, sunt date următoarele clase:

- a. **Secțiuni compacte**. Secțiunile transversale din aceasta clasa pot atinge momentul capabil plastic si au capacitate de rotire suficienta pentru a permite dezvoltarea unei articulații plastice.
- b. **Secțiuni non- compacte.** Secțiunile din această categorie pot atinge momentul capabil elastic, dar nu și pe cel plastic
- c. Secțiuni zvelte. Nu sint capabile sa atingă mometul capabil elastic.

Calculul la încărcări seismice necesită o capacitate de rotire corespunzătoare,

aşa că numai sectiunile compacte sunt agreate în proiectarea la seism. Secțiunile zvelte sunt excluse, iar cele noncompacte sunt transformate în sectiuni echivalente compacte. Transformarea se

face funcție de zveltețea fiecărui element în parte. Astfel, profilul metalic este împărțit în elemente plate (inimă, tălpi, etc), și pentru fiecare în parte se determină dacă este element compact (solicitat doar la întindere) sau nu. Aria elementelor compacte este egală cu aria lor efectivă. În caz contrar, se elimină zonele comprimate, aria efectivă fiind egală aproximativ cu zona întinsă a elementului.

2.2.5. Concepte europene de proiectare referitoare la cadre compozite situate în zone seismice

Pe plan european, s-a desfășurat în ultimii ani un important proiect de cercetare a comportării la încărcări sesimice a cadrelor compozite necontravântuite cu noduri rigide. S-au urmat două opțiuni de proiectare seismică pentru aceste cadre:

- Se neglijează comportarea compozită a grinzilor şi îmbinărilor cu stâlpii; în acest caz la proiectare se iau în considerare doar proprietățile grinzii metalice; aceasta presupune o deconectare corespunzătoare a a plăcii față de profilele metalice, deoarece pentru calculul rigidității stâlpilor trebuie ținut cont de valoarea reală a rigidității grinzii, care nu trebuie subevaluată.
- Se consideră la proiectare rigiditatea şi capacitatea portantă a grinzii compozite; în acest caz, trebuie cunoscute date de proiectare: lățimea efectivă a grinzilor, procentul de armare şi dispunerea armăturilor din placă, proporția secțiunilor, factori de comportare, cerințe pentru conexiuni de forfecare, etc. Pentru anumite tipuri de soluții structurale, aceste date apar în capitolul 7 şi anexa C din Eurocode 8.

Concepte de proiectare

Conform lui Plumier și Doneux [44], [45], [46], structurile în cadre compozite supuse la seism pot fi proiectate conform unuia din următoarele concepte de proiectare:

- *Conceptul a:* comportare structurală disipativă cu zone disipative compozite;
- <u>Conceptul b:</u> comportare structurală disipativă, cu zone disipative în profile metalice;
- <u>Conceptul c:</u> comportare structurală nedisipativă.

În conceptele a și b, este luată în calcul capacitatea de rezistență la seism a zonelor disipative din structură dincolo de limita elastică. În acest caz factorul de coportare q este mai mare de 1,5.

În conceptul b, structurile nu iau în considerare coportarea compozită în zonele disipative; aplicarea acestui concept este condiționată de conformarea strictă a structurii la regulile ce previn implicarea plăcii de beton în rezistența zonelor disipative; astfel, structura compozită este dimensionată conform Eurocode 4 la încărcări verticale și conform Eurocode 3 pentru zonele disipative. Pentru evaluarea corectă a unei comportări de acest tip, în cadrul încercărilor, s-a utilizat spumă polituratanică pentru izolarea plăcii față de stâlp în zonele de capăt, și împiedidarea transmiterii momentului încovoietor de la placă direct la stâlp.

În structurile nedisipative (conceptul c), efectul acțiunilor se calculează pe baza analizei elastice, fără luarea în considerare a comportării neliniare a materialelor, dar luând în considerare reducerea momentului de inerție datorită fisurării betonului.

Regulile de proiectare pentru structurile compozite (conceptul a) ţintesc către dezvoltarea în structură a mecanismelor plastice locale sigure (zone dispative) și în dezvoltarea unui mecanism global de disipare a energiei care să preia energia seismică din structură.

CONCE	PT DE PROIECTARE	FACTOR DE COMPORTARE	CLASĂ DE DUCTILITATE
С	Structură nedisipa- tivă	4 1≤q≤1,5	O - obișnuită
a sau b	Structură disipativă	1,5≤q≤4	I - intermediară
a sau b	Structură disipativă	q≥4	S - specială

Tabelul 2.5 Concepte de proiectare, factori de comportare și clase de ductilitate a structurilor

Tabelul 2.5 are următoarea semnificație. Pentru conceptul de proiectare a comportării disipative a structurilor compozite (concept a), s-a propus definirea a două clase de structuri I – intermediară și S- specială. Acestea corespund unei abilități crescute a structurii de a disipa energia prin intermediul mecanismelor plastice. O structură aparținând unei clase date de ductilitate trebuie să îndeplinească cerințe specifice referitor la următoarele aspecte: tipul structurii, clasa secțiunii, capacitate de rotire a îmbinărilor și elemente constructive de detaliu. Astfel se propune ca o structură în clasa de ductilitate I să aibă o capacitate de rotație plastică de 25mrad, iar pentru clasa S, 35 mrad. Pentru structurile nedisipative (clasa O din tabel) se permite proiectarea neseismică clădiri în regiuni cu seismicitate scăzută.

<u>Materiale</u>

Betonul utilizat poate fi doar de clasă cuprinsă între C20/25 și C40/50. Barele de armătură considerate la calculul rezistenței plastice în zone disipative, trebuie să satisfacă cerințele referitoare la raportul f_u/f_y și cele de alungire. Se acceptă ca armătură doar armătura profilată, cu excepția etrierilor care pot avea profil neted. Plasele sudate pot fi utilizate în zonele disipative, chiar dacă nu îndeplinesc criteriile de ductilitate, însă trebuie introduse și armături ductile pe traseul plaselor.

Acest lucru este necesar, deoarece o problemă ce apare la proiectarea cadrelor cu noduri rigide. Sub încărcări seismice se obține unui moment plastic cu considerarea procentului de armare rezultat din considerarea armăturilor ductile. La calculul la capacitatea portantă a grinzilor compuse se iau în considerare toate

36 Contextul teoretic al problemei - 2

armăturile, inclusiv plasele sudate care nu sunt ductile, rezultând o un moment capil plastic sporit fără acoperire în realitate. Soluția rezultată din cercetările recente indică întreruperea armăturilor neductile în zonele plastice potențiale, și înlocuirea acestora cu armături ductile pe aceste zone.

<u>Tipuri structurale și factori de comportare</u>

Structurile compozite oțel-beton pot fi încadrate într-unul din următoarele tipuri de structuri, funcție de modul de comportare sub acțiuni seismice:

- Cadre cu noduri rigide, la care grinzile şi stâlpii pot fi în soluție metalică sau compozită;
- Cadre compozite contravântuite centric, la care grinzile și stâlpii pot fi în soluție metalică sau compozită, contravântuirile fiind din oțel structural;
- Cadre compozite contravântuite excentric;
- Sisteme structurale compozite, ce se comportă ca pereţii diafragmă din beton armat;
- Pereţi compuşi oţel-beton, formaţi din plăci metalice verticale încastrate în beton armat.

Tabelul 2.6 prezintă valorile luate de factorul de comportare q, responsabil pentru capacitatea de disipare a energiei din structură, funcție de tipul de structură. Valorile lui q pentru cadrele compozite cu noduri rigide și pentru cadre contravântuite sunt similare cu cele de la structuri metalice și structuri din beton armat. S-a demonstrat (Sanchez 1999) că valorile lui q nu diferă în mod semnifictiv de la un tip de material la altul, atâta timp cât ductilitățile locale disponibile sunt similare și este făcută o evaluare corectă a lui α_1 . Există totuși alți factori care pot influența valorile lui q, cum ar fi rezistența scăzută la oboseală a secțiunilor T în comparație cu secțiunile simetrice, frecarea la luncare la interfața oțel-beton, etc.

Criterii generale pentru comportarea structurilor disipative

Structurile cu zone disipative sunt proiectate astfel încât zonele disipative să prezinte o ductilitate și rezistență adecvată, astfel încât voalarea locală, curgerea sau alte fenomene datorate comportării histeretice să nu afecteze stabilitatea de ansamblu a structurii.

		-
	S	Ι
e) Reinforced concrete shear wall elements. $\frac{\alpha_w}{\alpha_1} \approx 1.1$ TYPE I TYPE 2 TYPE 2 TYPE 3	$4\frac{\alpha_u}{\alpha_1}$	$2.5 \frac{\alpha_u}{\alpha_1}$
f) Composite steel plate shear walls with RC elements. $\frac{\alpha_u}{\alpha_1} \approx 1.2$	$4\frac{\alpha_u}{\alpha_1}$	$2.5 \frac{\alpha_u}{\alpha_1}$

Tabelul 2.6. Tipuri structurale și factori de comportare asociați

Ductility Class
Se permite utilizarea nodurilor semirigide și a conexiunilor parțiale, dacă au o capacitate de rotație adecvată, conform cu deformațiile globale. Elementele ce se întâlnesc în respectiva conexiune sunt stabile, iar efectul îmbinărilor asupra deformațiilor sau deplasărilor laterale globale sunt luate în considerare.

Rezistențele plastice ale zonelor disipative

În proiectare se consideră două rezistențe plastice ale zonelor disipative:

- Rezistenţa minimă plastică a zonelor disipative este luată în considerare la verificarea secţiunilor elementelor disipative. Se calculează luând în considerare doar betonul şi elementele din profilul metalic din componenţa secţiunii care sunt ductile.
- Rezistenţa maximă plastică a zonelor disipative este considerată în calculul la capacitatea portantă a elementelor adiacente zonelor disipative; valoarea sa se stabileşte luând în considerare betonul şi întregul profil metalic din zona considerată, inclusiv acele părţi care nu sunt în mod necesar ductile, ca de exemplu plasele sudate.

Reguli pentru proiectarea de detaliu a zonelor disipative

Proiectarea detaliilor de armare din placa de beton în zona de îmbinare ține cont de tipul elementelor compozite. Îîn tabelul 2.7 s-au sintetizat cerințele de ductilitate pentru secțiunile din zonele disipative rezultate în urma încercărilor.

S	Ι	0
$q \ge 4$	1.5 < q < 4	$1 \leq q \leq 1.5$
10 ε	15 ε	21 ε
24 ε	38 ε	52 ε
80 ε ²	85 ε ²	90 ε ²
	S $q \ge 4$ 10ε 24ε $80 \varepsilon^{2}$	S I $q \ge 4$ $1.5 < q < 4$ 10ε 15ε 24ε 38ε $80 \varepsilon^2$ $85 \varepsilon^2$

Tabelul 2.7. Relația între factorul de coportare a structurii și cerințele de ductilitate a secțiunilor

La grinzile compuse, obiectivul proiectării este menținerea integrității strucurale a plăcii de beton în timpul seismului, în timp ce curgerea are loc la partea inferioară a secțiunii metalice și/sau în armăturile din placă. S-a demonstrat experimental că acest că acest deziderat este atins dacă sunt îndeplinite condițiile din tab. 2.7; lățimea efectivă a grinzii b_{eff} trenbuie luată în considerare în mod diferit la definirea momentului de inerție și a momentelor plastice ale secțiunii. Pentru obținerea ductilității în zonele plastice, raportul x/d dintre înălțimea x a zonei comprimate și înălțimea totală a secțiunii d trebuie să îndeplinească condiția (2.7)

Grinzile concepute să se comporte ca grinzi compuse în zonele disipative pot fi proiectate cu conexiune parțială pentru orice regiune de moment pozitiv conform cu Eurocode4, dacă gradul de conexiune este minim 0,8 pentru orice zonă de moment negativ.

 $[\]varepsilon = (\mathrm{fy}/235)^{0.5}$

Analiza structurii

La cadre, rezistența plastică a secțiunii compuse se calculează luând în considerare doar profilul metalic, dacă placa este total deconectată față de cadrul metalic, pe o suprafață circulară de diametru $2b_{eff}$ în jurul stâlpului.

Pentru analiza elasică dinamica a unei structuri sub acțiuni seismice, rigiditatea I₁ a secțiunilor compozite la care betonul este comprimat se calculează considerând secțiunea efectivă de beton funcție de raportul al modulelor de elasticitate $n = E_a/E_c = 7$.

Rigiditatea I_2 a secțiunilor compozite se calculează atunci când betonul este considerat fisurat și doar parțile metalice ale secțiunii sunt active. Structura este analizată luând în anumite zone prezentate betonul comprimat și în altele întins. Se va utiliza un moment de inerție unic:

 $I_{eq} = 0,6I_1 + 0,4I_2$

(2.14)

2.3. Mecanismul de transfer al momentului încovoietor de la grinda compozită la stâlp

În literatura de specialitate au apărut mai multe valori ale momentelor ce descriu comportarea plăcii de beton la transferul la stâlp.

2.3.1. Eurocode 4

Eurocode 4 prezintă regulile de proiectare pentru structurile compozite supuse la încărcări verticale. În secțiunea 8 se prezintă comportarea zonelor de nod pentru aceste structuri.

Fig. 2.12. Model strut-and-tie

În cazul momentelor negative neechilibrate, întinderea suplimentară dintr-o parte a nodului va fi echilibrată de un efort de compresiune pe stâlp, de cealaltă parte a nodului printr-un mecanism de tip "strut and tie". În acest caz, barele longitudinale de armătură au rolul de a împiedica cedarea armăturii transversale și de a evita ruperea fragilă a betonului. Pentru configurații de stâlpi de margine, armătura longitudinală întinsă din placă trebuie ancorată suficient dincolo de deschiderea grinzii penru a permite dezvolatrea unei rezistențe la întindere corespunzătoare. Acest model apare în fig. 2.13, ca dezvoltare propusă în COST C1 1997, pentru momente negative neechilibrate în noduri.

Fig. 2.13. Abordarea EC4 pentru momente negative neechilibrate (COST C1, 1997)

În urma acestei abordări, se obțin următoarele cantități necesare de armătură:

 cantitatea de armătură longitudinală şi transversală necesară pentru a exclude cedarea armăturii transversale

$$A_{L} \leq \frac{2A_{T} \cdot tg\delta}{\mu} \cdot \frac{f_{\gamma T}}{f_{\gamma L}} \qquad ; \qquad (2.15)$$

 cantitatea de armătura longitudinală necesară pentru ca să nu apară ruperea fragilă a betonului

$$A_{L} \leq \frac{0.94 \cdot b_{c} \cdot d}{\mu} \cdot \frac{\gamma_{s}}{\gamma_{c}} \cdot \frac{f_{ck}}{f_{yL}}$$
(2.16)

unde:

 A_L – cantitatea de armătură longitudinală A_T – cantitatea de armătură transversală γ_s , γ_c – coeficienți de siguranță pentru materiale $f_{\gamma T}$, $f_{\gamma L}$, f_{ck} – rezistențe caracteristice pentru armături și beton d – grosimea plăcii de beton

Din relația 2.15 rezultă:

$$A_{T} \ge \frac{\mu}{2tg\delta} A_{L} \frac{f_{yl}}{f_{yT}}$$
(2.17)

Fig. 2.14. Nod de capăt. Canitatea de armătură conform EC4

Pentru un nod de capăt (fig. 2.14), M_{left} =0, iar μ =1.

$$\begin{cases} A_{T} \geq \frac{1}{2 t g \delta} A_{L} \frac{f_{yL}}{f_{yT}} \\ A_{L} \leq 0.94 b_{c} \cdot d \cdot \frac{\gamma_{s}}{\gamma_{c}} \frac{f_{ck}}{f_{yL}} \end{cases}$$
(2.18)

Dacă se presupune că zonele comprimate din beton formează biele cu înclinare la 45° , atunci tg δ =1, iar relația 2.18 devine:

$$A_{T} \ge 0.5 A_{L} \frac{f_{YL}}{f_{VT}}$$
(2.19)

Betonul implicat în formarea diagonalelor comprimate din mecanismul de transer este utilizat pentru echilibrarea forței longitudinale, indiferent de sursa acesteia. În cazul nodurilor de capăt, la care μ =1, forța longitudinală este dată doar de întinderea din armăturile longitudinale pentru nodurile solicitate de moment negativ, sau, de betonul comprimat pentru nodurile solicitate la moment pozitiv.

Relațiile de mai sus arată ariile minime de armare pentru ca mecanismul ductil proiectat să asigure transferul momentului negativ, atunci când placa de beton este strivită de stâlp. În cazul acțiunii seismice, care generează în noduri momente alternate pozitive/negative, nu s-a demonstrat că mecanismul propus de EC4 furnizează suficientă energie pentru a asigura ductilitatea, prevenind în același timp zdrobirea betonului. Datorită acestui lucru, Plumier și echipa au propus o abordare diferită a problemei.

2.3.2. Abordarea echipei Plumier

Conceptul de calcul propus de Plumier are ca scop admiterea de degradări minore în placa de beton, curgerea fiind asigurată în principal de partea inferioară a secțiunii de beton.

Astfel, s-a considerat că, sub acțiunea momentelor pozitive, secțiunile T compozite pot fi considerate ductile dacă este evitată zdrobirea betonului. Voalarea locală a diferitelor zone ale profilului metalic nu controlează starea limită ultimă a grinzilor compozite supuse la moment pozitiv datorită conexiunilor dintre talpa superioară și placa de beton. Pentru a evita cedarea betonului întins, proporțiile geometrice ale unei secțiuni compozite trebuie alese de asemenea manieră încât să se atingă curgerea în talpa inferioară a profilului metalic înainte de atingerea deformației relative ultime ε_c în fibra superioară de beton; pentru elementele de beton armat supuse la încărcări ciclice alternante, această cerință este considerată satisfăcută atunci când $\varepsilon_c \leq 2 \times 10^{-3}$, atunci când alungirile ε_s în profilul metalic sunt destul de mari pentru a obține ductilitatea locală necesară μ .

Pentru a evita zdrobirea betonului, trebuie mărită cât mai mult lățimea efectivă de placă pentru ca în acest mod să se obțină ridicarea axei neutre plastice și a obține astfel raportul deformațiilor relative dorit. Astfel, s-a considerat că întregul moment plastic pozitiv ce trebuie transferat la stâlp este definit pe baza unui concept rezultat din EC4, și anume, la încărcări seismice 0,6 din deschiderea grinzii este solicitată la compresiune, iar 0,4 la întindere. În consecință, $b_{eff}^+ = 2b_e = \frac{2 \cdot 0,6l}{8} = 0,15l$. Schemele de calcul elaborate s-au referit la transmiterea

întregului moment pozitiv de pe această lățime de placă.

În cazul în care nu există grinzi transversale care să fie considerate ca ajutor la transferul momentului încovoietor, transferul forței de compresiune corespunzătoare lățimii efective 0,15l de la grindă la stâlp, poate fi realizat prin intermediul a două mecanisme (fig. 2.15).

Fig. 2.15. Mecanismele de transfer a forței longitudinale de compresiune/întindere de la grindă la stâlp

Mecanismul 1 poate fi aproximat ca o grindă cu zăbrele, cu două bare comprimate din beton și o bară întinsă corespunzătoare armăturii transversale. Acest mecanism se poate dezvolta doar dacă există dispozitive auxiliare pe talpa stâlpului ce servesc la conectarea între stâlp și grindă. Mecanismul 2 reprezintă compresiunea directă a betonului pe talpa stâlpului. Rezistența de calcul pentru aceste două mecanisme a fost estimată similar cu cele utilizate la proiectarea structurilor din beton armat.

Pentru mecanismul 1, armătura transversală A_{s1} asigură transferul forței de compresiune prin mecanismul "strut and tie". Având în vedere că în cazul unei clădiri reale apar momente încovoietoare pe două direcții, este mai ușor să se utilizeze secțiuni identice pe ambele direcții, așa că s-a propus aceeași arie de armătură pe ambele direcții (fig. 2.16)

Fig. 2.16. Armături "seismice" în placă în zona nodurilor pentru noduri de margine

În cazul mecanismului 2, forța F_{R2} (fig. 2.15) poate fi considerată forță concentrată, este preluată de pe lățimea plăcii; induce o forță de întindere transversală F_{t2} , care conduce la necesitatea armării transversale a grinzii. F_{R2} preia încărcarea de pe o distanță aproximativ egală cu jumătate din lățimea efectivă a plăcii și generază forța de întindere F_{t2} care poate fi calculată (fig. 2.17).

42 Contextul teoretic al problemei - 2

Fig. 2.17. Încărcarea echivalentă pentru F_{R2}

Prin intermediul acestor mecanisme, autorii consideră că, la acțiuni seismice, se poate transmite un moment încovoietor mai mare decât în cazul prezentat în EC4. Următoarele concluzii pot fi trase relativ la această soluție:

- secțiunea de capăt a grinzii este secțiunea critică în care se dezvoltă cele mai mari deformații atât în beton cât și în secțiunea compozită
- se propune micşorarea lăţimii efective de placă la 0,085l, caz în care în secţiunile de capăt ale grinzii axa neutră plastică se deplasează în jos faţă de pozitia acesteia in secţiunile intermediare; devine practic imposibil de păstrat raportul între deplasările relative ale betonului şi profilului metalic, iar criteriul de ductilitate în secţiunea de îmbinare nu mai poate fi respectat. De aceea devine necesară prezenţa armăturii transversale, care permite dezvoltarea unei articulaţii plastice la capătul grinzii. Fără transferul de efort F_{R1} şi F_{R2}, betonul în zona de capăt va fi zdrobit în jurul stâlpului la un nivel de rotire relativ mic.

Concluziile acestui studiu au fost adoptate și în Eurocode 8 (ultima versiune), în anexa C.

2.3.3. Eurocode 8

Pentru cadre compozite supuse la sarcini seismice, Eurocode 8 prevede lățimile efective de placă din tab. 2.1, iar pentru fiecare caz prezentat în tabel, în anexa C sunt prevăzute mecanismele de transfer aferente. Prevederi similare apar și în anexa G din P100-1/2006.

Proiectarea plăcii grinzilor compozite pronește de la condiția de asigurare a ductilității la încovoiere a zonelor disipative din grinzi, prin îndeplinirea a două condiții:

-să se evite flambajul componentei din oțel,

-să se evite zdrobirea betonului plăcii.

Prima condiție limitează superior aria de armătură longitudinală întinsă A_s din lățimea efectivă a plăcii și impune limitarea supleței pereților comprimați ai secțiunii din oțel.

A doua condiție limitează inferior aria de armatură transversală A_T care trebuie dispusă în placă în imediata vecinătate a stâlpului.

a. Nod exterior în zona de moment negativ. Placa în consolă. Fără grindă transversală Fig. 2.18. Armare plăci în zone de îmbinare grindă-stâlp

c. Nod exterior în zona de moment pozitiv. Mecanism 2

În cazul nodurilor de margine, fără grindă transversală și fără mecanisme auxilirare de legătură între placă și stâlp, dar cu placă în consolă, se pun următoarele condiții de proiectare:

- Pentru evitarea zdrobirii premature a betonului din placă în zona de moment negativ (fig. 2.18.a). În acest caz, momentul maxim ce se poate transfera stâlpului este momentul capabil al grinzii compozite. Barele din lățimea efectivă de placă se vor ancora în placa în consolă prin bucle care înconjoară stâlpul.
- Pentru evitarea zdrobirii betonului în zona de moment pozitiv (fig. 2.18.b). . Momentul poate fi transferat în acest caz prin două mecanisme:

Mecanismul 1(fig. 2.18.b): prin compresiune directă asupra stâlpului. Forța de transfer prin acest mecanism va fi dată de relația (2.20).

 $F_{RdI} = b_{c} \cdot d_{eff} \cdot (0.85 f_{cd})$

(2.20)

unde:

deff - este în cazul plăcilor din beton armat înălțimea totală a plăcii iar in cazul plăcilor compozite cu tablă cutată reprezintă grosimea betonului de peste tabla cutată

b_c - este lățimea stâlpului

Mecanismul 2 (fig. 2.18.c): prin diagonale comprimate din beton care acționează înclinat pe părțile laterale ale stâlpului. Înclinarea acestor diagonale este de 45°. Forța de transfer prin acest mecanism va fi dată de relația:

$$\mathbf{F}_{\mathrm{Rd2}} = 0.7 \cdot \mathbf{h}_{\mathrm{c}} \cdot \mathbf{d}_{\mathrm{eff}} \cdot \left(0.85 \mathbf{f}_{\mathrm{cd}}\right) \tag{2.21}$$

unde *h_c* este înălțimea secțiunii stâlpului

Armătura transversală cu rol de tirant A_T trebuie să satisfacă relația :

$$A_{T} \geq \frac{F_{Rd2}}{2f_{sd}} = 0.3 \cdot h_{c} \cdot d_{eff} \cdot \frac{f_{cd}}{f_{sd,T}}$$
(2.22)

Aria de armatură A_T se va distribui pe o lățime egală cu h_c și va fi ancorată corespunzător. Rezultă o lungime totală a barelor de armătură

 $L = b_c + 4h_c + 2l_b$ (2.23) unde l_b este lungimea de ancoraj a barei

Forța maximă de compresiune ce poate fi transmisă de placă va fi:

$$F_{Rd1} + F_{Rd2} = b_{eff}^{+} \cdot d_{eff} \cdot (0.85f_{cd}) \text{ unde } b_{eff}^{+} = 0.7h_{c} + b_{c}$$
 (2.24)

Momentul capabil pozitiv al grinzii compozite va fi calculat considerând o lățime efectivă de placă egală cu ${\rm b^+}_{\rm eff}$

În concluzie, la dimensionarea plăcii din cadrul unei secțiuni de grindă compozită, vor trebui determinați următorii parametri:

- lăţimea efectivă de placă pentru armătura longitudinală (b⁺_{eff})
- lăţimea efectivă de placă pentru betonul comprimat (b_{eff})
- lăţimea activă de placă de pe care se preia efortul din armăturile transversale
- prevederi privind armarea clasică a unei plăci

Calculul trebuie realizat cu parametri diferiți pentru încărcări verticale și pentru încărcări orizontale din seism.

2.4. Concluziile cercetărilor teoretice

Articolele și studiile apărute în literatura de specialitate denotă un interes constant relativ la calculul și alcătuirea structurilor compozite. Un interes special s-a manifestat pentru elaborarea unei metode de proiectare a grinzilor compozite. În urma studiilor efectuate, s-au detașat două moduri distincte de abordare a calculului grinzilor:

 Calculul la încărcări verticale – sistematizat de Eurocode 4. Este primul "îndreptar" de calcul pentru grinzile compozite. Bazele cercetării au fost puse in anii 70; un rol important in perioada respectivă l-au jucat cercetările efectuate la Timişoara, finalizate cu elaborarea unui normativ de calcul a grinzilor compozite supuse la încărcări verticale [53].

La nivel modial se observă o unificare a rezultatelor cercetărilor, valori similare fiind stipulate la nivel modial pentru elementele de bază la proiecarrea grinzilor (Eurocode 4 [65], AS 2327 [74]). Astfel, lățimea efectivă, momentul capabil, clasa secțiunii sunt similare în cele mai întâlnite

cazuri. Diferențe minore apar în interpretarea secțiunilor cu capacitate de rotire redusă (paragraf 2.2.4)

 Calculul la încărcări orizontale din seism a apărut în ultimii 4 ani, ca un capitol al ultimei versiuni a Eurocode 8 [66], şi nu oferă încă modele de proiectare pentru toate tipurile de grinzi compozite ce pot apare în practică. Accentul a fost pus pe grinzi ce au în componență plăci compuse cu tablă cutată cu conexiuni complete.

Din punct de vedere al modului de proiectare efectivă a unei structuri cu cadre compozite, se poate observa o îngreunare a procesului de proiectare față de o structură similară clasică, din oțel sau beton armat.

Cele două standarde amintite indică parametri de calcul diferiți unul față de altul, cel mai defavorabil parametru din acest punct de vedere fiind lățimea activă de placă. Datorită diferențelor ce apar, trebuie luată în considerare evaluarea diferită a structurii pentru calculul la încărcări verticale și orizontale tip seism. În același timp, problema este chiar mai complexă, deoarece lățimea de placă se modifică funcție de semnul momentului încovoietor în lungul grinzii, de poziția grinzii în structură, etc. De aceea chiar și uniformizarea permisă de Eurocode 8 (rel. 2.14) duce la rigidități diferite de grindă în planul orizontal al structurii.

Rezultă că cel mai important lucru pentru un calcul coerent al grinzilor compozite este evaluarea rigidității acestora. Din acest punct de vedere, la alegerea lățimilor de placă trebuie luați în considerare următorii parametri:

- tipul încărcării
- forma diagramei de momente pentru combinația aleasă pentru calcul
- semnul momentului în secțiunea care ne interesează
- amplasarea secțiunii în planul orizontal al structurii analizate
- la ce se utilizează lățimea de placă: calcul de rigiditate sau de moment capabil
- modul de armare al plăcii

Putem spune în final că comportarea unei grinzi compozite este guvernată de comportarea plăcii de beton de beton armat.

3. SINTEZA CERCETĂRILOR EXPERIMENTALE REALIZATE PE CADRE COMPOZITE CU NODURI RIGIDE

3.1. Contextul cercetărilor

În cazul construcțiilor amplasate în zone seismice, structurile metalice au în general o serie de avantaje față de cele din beton armat, datorită încărcării permanente reduse și în consecință datorită forțelor seismice reduse. Abordarea energiei de disipare (de ex. capacitatea de rezistență) pentru proiectarea structurilor metalice sub încărcări seismice se bazează pe conceptul că structurile trebuie să aibă suficientă capacitate de rezistență, ductilitate și energie pentru a disipa energia asociată cu cutremurul, prin intermediul unui mecanism inelastic corespunzător, astfel încât să împiedice cedarea structurii și pierderea de vieți omenești. Așadar, selecția mecanismelor de disipare apare aici ca cerință fundamentală, și, în consecință, comportarea histeretică a componentelor individuale ale cadrelor joacă un rol important în definirea răspunsului global al structurii.

Colapsuri structurale au fost observate însă după cutremure recente (Northridge 1994, Kobe 1995) și porțiuni semnificative ale structurilor metalice la clădiri, poduri, viaducte, au suferit degradări extinse. Cutremurele de la Northridge și Kobe au cauzat mai multe tipuri de comportament structural neașteptat, cum ar fi cedări fragile ale conexiunilor la numeroase cadre cu noduri rigide, care în mod tradițional sunt considerate ductile și capabile să suporte cicluri repetate de deformații inelastice mari. O concluzie rezultată în urma acestor cutremure este legat de deficiența înțelegerii comportării nodurilor rigide la clădirile care nu au colapsat, dar au suportat degradări structurale semnificative.

În structuri au avut loc cedări locale ale elementelor metalice structurale principale şi/sau a nodurilor grindă-stâlp. Au fost observate mai multe tipuri de cedări, printre care cele mai frecvente au fost la nodurile sudate grindă-stâlp. În general cedarea a apărut prin fracturarea completă a sudurii de la talpa inferioară a grinzii, în doar câteva dintre cazuri apărând cedarea tălpii superioare. În toate cazurile au fost puțin sau deloc observate articulații plastice dezvoltate în grinzi înaintea cedării sudurilor.

În concluzie, aceste cutremure au adus cercetătorilor o bază largă de date legate de comportamentul acestor structuri în cadre, care, chiar dacă nu au ajuns la colaps global, au schimbat percepția inginerilor relativ la comportarea lor. Ca și consecință, au apărut programe extensive de cercetare în toată lumea, referitor la elemente și noduri supuse la încărcări ciclice și de înțelegere a procesului de cumulare a degradărilor.

Cercetările privind comportarea grinzilor compozite la acțiuni seismice, au început în Europa în anii 90. Încă de la primele încercări (Bursi, Balerini 1996-1999) s-a stabilit un set de reguli de proiectare pentru elementele încercate, set păstrat până la finalul programului de cercetare. Astfel, elementele încercate au avut următoarele elemente comune:

• îmbinare rigidă grindă-stâlp

- placa este placă compusă cu tablă cutată
- armarea plăcii se realizează cu o singură plasă de armătură
- armarătura prevăzută să lucreze la încărcările de tip seism este ancorată cu buclă în jurul stâlpului la nodurile marginale

Capitolul 7 și anexa C din Eurocode 8, [66] reflectă rezultatele acestor programe de încercări. Datorită uniformității modelelor încercate, și modelele de calcul din normă prezintă aceeași uniformitate, lăsând în expectativă realizarea de cercetări pentru alte tipuri de secțiuni ale grinzii compozite.

În prezentul capitol se prezintă o sinteză a cercetărilor efectuate pe această temă.

3.2. ÎNCERCĂRI EFECTUATE LA UNIVERSITATEA DIN TRENTO: Încercări dinamice pe grinzi compozite oțel-beton

Încercările realizate de Bursi și Balerini [15], [16] în perioada 1996-1999 au fost printre primele din Europa care au abordat problema transmiterii efortului din placă la stâlp sub acțiuni seismice. Încercările s-au efectuat pe trei noduri compozite rigide supuse la încărcări ciclice și pseudo-dinamice. Cele trei noduri se diferențiază prin diferite grade de conexiune de forfecare: conexiune totală pentru primul element, conexiune parțială cu grad de conexiune 0,68 respectiv 0,41 pentru celelalte două.

Fig. 3.1. Caracteristici geometrice ale elementului de încercare

Caracteristicile geometrice ale elementelor sunt redate în figura 3.1. Nervurile tablei cutate a plăcii compozite sunt orientate în direcția grinzii longitudinale.

Elementele reprezintă un model la scara 1:1 a unei jumătăți din deschiderea unei grinzi și a unui stâlp dintr-o structură existentă. Îmbinarea între cele două elemente este rigidă, realizată prin sudură. Elemente structurale utilizate:

• stâlp din profil metalic HEB 360.

- grinda metalică profil IPE330,
- placa este placă compozită cu tablă cutată și placă din beton armat.
- Armarea plăcii de beton este realizată cu bare de armătură φ16+φ12 ce formează o plasă la partea superioară a plăcii;
- barele longitudinale sunt ancorate cu ajutorul unor bucle în jurul stâlpului.

Comportamentul plastic al elementului cu conexiune totală s-a datorat în principal plastifierii grinzii metalice sub moment pozitiv și fisurării betonului și plastificarea armăturilor sub moment negativ.

Voalarea locală a inimii și tălpii inferioare a profilului metalic este observată la o ductilitate parțială de 4, cu toate că o ductilitate de 6 se atinge în final. Distrugerea elementului survine prin liftarea plăcii de beton. Se menționează că prin ductilitate s-a înțeles raportul între deplasarea plastică ultimă și deplasarea elastică maximă.

Grinda cu conexiune parțială se comportă aproape similar. Flambajul local este observat de asemenea la o ductilitate parțială de 4, cedarea elementului se produce prin ruperea sudurii în zona de moment pozitiv. Cu toate acestea, se obține o ductilitate de 6. Ne putem aștepta la un comportament similar în cazul unui cutremur sever, așa cum o dovedesc încercările pseudo-dinamice derulate.

Studiul grinzilor la oboseală sub încărcări laterale de intensitate scăzută prezentat de autori confirmă bunele performanțe ale grinzilor compozite cu conexiuni parțiale la acțiuni seismice.

3.3. ÎNCERCĂRI EFECTUATE LA ISMES: Încercări dinamice pe grinzi compozite oțel-beton

3.3.1. Scopul cercetării

Încercările au fost realizate la ISMES, Bergamo, Italia. Scopul final al acestui program de încercare este determinarea condițiilor de realizare a secțiunii compozite ductile atunci când structura este supusă la încercări seismice. O problemă importantă în acest context o reprezintă valoarea scurtării relative la zdrobire a

betonului, valoare necesară la proiectarea în domeniul plastic a secțiunilor compozite ductile supuse la încărcări seismice. Valoarea de 2x10⁻³ este în general admisă la proiectare pentru structuri supuse la încărcări

statice (Eurocode 4). În cazul proiectării la seism, s-a pus problema să se verifice dacă această valoare poate fi mai mare sau nu în cazul încărcărilor cu caracter dinamic sau accidental.

3.3.2. Ductilitatea secțiunii

Având în vedere că ductilitatea secțiunii este dată de raportul x/d dintre înălțimea zonei comprimate și înălțimea totală a secțiunii, o evaluare a ductilității secțiunii este dată de evaluarea raportului dintre săgeata maximă la mijlocul deschiderii și săgeata maximă la apariția primei articulații plastice.

3.3.3. Rezultate experimentale

Descrierea încercărilor

Încercările au fost realizate cu ajutorul unei mese vibrante pentru încărcări seismice (fig. 3.2). Grinzile au fost încercate doua câte două, încărcarea fiind aplicată la mijlocul deschiderii în două puncte.

a. Foto

50 Sinteza încercărilor experimentale - 3

Descrierea elementului de încercare

- Două profile HEA 140 (f_y=330N/mm²) cu lungimea de 3,33 m;
- Placă din tablă cutată
- Beton (f_{ck}=23,80N/mm²) cu grosimea de 10cm
- Tabla cutată cu nervurile orientate perpendicular pe grindă
- Conectori de forfecare HILTI

Secțiunile compozite au fost alese astfel încât sa favorizeze cedarea prin zdrobire plastică a betonului, luând în considerație limitările mesei vibrante:

- masa maximă a elementului: 20x10³ kg
- accelerația maximă: 50 m/s
- lungimea maximă a elementului de încercat: 3,50m

Dispozitive de măsurare

Dispozitive utilizate pe profilele HEA:

- Timbre tensometrice, câte 4 pe fiecare grindă, situate pe talpa inferioară
- Traductoare de deplasare pentru măsurarea deplasării pe orizontală la mijlocul deschiderii.
- Traductoare de deplasare pentru măsurarea săgeții grinzii
- Accelerometre

Derularea încercărilor

Istoricul încercărilor a fost același pentru toate cele trei teste. A variat încărcarea aplicată fiecărui element.

- Încercarea statică: constă în aplicarea unei încărcări mici şi măsurarea tuturor deformaţiilor şi deplasărilor, care vor fi folosite ca valori de referinţă pentru verificarea proiectării şi a caracteristicilor reale ale materialelor.
- Încercarea dinamică: elementul este supus la accelerație verticală, cu creşterea amplitudinii până la atingerea SLU. Încercarea s-a considerat terminată la zdrobirea betonului comprimat.
- Determinarea frecvenţei proprii de vibraţie: este determinată prin încercări dinamice de nivel scăzut al acceleraţiei, cu diverse valori ale frecvenţei şi analizarea factorului de amplificare dinamică (raportul între acceleraţiile elementului şi a mesei vibrante).

3.3.4. Prelucrarea datelor

<u>Deformația ultimă a betonului</u>

- Rezultate din încercări statice pe cilindri: ε_{cu-static}=2,9x10⁻³
- Rezultate din încercări dinamice pe grinzi: $\varepsilon_{cu-dinamic} = 2,4x10^{-3}$

<u>Ductilitatea</u> Grinda s-a comportat ca și		Tab	. 3.1. Ductilități o	bținute în cele 3 încercări
grindă compozită cu conexiune partială	Test	Ductility Ratio	Steel Ductility	Concrete Ductility
în faza ultimă	Ι	4.3	5	2
apărând o lunecare	II	3	7.8	1.9
considerabilă, de aprox. 10mm. De	III	4	8	2

aceea, cercetătorii au considerat 2 axe neutre în secțiune, una pentru beton și una pentru profilul metalic. În acest caz nu se poate aplica relația (2.13) de evaluare a ductilității secțiunii compozite, așa că pentru evaluarea ductilității s-au luat în considerare săgețile verticale de la mijlocul deschiderii, atât pentru beton cât și pentru metal. Rezultatele finale sunt prezentate în tabelul 3.1.

i. <u>Concluzii</u>

Scopul înercărilor a fost definirea condițiilor necesare pentru proiectarea ductilă a grinzilor compozite oțel-beton supuse la moment pozitiv. Toate rapoartele de ductilitate pentru secțiunea compozită au rezultat mai mari decât 4 (tab. 3.1), valoare peste care Eurocodul consideră structura ca fiind de ductilitate mare.

Forma tablei profilate poate influența modul de cedare și ductilitatea grinzii. Apare deci necesitatea studierii influenței formei tablei cutate asupra ductilității grinzii la acțiuni seismice.

3.4. ÎNCERCĂRI EFECTUATE LA SACLAY: Încercări ciclice pe cadre compozite cu noduri rigide

3.4.1. Scopul cercetării

Încercările descrise în continuare se referă la încercări de oboseală ciclice alternante pe noduri rigide grindă-stâlp cu secțiuni compozite, efectuate cu scopul de a studia modul în care prezența plăcii de beton modifică comportarea conexiunilor metalice. S-a urmărit o înțelegere mai bună a următoarelor probleme: comportarea la încărcări alternante de oboseală a secțiunilor compozite și implicațiile cedării locale premature în răspunsul global al structurii. Este clar faptul ca forma nesimetrică a secțiunilor de acest tip comparativ cu secțiunile simetrice din oțel, odată ce se realizează legătura între oțel și beton.

3.4.2. Descrierea elementului de încercare

Elementul de încercare este un cadru cu 3 deschideri, grinda principală fiind grindă compozită oțel-beton. Spațialitatea cadrului este asigurată de existența a 4 grinzi transversale (fig. 3.4). Planșeul structurii este placă din beton armat, iar stâlpii cadrului sunt stâlpi metalici. Încărcarea este aplicată pe structură cu ajutorul unei grinzi metalice de încărcare care distribuie uniform încărcările pe fiecare stâlp al structurii. Grinda de distribuție a eforturilor se află la un nivel superior nivelului plăcii analizate. Conexiunea de forfecare a fost asigurată cu conectori ductili, cu grade diferite de conexiune: o zonă cu conexiune totală (grad de conexiune 100%) și o zonă cu conexiune de forfecare parțială (grad de conexiune 75%).

Grinda longitudinală

Aşa cum se remarcă în figura alăturată, grinda are trei deschideri egale cu lungimea de 3,80m. Profilul metalic este IPE 180 cu $f_y=340,6N/mm^2$. Conexiunea de forfecare este conexiune totala pe deschiderea I, conexiune parțială 75% în deschiderea 3, iar deschiderea intermediară este împărțită în două, jumate cu conexiune totală și jumate cu conexiune parțială. Conectorii au diametrul de 13mm și înălțimea de 75mm.

Grinzile transversale

Elementul de încercare are 8 grinzi transversale din profile HEB, fiecare de lungime 49,5cm. Pe fiecare grindă sunt sudați câte 3 conectori de forfecare identici cu cei de pe grinda principală.

<u>Stâlpii</u>

Cei 4 stâlpi din structură sunt stâlpi metalici din profile HEB200, cu înălțime de 2,10m. La partea superioară și la baza fiecărui stâlp sunt sudate plăci de conectare 100x100x5m. O plăcuță dublă 300x120x10mm este sudată de inima fiecărui stâlp în dreptul grinzii longitudinale.

<u>Placa din beton armat</u>

Placa din beton armat are lungimea de 12m și grosimea de 10cm. Este turnată monolit. Placa este împărțită în 3 părți, armarea din placă fiind cea din fig. 3.5.:

- 3 plase sudate cu lățimea de 98 cm și lungimea de 3m. Diametrul barelor este ¢10mm.
- 18

 1810 armătură transversală ductilă, cu

 ambele capetele îndoite, cu lungimea de

 1,30m
- 12\overlapha12 armătură longitudinală ductilă, cu un capăt sub formă de buclă, cu lungimea de 1,15m
- 12

 10 armătură longitudinală ductilă, cu

Plasa de armătură formată din barele de mai sus este plasată la jumătatea grosimii plăcii de beton.

Grinda de încărcare

Încărcarea este aplicată pe element prin intermediul unei grinzi metalice de încărcare. Grinda este un profil HEB200 cu lungimea 13,75m, pe care este fixată o placă de capăt care este suport pentru celula de încărcare.

3.4.3. Descrierea încercării

Elementul de încercare a fost poziționat vertical și încărcat cu încărcări cvasi-statice alternante cu ajutorul unei pompe hidraulice de jos în sus. Încărcarea este distribuită stâlpilor din structură cu ajutorul grinzii de încărcare. Nu s-au aplicat încărcări verticale.

Încărcarea elementului s-a făcut cu contrulul deplasării pentru fiecare ciclu de încărcare. Istoricul încărcării poate fi caracterizat în două faze:

- Faza A, în care s-au aplicat deplasări crescătoare în domeniul elastic pentru a defini deplasarea la care se obține prima deplasare în domeniul plastic a structurii ((3x10 mm, 3x15 mm, 1x20 mm, 1x25 mm, 1x30 mm,1x35 mm, 1x40 mm, 1x45 mm); s-a obținut deplasarea limită elastică e_y=33,20mm
- Faza B, încercarea la oboseală, în care deplasarea a fost constantă de 80mm ((+/- 2.5 e_y) până la colapsul total al structurii.

Scopul încercării a fost materializarea propunerilor echipei Plumier relativ la mecanismul de transfer al eforturilor din placă. Astfel, datorită ancorării armăturilor longitudinale în buloanele de pe grinzile transversale, s-a dorit evidenţierea următoarelor mecanisme de transfer a eforturilor de la placă la stâlp (fig. 3.6.):

- Mecanism 1: compresiune directă a betonului pe talpa stâlpului; $b_{eff} = b_{stâlp}$
- Mecanism 2: prin armături longitudinale ancorate în conectorii de pe grinzile transversale; $b_{eff} \cong 0.7h_{stâlp}$
- Mecanism 3: considerarea grinzii transversale în transferul de moment; $b_{eff} = 1.00m$

i. Dispozitive de măsurare

- 16 timbre tensometrice pe stâlpi, câte două pe fiecare aripă a stâlpului şi simetric la 300mm din axul grinzii longitudinale, pentru a deduce momentele în stâlpi
- 3 timbre tensometrice pe grinda de încărcare, pentru a controla forța normală

Fig. 3.6. Mecanisme de transfer și lățimi efective

Observații în timpul încercării:

- Ciclul 5: voalarea tălpii inferioare a profilului grinzii, în dreptul nodurilor 1 şi 4; fisurarea betonului lângă aceste noduri.
- Ciclul 5÷15: fisurare progresivă a grinzii in dreptul nodului 1
- Ciclul 10: prima fisură în grinda metalică corespunzător primului stâlp
- Ciclul 15: fisurarea completă a inimii profilului IPE200
- Ciclul 20: începe fisurarea tălpii grinzii lângă nodul 4.
- Ciclul 25: prăbușirea unei bucăți mari din placa de beton. Se văd conectorii
- Ciclul 35: fisurarea inimii grinzii longitudinale între nodurile 3 şi 4. Începe flambajul profilului metalic lângă nodurile 2 şi 3. La moment negativ se observă apariţia unei distanţe de aprox 1cm între placa de beton şi talpa superioară a profilului metalic
- Ciclul 44÷60: flambajul progresiv al grinzii longitudinale între nodurile 2 și 3.
- Ciclul 102: cedarea elementului

3.4.4. Concluzii

Din încercarea cadrului cu 3 deschideri prezentat, au rezultat următoarele concluzii:

- Fibra inferioară a secțiunii compozite supuse la oboseală urmează aceeaşi curbă de comportare cu secțiunea metalică
- Testul a demonstrat justeţea ancorării armăturilor longitudinale în conectorii grinzii transversale la moment negativ, şi a capacităţii portante a betonului comprimat pe grinda transversală la moment pozitiv
- ^o Din punct de vedere al inerției, valoarea provizorie a $b_{eff}^+ = 0.075L$ propusă de programul ICONS-EC8 1998 draft supraestimează momentul de inerție pozitiv.
- Dimpotrivă, b⁻_{eff} = 0.1L propus de acelaşi program subestimează momentul de inerție negativ.

 $I_{echivalent} = 0.6I^+ + 0.4I^-$ propus de documentul ICONS-EC8 1998 dă cea mai bună estimare a distribuției momentului în lungul grinzii compozite.

3.5. ÎNCERCĂRI LA DARMSTADT: Studii pe noduri compozite

Programul de încercări desfășurat la Universitatea Tehnică din Darmstadt este o parte a unui program european de cercetare. La Darmstadt s-au încercat elemente – replică a elementelor încercate în laboratoarele ISPRA, scopul întregului proiect fiind acela de a studia rolul plăcii în transferul momentului la cadre compozite oțel-beton supuse la încărcări seismice.

Scopul încercărilor din Darmstadt a fost dublu: pe de o parte s-a dorit obținerea comportării globale a unor soluții de noduri pentru a permite calibrarea modelării comportării neelastice a îmbinării grindă-stâlp și de evaluare mai precisă înaintea încercărilor a curbei încărcare-deplasare. Pe de altă parte, s-a dorit obținerea de date experimentale detaliate cu privire la comportarea plăcii de beton în cadrul mecanismului de transfer dintre grindă și stâlp.

3.5.1. Descrierea elementelor de încercare

Au fost realizate 3 elemente spațiale de încercare, cu următoarele caracteristici (fig. 3.7):

- Elementul BR-X: îmbinare rigidă grindă-stâlp realizată cu buloane. Stâlpul este metalic, realizat din profil HEM260, iar grinzile sunt realizate cu profile IPE300 pe o direcție şi IPE270 pe cealaltă. Placa de beton de grosime 12cm, este turnată peste o tablă profilată cu profilele paralele cu grinda IPE270. Conexiunea de forfecare este conexiune completa, realizată din dornuri sudate ø16mm. Particularități ale plăcii de beton:
 - Placa are contact complet cu stâlpul metalic

 - Pentru maximizarea rolului grinzii transversale în transferul momentului încovoietor, s-au plasat pe grinzi dornuri suplimentare pentru legarea armăturii longitudinale.
- Element BF-X: îmbinare flexibilă realizată cu buloane, urmărindu-se minimizarea efectului plăcii de beton asupra mecanismului de transfer al momentului:
 - $\circ~$ S-au eliminat armăturile suplimentare $\phi 10$ și conectorii din vecinătatea stâlpului
 - Pentru eliminarea oricărui contact între grindă şi stâlp, în jurul stâlpului s-a turnat un strat de 2cm de spumă poliuretanică.

Fig. 3.7. Descrierea elementelor de încercare

3.5.2. Standul de încercare

Având în vedere că la cadre rigide supuse la încărcări laterale, punctele de inflexiune la grinzi și stâlpi sunt situate la mijlocul fiecărui element, elementele de încercare au fost proiectate cu articulații în aceste puncte de inflexiune. Transferul de eforturi s-a realizat prin aplicarea încărcărilor prin intermediul unui servomotor partea superioară a stâlpului și asigurarea legăturilor corespunzătoare în celelalte puncte de inflexiune(fig. 3.8).

Fig. 3.8. Standul de încercare

Servomotorul a fost programat să introducă încărcări funcție de deplasare. Deplasarea în afara cadrului planului sub încărcări este împiedicat prin intermediul unei grinzi de ghidare paralele și cu un set de role.

- Măsurătorile au fost realizate cu următoarele dispozitive:
- Potenţiometru pentru măsurarea deplasării la partea superioară a stâlpului funcţie de un stâlp de referinţă paralel

- Două timbre tensometrice plasate pe dornuri pentru măsurarea eforturilor din acestea
- Timbre tensometrice în diferite secțiuni ale grinzilor metalice
- Timbre tensometrice pe armături și pe beton
- Inclinometre pentru măsurarea unghiului de rotire la grinzi şi stâlpi

3.5.3. Descrierea încercărilor

Elementele au fost supuse la încărcări orizontale ciclice cu deplasarea controlată, după cum urmează.

<u>Elementul BR</u> a fost supus la încărcări ciclice crescătoare în direcția x cu deplasări maxime ± 48 mm. Elementul a fost apoi rotit cu 90° și supus aceleiași rutine de încercare, de data aceasta în direcția y. În final elementul a fost readus în poziția inițială și încărcat pentru deplasarea laterală maximă ± 200 mm în direcția x. S-a observat astfel ca rezultatele încercărilor în direcția x nu au fost afectate de încercările intermediare în direcția y. Datorită acestui fapt, următorul element a fost încercat fără alternanțe de direcție.

<u>Elementul BF</u> a fost încercat pe direcția y până la o deplasare maximă laterala la vârf de \pm 50mm. În faza următoare elementul a fost rotit cu 90° și încărcat lateral în direcția x până la deplasarea maximă la vârf de \pm 200mm.

<u>Elementul WR</u> a fost încercat numai pe direcția x până la deplasarea maximă de ± 200 mm, deoarece armarea a fost proiectată special pentru stabilirea formulelor de calcul la seism pe o direcție.

3.5.4. Rezultatele încercărilor

Comportarea globală a structurilor a fost interpretată pe baza comportării grinzii din stânga a fiecărui element încercat pe direcția x (de ex. încovoiere la profilul IPE300). Această alegere a fost făcută datorită cedării premature a îmbinării grindă-stâlp din partea dreaptă datorită unor defecte de sudură apărute la elementele de încercare, fie în îmbinare, fie între aripa și inima profilului metalic.

În fig. 3.9 sunt prezentate curbele moment stânga funcție de rotirea globală pentru fiecare element în parte. Rotirea globală a fost stabilită raportul dintre deplasarea laterală controlată de la partea superioară a stâlpului și înălțimea stâlpului. Aceasta s-a considerat a fi o estimare bună a rotirii globale a elementelor pentru că îmbinările grindă-stâlp au fost dimensionate astfel încât să rămână în domeniul elastic, iar zonele plastice potențiale să se regăsească în grindă.

58 Sinteza încercărilor experimentale - 3

Se remarcă o comportare ductilă excelentă la toate cele trei elemente (vezi curbele histeretice de mai sus). În zona de moment pozitiv, elementul BR-X care are cea mai rigidă placă prezintă cea mai mare capacitate de rezistență. Elementul WR-X arată o capacitate mai scăzută, dar oricum bună. La elementul BF-X, la care nu există legătură între placă și stâlp și nici armături suplimentare, capacitatea la moment pozitiv a reieșit mai scăzută decât la primele două elemente. În zona de moment negativ, în toate cele trei elementele a apărut voalarea în talpa inferioară. Fisurarea plăcii de beton la contactul cu stâlpul este vizibilă doar la elementele rigide. Elementul BF-X a prezentat în plus o voalare uşoară a tălpii superioare a profilului, acolo unde nu era conectată la placa de beton.

a. Element BR-X: fisurarea și zdrobirea plăcii b. Element BR-X: voalarea tălpii inferioare a de beton profilului metalic Fig. 3.10. Cedarea elementului BR-X

Comportarea plăcilor de beton la cele trei încercări este ilustrată în figura 3.11.

Fig. 3.11. Modelul fisurilor din plăcile de beton

Elementul cel mai armat BR (fig. 3.11), prezintă foarte puține fisuri:

- două fisuri de încovoiere de-a lungul întregii lățimi a elementului și perpendicular pe direcția de încărcare a acestuia
- câteva fisuri secundare în dreptul plăcii de capăt a grinzii.

Se poate trage concluzia, că metoda de proiectare propusă de Plumier s.a. [45] a fost materializată, fiind atinse cele două obiective ale conceptului de proiectare: degradări minime ale plăcii de beton și rezistență maximă la încovoiere.

Elementul WR cu armătură suplimentară doar în direcția y: Lângă stâlp, preyzintă fisuri perpendiculare pe direcția încărcării, în număr mai mare decât la elementul precedent. În plus armarea transversală nu este suficientă pentru a împiedica despicarea betonului. Sunt vizibile "bielele" comprimate din beton și fisurile diagonale pe toată lungimea plăcii, și în special la extremități. Fisurarea extensivă a plăcii comparativ cu primul element se datorează cu siguranță armăturii longitudinale din placă.

La elementul BF se remarcă o fisură paralelă cu direcția încărcării, chiar de-a lungul liniei conectorilor de pe grinda longitudinală. Armătura transversală nu a rezistat la întinderea transversală din placă, și a apărut despicarea plăcii. De asemenea au apărut fisuri perpendiculare pe direcția de încărcare. Din nou, slaba armare a plăcii este cauza apariției fisurilor.

Din rezultatele timbrelor tensometrice de pe armăturile transversale, rezultă că indiferent de modul de armare sau de realizare a îmbinării, barele transversale sunt în principal solicitate la întindere. Autorii încercărilor (Bowkamp & Parung) în cazul structurilor compozite de tipul celor studiate, consideră normal faptul ca armăturile transversale să fie solicitate la întindere atât în zone de moment pozitiv cât și în zone de moment negativ (fig. 3.12)

Fig. 3.12. Distribuția eforturilor în barele de armătură

În elementul WR, la care armarea suplimentară apare numai în direcție transversală, alungirile relative măsurate în zona de moment pozitiv sunt aproximativ egale cu cele din zona de moment negativ. Acest fapt poate fi explicat prin efectul conectorilor suplimentari.

La elementul BF, fără armare suplimentară, măsurătorile au fost făcute pe plasa sudată. Au apărut aceleași tipuri de eforturi, dar alungirile relative în zonele de

moment negativ sunt mult mai mari decât cele din zonele de moment pozitiv. Diferența nu a putut fi încă explicată.

Eforturile in barele longitudinale pentru o anumită secțiune din elementele BR și WR sunt prezentate în fig. 3.13.

Se poate observa că la moment pozitiv, o parte din bare sunt solicitate la întindere și alta la compresiune, ceea ce ar părea să invalideze teoria

general acceptată că toate armăturile de pe un nivel sunt fie întinse fie comprimate. Acest efect ar putea fi posibil dacă este suprapus cu o contribuție importantă a tălpii comprimate în vecinătatea stâlpului. La elementul flexibil BF, eforturile sub moment pozitiv sunt întodeauna de compresiune, arătând că în element nu apare nici un câmp de tensiuni.

3.5.5. Concluzii

Din studiul comportării elementelor încercate se pot deduce indicații privind câmpurile de eforturi existente în placă pentru mai multe moduri de armare. Principalele rezultate indicate de autori sunt:

- măsurile luate pentru mărirea lățimii efective (armături suplimentare, grinda transversală) au efectul scontat. Relațiile de calcul prezentate de Plumier (1998) duc la o proiectare cu un grad de siguranță rezonabil, producând mecanismul de apariție al articulațiilor plastice preconizat.
- modelul de proiectare bazat numai pe secțiunea de oțel este inexact și nu prezintă siguranță
- momentele plastice pozitive sunt estimate corect conform definiţiei din EC4, bazată pe mecanismul introdus de Plumier (mecanismul strut and tie) deoarece în aceste încercări au condus la lăţimi efective de acelaşi ordin de mărime
- momentele plastice pozitive sunt supraestimate pentru lăţimea efectivă calculată conform EC4

3.6. ÎNCERCĂRI EFECTUATE LA CENTRUL DE CERCETARE ISPRA: Încercări ciclice pe două direcții pe cadre compozite spațiale

3.6.1. Elementul de încercare

La centrul de cercetare ISPRA Italia, s-a desfășurat o încercare pe un element compozit tridimensional cu 3 nivele (fig. 3.14).

Structura a avut 3 nivele, 3x3 deschideri, dimensiunile în plan 16x12m și înălțimea totală de 9,50m. Nodurile rigide și flexibile din structră sunt reliefate în fig. 3.14.b. Planseele sunt plăci compozite cu tablă cutată.

Programul de încercare s-a axat în mod deosebit pe evaluarea regulilor de proiectare ce afectează participarea plăcii compozite la transferul momentului încovoietor, atât pentru noduri rigide cât și pentru noduri flexibile. Încercarea s-a realizat cu încărcarea elementului pe două direcții ortogonale. S-a putut studia atât comportarea nodurilor de capăt cât și a nodurilor intermediare.

Cum scopul tuturor încercărilor din cadrul acestui program a fost amendarea codului Eurocode 8, în acest element au fost introduse mai multe tipuri de plăci compozite pentru a putea acoperi o cât mai mare paletă de soluții constructive. În acest context s-a ales atât placă compozită ce conlucrează cu grinda metalică, cât și placă independentă, utilizându-se spumă poliuretanică pentru împiedicarea transmiterii de eforturi de la placă direct la stâlp.

3.6 – Încercări ISPRA 61

a. vedere generală В С D

62 Sinteza încercărilor experimentale - 3

Structura a fost proiectată astfel încât curgerea să aibă loc în talpa inferioară a grinzilor metalice, cu implicare minoră a plăcii prin curgere sau fisurare. Pentru a obține această comportare, s-a pus la punct o metodă de proiectare a armăturii ductile și conectorilor de forfecare necesari în zonele plastice potențiale, metodă care în urma încercărilor a fost preluată în Eurocode8. Pentru a evita formarea accidentală a articulațiilor plastice în stâlpi, momentul capabil plastic al grinzilor a fost calculat pentru o lățime efectivă de placă supradimensioată.

<u>Armare placă și conexiuni de forfecare</u>

În axul 2 al structurii, s-a plasat armarea standard de referință la acțiuni seismice, similar la toate nivelele, și anume bare ϕ 10 plasate ca în fig. 3.15., în mod diferențiat pentru nodurile de capăt și nodurile intermediare. Pentru acesași ax, conexiunea de forfecare a fost realizată cu dornuri sudate ϕ 16mm, numărul de dornuri fiind stabilit conform cerințelor pentru încărcări verticale.

În restul axelor au apărut diferențe privind numărul de armături și modul de conectare a plăcii, la ultimul nivel placa fiind parțial deconectată față de stâlp conform procedurilor prezentate anterior.

Fig. 3.15. Dispunerea barelor de armătură și a dornurilor în placă

3.6.2. Programul încercării

Încărcările au fost aplicate pe model conform cerințelor EC8, încărcarea orizontală din seism fiind reprezentată prin forțe statice echivalente aplicate la nivelul fiecărui planșeu. Încărcările au fost transmise la element prin intermediul unui zid de reacție.

Încercarea s-a desfășurat în cinci faze:

- faza 1: încărcare ciclică cvasi-statică în direcţia x; deplasarea maximă admisă la vîrf: ±180mm
- faza 2: idem faza 1, în direcția încărcării y

faza 3: încărcare cvasi-statică ciclică bidimensională:

- o direcția y: încărcare până la o deplasare de 90mm-constantă, urmată de o încărcare în direcția x până la deplasarea de ±90mm – 2 cicluri de încărcare
- se repetă procedura pentru deplasări pe cele două direcții de pînă la 180mm
- faza 4: încărcare pseudo-dinamică pe două direcții

63

- faza 5: idem faza 1, cu deplasare la vârf de ±420mm.

3.6.3. Rezultate obținute

Comportarea globală a structurii

În fig. 3.16. este redată diagrama de deplasare a structurii în timpul încercării în faza 1. Se observă răspunsul histeretic al structurii, care relevă o comportare excelentă a structurii sub aspectul absobtiei de energie, cu evidențierea unei mici căderi de rezistență la al doilea ciclu de încărcare, cauzată de fisurarea tălpii grinzi unei datorită

sudurii necorespunzătoare. S-a observat de asemenea o scădere în rigiditate globală a elementului la ultimele cicluri. Rigiditatea globală a fost definită ca suma încărcărilor laterale aplicate pe structură la un moment dat, raportată la deplasarea laterală la ultimul nivel al structurii. La sfârșitul primei faze a încercării s-a obținut o rigiditate finală a structurii de 55% din cea inițială.

În faza a doua a încercării, elementul a avut de asemenea o comportare bună, iar scăderea în rigiditate pe această direcție a fost similară cu cea din faza precendentă.

Faza a 3-a a presupus încărcarea elementului pe două direcții orizontale perpendiculare. A fost astfel posibilă compararea răspunsurilor structurii pe direcția corespunzătoare pentru deformații impuse diferite pe direcția y, și s-a putut evalua influența încărcării pe două direcții asupra rezistenței structurii. Valorile rigidităților sunt prezentate în tabelul 3.3.

Ki (kN/cm)	max. cyclic positive ne	c loads (kN) gative	Kt (kN/cm)	Ke (kN/cm)	Legendă: K _i – rigiditatea inițială
163	2327 2270	2263 2224	127 125	151	(la începutul fiecărei etape de încărcare)
164	2106 2161	2134 2091	118 118	147	K _t – rigiditatea efectiva medie
148	2060 2060	2036 2005	114 113	135	K _e – rigiaitatea finala

Tabelul 3.3. Rigiditățile globale ale structurii în țimpul încercării

În timpul ultimelor cicluri de încărcare s-a înregistrat o scădere drastică a rigidităților, scădere datorată cedărilor sudurilor tălpii inferioare a grinzilor la nodurile marginale. În cadrul acestui element, au cedat în acest mod 7 din cele 36 de îmbinări. Datorită acestui fapt, sudurile au fost remediate și s-a reluat încercarea cu faza 3. De această dată structura a ieșit din această fază aproape fără degradări.

64 Sinteza încercărilor experimentale - 3

În ultima fază de încercare a apărut cedarea structurii (fig. 3.17). Încercarea a luat sfârșit datorită scăderii rezistenței la baza stâlpilor, la 71% din rezistența inițială. De asemenea doi dintre stâlpi s-au fracturat la nivelul primului etaj (fig. 3.17.b).

a. Flambajul grinzii la talpa inferioară b. Ruperea transversală a stâlpului Fig. 3.17. Detalii privind cedarea structurii în faza 5

3.7. Concluzii

În urma programelor de încercări prezentate, desfășurate pe plan european în ultimii ani, s-au elaborat normele de proiectare îmbunătățite pr.EN. 1994 și 1998, pentru structuri compozite supuse la încărcări verticale, și respectiv la încărcări seismice. Direcțiile principale în care a evoluat proiectarea cadrelor compozite cu noduri rigide a fost prezentată succint în capitolul anterior.

Programul de încercări ilustrat în acest capitol este un program unitar, desfășurat concertan pe parcursul mai multor ani. Elementele de încercare au avut în comun următoarele aspecte ale geometriei elementelor:

- Toate elementele au fost părți ale unor structuri în cadre cu noduri rigide
- Grinzile metalice au fost compuse din profile laminate simetrice
- Placa este placă compozită beton-tablă cutată
- Armarea plăcii este realizată pe un nivel, și constă din rețele sudate

- Pentru preluarea încărcărilor orizontale tip seism, zonele de nod ale plăcilor au fost armate suplimentar cu armături ductile
- Armăturile ductile pentru preluarea sesimului au fost ancorate în zonele de margine astfel:
 - fie cu buclă în jurul stâlpului
 - fie cu buclă in jurul câte unui dorn de pe grinda transversală din zonă
- Conexiunea de forfecare este conexiune totală. La începutul seriei de încercări au fost realizate câteva elemente cu conexiune parţială, dar pe parcurs s-a renunţat la această direcţie de cercetare.
- Toate conexiunile de forfecare sunt realizate din elemente ductile tip dorn

Din punct de vedere al încercării elementelor, se pot evidenția următoarele:

- Încărcarea tuturor elementelor s-a realizat cu controlul deplasărilor.
- Încărcările au fost realizate în regim pseudo-dinamic, ciclic alternat
- Încărcarea laterală tip seism s-a aplicat stâlpilor, deasupra nivelului plăcii analizate (Saclay, Darmstadt)

Din punct de vedere al comportării elementelor, se remarcă următoarele:

- Cedarea elementelor s-a produs prin apariţia articulaţiilor plastice la extremităţile grinzilor, odata cu voalarea tălpii inferioare a profilului metalic
- Articulațiile plastice au fost obținute pentru degradări minime ale plăcii de beton și rezistență maximă la încovoiere
- Armăturile longitudinale de la un anumit nivel din secțiune nu sunt neapărat solicitate de eforturi de același semn
- Armăturile transversale sunt solicitate numai la eforturi de întindere, indiferent de semnul momentului încovoietor

Rezultatele încercărilor au fost transpuse în normative (prezentate în capitolul 2):

- Eurocode 4 mecanismul "strut-and-tie" de transitere a eforturilor de la placa de beton la stâlp
- Eurocode 8 capitolul 7 paragrafele referitoare la lăţimea activă de placă pentru grinzile compuse, şi anexa C pentru calculul armăturii din placă

Încercările prezentate lasă loc pentru continuarea cercetărilor în acest domeniu, pentru alte tipuri de secțiuni de grindă, armări de placă sau tipuri de conexiuni de forfecare.

4. PROIECTAREA ELEMENTELOR EXPERIMENTALE

4.1. Expunerea problemei

Din prezentarea din primele două capitole, se poate desprinde concluzia că cercetările recente în domeniul grinzilor compozite s-au axat pe studiul grinzilor care au în componență o placă compozită beton-tablă cutată, iar armarea plăcii realizată pe un rând. De asemenea, , fie și pentru aceste cazuri, ancorarea barelor de armătură longitudinală a fost studiată doar pentru câteva cazuri specifice, introduse ulterior în standardele de proiectare.

Lucrarea de față își propune să abordeze un caz diferit de compoziție a unei grinzi compozite, și anume grindă cu placă de beton armat, cu armare pe două rânduri. În aceste condiții, se va modifica de asemenea și modul de ancorare al armăturii longitudinale, abordându-se un mod de ancorare inspirat din armarea cadrelor din beton armat supuse la încărcări seismice.

Pentru evaluarea comportării unei asemenea grinzi de cadru, studiul va începe cu abordarea unei clădiri cu structură cadre compozite situată într-o zonă seismică. Structura va fi analizată conform cerințelor standardelor în vigoare, atât pentru încărcări verticale cât și pentru încărcări orizontale. Analiza globală se va face pentru două cazuri:

- armături longitudinale ancorate cu buclă în jurul stâlpilor de margine
- armături longitudinale extinse în placă pe rândul opus, pe o lungime de 60 diametri dincolo de fața interioară a stâlpului de margine

În urma analizei globale elastice, se va izola din structură un cadru reprezentativ, care va fi supus unei analize neliniare. Funcție de rezultatele obținute vor fi dimensionate elementele de încercare.

4.2. Descrierea structurii

Alegerea geometriei structurii – distanțe între axe, înălțime de nivel – s-a făcut astfel încât elementul experimental final, ce va conține o deschidere, să fie compatibile dimensional cu gabaritul laboratorului în care se vor desfășura încercările.

Elementele experimentale proiectate au fost considerate ca parte a unei clădiri de birouri cu 3 nivele, cu deschideri egale pe ambele direcții, respectiv 3 deschideri pe o direcție și 2 deschideri pe cealaltă. Deschiderile au fost alese de 3,75m, iar înălțimea de nivel de 2,20m. Structura de rezistență a clădirii este realizată din cadre necontravântuite compozite oțel-beton, stâlpii fiind din metal, iar grinda în soluție compozită – grindă metalica cu placă din beton armat și conectori ductili ce vor asigura o conexiune totală.

Elementele structurale ale clădirii au fost alese astfel încât să îndeplinească criteriile de ductilitate impuse de normativele P100 și Ec8:

- $\frac{\alpha_u}{\alpha_a} = 1.3$; $q = 5 \frac{\alpha_u}{\alpha_1} = 6.5$ (P100, tab. 7.2) pentru structuri din cadre compozite fără contravântuiri, cu mai multe deschideri și mai multe niveluri, ordonate ne
 - fără contravântuiri, cu mai multe deschideri și mai multe niveluri, ordonate pe orizontala și verticală;
- factor de comportare q > 4 \Rightarrow structură cu clasa de ductilitate H sau M;
- clasa de beton C20/25 (minim admis la proiectarea structurilor compozite): $f_{ck} = 20 \text{ N/mm}^2$
- armături în placă pe ambele direcții cu profil periodic PC52: $f_{sk} = 355 \text{ N/mm}^2$
- oţel structural S235 cu $f_y = 235 \text{ N/mm}^2$
- conexiune de forfecare totală, atât pentru încărcări verticale cât și pentru încărcări orizontale

Elementele geometrice ale structurii:

- placa de beton armat cu grosimea de 10 cm
- stâlpi metalici cu profil 2HEB200
- grinda metalică IPE180
- îmbinarea grindă-stâlp este îmbinare rigidă
- armarea plăcii: reţea (\u00e98+\u00e910)/34

Structura prezentată a fost aleasă astfel încât să lucreze identic pe ambele direcții, și să se poată izola mai ușor elementul de încercare.

4.3. Analiza globală elastică a structurii

Conform principiilor enunțate în capitolul 2, analiza structurii se realizează în două faze, și anume analiza la încărcări verticale și analiza la încărcări orizontale. Analiza globală elastică este realizată prin modelarea spațială a clădirii în următoarele variante, pentru fiecare din ele păstrând elementele geometrice și de material prezentate anterior:

- Structura de rezistență metalică; presupune un calcul global atât la încărcări orizontale cât şi verticale, considerând secțiunea grinzii formată numai din profilul metalic; modelarea structurii este realizată din bare cu secțiune constantă pe toată lungimea fiecărui element. Structura analizată se încadrează în prevederile EC3 la încărcări verticale, şi capitolul corespunzător din P100 pentru structuri metalice solicitate la seism. Se pot obține rezultate viabile atât pentru solicitări verticale cât şi pentru solicitări din seism.
- 2) Structura de rezistenţa cu stâlpi metalici şi grinzi cu secţiune compozită, cu elementele compozite calculate conform recomandărilor de proiectare din EC4. Modelarea va fi realizată din bare cu secţiune constantă pentru stâlpi şi secţiune variabilă pentru rigle. Pentru grinzi vor fi introduse secţiuni diferite pe zonele de moment pozitiv şi negativ, ţinând cont de zonele de inflexiune a diagramelor de momente încovoietore rezultate din încărcări verticale. Analiza structurii astfel modelate nu este viabilă pentru calculul la încărcări orizontale.

68 Proiectarea elementelor experimentale - 4

- 3) Structura de rezistenţa cu stâlpi metalici şi grinzi cu secţiune compozită, cu elementele compozite calculate conform recomandărilor de proiectare din EC8. Vor fi realizate două modelări: una cu rigiditatea constantă a grinzii, calculată ca medie între rigiditatea la moment pozitiv şi rigiditate la moment negativ (rel. 2.14), şi altele două cu rigidităţi diferite funcţie de semnul momentului încovoietor.
- Modelare cu elemente bară pentru profilele metalice şi elemente de suprafaţă pentru placa de beton. Se vor studia diverse tipuri de modelare a conexiunii totale.

Încărcările utilizate la modelare sunt:

Încărcările verticale:

- Încărcări permanente:
 - grinda metalică 18,8 daN/m,
 - placă beton armat cu grosime 10 cm 250 daN/m²,
 - pardoseală gresie 120 daN/m²
- Încărcări cvasipermanente: 150 daN/m²
- Încărcări utile (birouri): 200 daN/m²
- Încărcării orizontale tip seism, caracterizate prin parametrii:
 - o a_g=0,16g
 - T_c=0,7 sec
 - ο β=3
 - $\circ \gamma_1 = 1$
 - o factor de comportare q = $5 \frac{\alpha_u}{\alpha_1} = 5 \cdot 1,35 = 6,75$; nu apar reduceri ale

valorii lui q datorită neuniformității structurale, clădirea fiind uniformă atât în plan cât și în elevație.

Pentru fiecare caz în parte au fost introduse ipotezele și combinațiile corespunzătoare.

4.3.1. Rigiditatea secțiunii transversale a grinzii

<u>Rigiditatea grinzii la încărcări verticale</u>

La încărcări verticale, structura a fost analizată conform cerințelor din Eurocode 4. Pentru aceasta, la analiza globală a structurii au fost luate în considerare două lățimi efective de placă, diferite pe zona de moment pozitiv și pe zona de moment negativ. Fiecare în parte va fi utilizată atât la calculul rigidității secțiunii grinzii compozite, cât și pentru calculul momentului capabil plastic, de unde vor rezida avantajele și dezavantajele prezentate la capitolul 2.

Lățimea efectivă de placă diferă funcție de doi parametri: semnul momentului încovoietor și poziția secțiunii în planul orizontal al structurii:

• Zone de moment pozitiv, care apar la mijlocul deschiderii grinzii, din fig. 2.5. rezultă:

 $L_e = 0,70 \cdot I$

 $b_{\text{eff}}^{+} = 2 \cdot \frac{L_{\text{e}}}{8} = 2 \cdot \frac{0,70 \cdot I}{8} = 0,175I = 0,175 \cdot 3,75 = 0,66m$ (4.1)

Lățimea efectivă de placă diferă pentru zonele de moment negativ funcție de poziția nodului în structură, și anume:

Zone de moment negativ, nod intermediar:

- plasa superioară: $A_{ss} = 1\phi 10 = 0,785 cm^2$

- plasa inferioară: $A_{si} = 2\phi 8 = 1,01 \text{cm}^2$

Fig. 4.1. Armarea pe lățimea plăcii în zone de moment negativ conform EC4

Zone de moment negativ, nod marginal:

 $L_{e} = 0,25 \cdot I$

$$b_{eff}^- = 2 \cdot \frac{L_e}{8} = 2 \cdot \frac{0.25 \cdot I}{8} = 0.0625 \cdot I = 0.0625 \cdot 3.75 = 023m$$
 (4.3)

Armătura longitudinală luată în considerare la calculul rigidităților în zona de moment negativ sunt redate în figura 4.1.

Pentru calculul momentelor de inerție, a momentelor capabile în domeniul elastic și domeniul plastic, poziției axei neutre în secțiune, s-a realizat un program de calcul tabelar in Excel. Programul a fost gândit astfel încât să acopere cerințele de calcul atât la cadre solicitate la încărcări verticale cât și pentru cadre solicitate la încărcări orizontale. În ultimul caz, se determină un moment de inerție elastic pentru calculul rigidității, și un moment de inerție în domeniul plastic pentru calculul rezistenței la încovoiere a secțiunii. Modul de introducere a datelor cât și prezentarea rezultatelor sunt ilustrate în fig. 4.1.a.

70 Proiectarea elementelor experimentale - 4

Programul tabelar a fost realizat pentru condițiile cerute de zona de interes propusă de autor, și anume:

- profil metalic I, neînglobat în beton
- placa din beton armat, fără tablă cutată

PROFIL METALIC I

1	Nume		IPE180	
2	Moment inertie	Ia	1317.20	[cm⁴]
3	latime talpa	b _f	9.10	[cm]
4	grosime talpa	t _f	0.80	[cm]
5	inaltime inima	$\mathbf{h}_{\mathbf{w}}$	16.40	[cm]
6	grosime inima	$\mathbf{t}_{\mathbf{w}}$	0.53	[cm]
7	inaltime profil	ha	18.00	[cm]
8	Rezistenta adm.	fy	2350	[daN/cm ²]
9	Coef. siguranta material	γa	1.0	
10	arie profil	Aa	23.95	[cm ²]

PLACA BETON ARMAT

1	Inaltime placa	to	10.00	[cm
2	latime efectiva "+"-domeniu elastic	b_e^+	66.00	[cm
3	latime efectiva "-"-domeniu elastic	b _e -	47.00	[cm
4	coeficient de echivalenta	n	7	
5	rezistenta adm.	f _{ck}	200	[daN/cm ²
6	Coef. siguranta material	γo	1.0	
7	latime efectiva "-"-domeniu plastic	b _{eff} "	47.00	[cm
8	latime efectiva "+"-domeniu plastic	b_{eff}^+	66.00	[cm

ARMARE PLACA

5	Coef. siguranta material	γs	1.1	
4	Rezistenta admisibila	\mathbf{f}_{sk}	3550	[daN/cm ²]
3	grosime strat de acoperire	а	1.00	[cm
2	arie plasa inferioara	A_{si}	2.01	[cm ²]
1	arie plasa superioara	A_{ss}	1.80	[cm ²]

Date de intrare necesare:

- caracteristici geometrice pentru profilul metalic, placa de beton
- aria de armare în plasa inferioară și superioară
- grosimea stratului de acoperire
- caracteristici de material
- coeficientul de echivalență
- coeficienți parțiali de siguranță
- lățimi efective de placă în domeniul elastic
- lățimi efective de placă în domeniul plastic

Date de intrare

a. date de intrare Zone de moment pozitiv Pozitia axei neutre: ANP- apartine placa beton Poziția axei neutre plastice Tipul solicitării în armătura longitudinală Ass-comprimata - fata de fibra extrema inferioara 22 41 - fata de fibra extrema superioara Momentul capabil **Rezultate efective** 9502 daNm pozitiv plastic Zone de moment pozitiv Poziția axei neutre plastice Distanța de la ANP la fibrele extreme Pozitia axei neutre: ANP- apartine profilului metalic ANP se afla in inima 13.27 - fata de fibra extrema inferioara - fata de fibra extrema superioara 14.73 Momentul capabil Rezultate efective negativ plastic 4613 daNm b. Rezultate în domeniul plastic

Fig. 4.2. Calculul caracteristicilor secțiunii grinzii

 armarea în placă pe două rânduri. Ca şi caz particular, se poate face calculul pentru armare pe un rând, caz în care armarea inferioară a plăcii se ia egală cu zero.

Programul permite calculul pentru domeniul elastic și domeniul plastic – pentru secțiuni diferite (EC8) sau identice (EC4) – calculul în zone de moment pozitiv și negativ în același timp. Poate fi utilizat și în faza de predimensionare, când se dorește obținerea unui anumit raport între înălțimea zonei comprimate și înălțimea totală a secțiunii.

Rezultatele obținute pentru cazurile din prezentul subcapitol sunt redate succint în tabelul 4.1.. Din rezultatele afișate, se remarcă faptul că condiția de ductilitate pusă în Eurocode 4 (vezi pct. 2.2.4. din capitolul anterior) ca raportul de ductilitate x/d între înălțimea zonei comprimate din beton și înălțimea secțiunii să fie mai mic de 0,15 nu este respectată pentru nici una dintre secțiunile ilustrate. De aceea, valoarea momentelor capabile trebuie redusă proporțional cu coeficientul de reducere β din fig. 4.3.

72 Proiectarea elementelor experimentale - 4

	Tabelul 4.1	. Caracter	istici de rig	iditate ale	secțiunii	grinzii
Semnul momentului încovoietor	Caracteristici geometrice	I [cm ⁴]	M _{cap.pl} [daNm]	M _{cap.pl} [daNm]	x [cm]	x d
M+	zonă câmp b _{eff} =66cm	5812		9502	5,34	0,19
M	zonă reazem intermediar b _{eff} =47cm	1994	4613		-	_
M⁻	zonă reazem marginal b _{eff} =23cm	1647	3583		-	-

Se menționează că x este înălțimea zonei de beton comprimat, pentru secțiune solicitată la starea limită ultimă.

Fig. 4.3. Coeficientul de reducere β pentru momente plastice, conform EC4

Conform	fig.	4.3.,	zona	de	câmp	se	află	ре	linia
înclinată	din fi	gură,	linie re	prez	zentată	de	ecua	;ia:	

 $\begin{array}{ll} y = -0.6x + 1.09 & (4.4) \\ \Rightarrow & \beta = 0.976 \\ \mbox{Momentele capabile reduse sunt date în tabelul 4.2.} \end{array}$

	Tab. 4.2	. Momente capabi	le reduse
Semnul mom. încov.	Caracteristici geom.	M _{cap.pl} [daNm]	M _{cap.pl} [daNm]
M+	b _{eff} =66cm		9274
M	b _{eff} =47cm	4613	
M⁻	b _{eff} =23cm	3583	

Rigiditatea grinzii la încărcări orizontale

La încărcări orizontale, rigiditățile secțiunilor grinzilor compozite se determină conform cerințelor EC8 sintetizate in tabelul 2.2. Față de parametrii luați în considerare la punctul anterior, trebuie ținut cont de modul de ancorare al armăturilor în placă. Se vor lua în considerare următoarele situații:

- a) noduri marginale la care toate armăturile longitudinale din lățimea efectivă de placă sunt ancorate cu buclă în jurul stâlpului
- b) noduri marginale la care nici o armătură longitudinală nu este ancorată cu buclă în jurul stâlpului
- c) noduri intermediare.
 - In nici unul dintre cazuri nu s-a ținut cont de prezența grinzilor transversale, și nu au existat armături ductile care să fie ancorate de conectori situați pe acestea.

Tab. 4.3.	Lățimea	b_{eff}	pentru	calculul	rigidității
		_			

		<u> </u>
Situația	I ⁺	I-
a)	$b_{eff} = 2 \cdot 0,0375 \cdot I = 28cm$	$b_{eff} = 2 \cdot 0,05 \cdot I = 37,5cm$
b)	$b_{eff} = 2 \cdot 0,0025 \cdot I = 2cm$	$b_{eff} = 0$
c)	$b_{eff} = 2 \cdot 0,0375 \cdot I = 28 cm$	$b_{eff} = 2 \cdot 0,05 \cdot I = 37,5cm$

Lățimile efective de placă, atât pentru domeniul elastic (determinarea rigidității elastice) cât și pentru domeniul plastic (evaluarea
Tab	Tab. 4.4. Lățimea beff pentru calculul rezistențelor la încovoiere			
Situația	M ⁺	M⁻		
a)	$\mathbf{b}_{eff} = 2\left[\frac{\mathbf{b}_{c}}{2} + 0.7\frac{\mathbf{h}_{c}}{2}\right] = 34cm$	$b_{eff} = 2 \cdot 0, 1 \cdot I = 75 \text{cm}$		
b)	$b_{eff} = 2 \cdot 0,0025 \cdot I = 2cm$	$b_{eff} = 0$		
c)	$b_{eff} = 2 \cdot 0,075 \cdot I = 56cm$	$b_{eff} = 2 \cdot 0, 1 \cdot I = 75 \text{cm}$		

rezistenței la încovoiere), sunt prezentate în tabelele alăturate.

La calculul rigidității elastice, se remarcă faptul că lățimile efective de placă coincid pentru primul și ultimul caz, adică ancorarea armăturii ductile în

a. I⁻. Nod de
 capăt situația
 a) și c)

- plasa superioară: $A_{ss} = 1\phi 10 + 2\phi 8 = 1,795 \text{ cm}^2$

- plasa inferioară: $A_{si} = 4\phi 8 = 2,01 \text{cm}^2$

- plasa superioară: $A_{ss} = 2\phi 8 + 3\phi 10 = 3,36 \text{cm}^2$

- plasa inferioară: $A_{si} = 4\phi 8 + 2\phi 10 = 3,58 \text{cm}^2$

Fig. 4.4. Armarea pe lățimea efectivă de placă în zone de moment negativ conform EC8. Valori pentru calculul rigidității

jurul stâlpului va conferi unui nod de capăt aceeași rigiditate ca în cazul unui nod intermediar, lucru ce diferă profund de punctul anterior, unde, la încărcări verticale, rigiditatea plăcii se înjumătățea pentru același procent de armare, numai datorită poziției geometrice a nodului.

Aceeași remarcă poate fi făcută pentru calculul momentului negativ în cazurile a) și c). Foarte defavorabil este considerat că lucrează o secțiune compozită de margine la care armarea este realizată conform regulilor pentru betonul armat – ancorare prin buclă verticală, chiar dacă armăturile utilizate sunt armături ductile. În acest caz lățimea efectivă este considerată 0 pentru moment negativ, adică grinda lucrează doar ca și grindă metalică; la moment pozitiv lățimea de placă este 2 cm, adică aproape inexistentă.

Armarea corespunzătoare secțiunilor definite în ultimele coloane ale tabelelor 4.3 și 4.4 diferite de 0, corepuspund fig. 4.4.

_	Tab. 4.5. Valorile rigidităților			
Situația	I ⁺ [cm ⁴]	I⁻ [cm⁴]		
a)	4587	1994		
b)	1841	1317		
c)	4587	1994		

În cazul încărcărilor din seism, diagrama de momente prezintă valori extreme doar în noduri. Zona de câmp fiind caracterizată de valori intermediare. Dimensionarea ei se realizează în general din încărcări

verticale. De aceea, pentru cazurile studiate la acest punct se iau în considerare doar zonele de îmbinare dintre grindă și stâlp.

Situația	Moment pozitiv			Moment negativ	
	M ⁺ [daNm]	x [cm]	$\frac{x}{d}$	M ⁻ [daNm]	
a)	7953	9,74	0,347	6151	
b)	3910	10	0,35	3910	
c)	9030	5,91	0,21	6151	

Tab. 4.6. Valorile rezistențelor la încovoiere

Se observă că cele mai mari rigidități și momente se obțin în cazurile nodurilor intermediare și a nodurilor de capăt cu armături ancorate cu buclă.

Cazul nodului de margine cu armare obișnuită, este tratat în EC8 ca lucrând ca un element

metalic și nu compus, deoarece aportul plăcii de beton este aproape nul. Din studiul raportului x/d în cele trei cazuri din tab. 4.6, se observă că, pentru toate cazurile structura se încadrează în clasa de ductilitate M, conform tab. 2.5. Raportul x/d din cazul b) are cea mai mare valoare ce poate fi obținută pentru această structură, deoarece betonul în acest caz este comprimat pe toată înălțimea lui, axa neutră plastică aflându-se în inima profilului metalic (înălțimea totală a zonei comprimate este 19cm). Mai putem remarca faptul că raportul de 0,21 ar putea încadra la limită structura în clasa de ductilitate H, ceea ce conduce la concluzia că probabil structura aleasă va putea fi încadrată în clasa de ductilitate H pentru valori de calcul ale încărcărilor verticale.

4.3.2. Elemente utilizate la modelarea a structurilor

La modelarea structurilor se va utiliza metoda elementului finit, cu elemente liniare și de suprafață, modelul rezultat fiind un model spațial.

Elemente liniare

Elementele structurale luate în considerare fiind în general elemente liniare, se vor utiliza la modelarea structurii în principal prin elemente tip bară, cu secțiuni diferite care să materializeze cerințele de rigiditate sintetizate la punctul anterior.

Astfel, indiferent de tipul modelării, stâlpii vor fi modelați din elemente tip "beam", care au următoarele caracteristici:

- Element spaţial cu două noduri, axă rectilinie şi secţiune constantă sau cu secţiune variabila.
- Pe fiecare nod, barele au trei grade de libertate de translație și trei de rotire.
- În secțiunea elementului rezultă trei eforturi perpendiculare între ele, unul axial și două de forfecare (Nx, Vy, Vz), precum și trei momente perpendiculare între ele, două de încovoiere și unul de torsiune (Tx, My, Mz).

Grinzile la rândul lor, fiind elemente compozite cu secțiuni diferite, vor trebui modelate din elemente cu secțiuni variabile. În cazul în care grinda este considerată cu secțiune echivalentă de oțel, modelarea optimă este cu elemente de tip "beam". Dacă pe deschiderea unei grinzi sunt necesare mai multe secțiuni - care au axa neutră la nivele diferite, atunci este necesară utilizarea unui element liniar care să permită introducerea unei excentricități, adică a alegerii poziției axei neutre față de elementele adiacente, astfel încât să se păstreze continuitatea geometrică a profilului metalic. Elementul optim în acest caz este elementul tip "rib", care are următoarele caracteristici: bară spațială cu trei noduri, cu axa dreaptă și secțiune constantă sau variabila. Elementul "rib" se poate defini ca bară individuală sau atașat la un element finit de suprafață. Se pot atașa centric sau excentric la elementele de suprafață. Excentricitatea este definită ca distanța de la centrul de greutate al secțiunii nervurii până la planul median al elementului de suprafață, luată cu semnul corespunzător. În cazul elementelor de suprafață care acceptă încărcări în planul lor, nervura este legată excentric de acestea, rezultând astfel solicitări axiale în ambele elemente. Datorită acestui fapt, nervurile se vor utiliza și la modelarea spațială a structurii, atunci când placa de beton este modelată prin elemente de suprafață. În acest mod se vor putea obține rezultate reale și pentru comportarea de diafragmă a plăcii de beton sub acțiuni seismice.

Indiferent de tipul elementului liniar ales pentru modelare, secțiunea grinzii va fi diferită de la caz la caz astfel încât să reflecte cerințele de ductilitate cerute de standarde. Secțiunile alese pentru analiză sunt prezentate în continuare.

<u>Secțiuni de grinzi solicitate la încărcări</u> verticale

Pentru analiza globală elastică, modelarea se face în domeniul elastic, iar dimensionarea față de capacitatea de rezistență în domeniul plastic. De aceea, au trebuit evidențiate doar secțiunile necesare pentru determinarea rigidităților.

i. Zonă de moment pozitiv – zonă de câmp; b_{eff} =66cm.

La toate secțiunile din zona de moment pozitiv, modelarea s-a realizat ținând cont de coeficientul de echivalență, și de faptul că betonul întins nu este luat în considerare la calcul. În acest fel s-au obținut toate secțiunile prezentate în acest capitol. Această facilitate este permisă de programul de calcul utilizat, Axis VM8, care admite desenarea grafică a secțiunilor, după care calculează automat axa neutră și caracteristicile secționale. Momentul de inerție grafic 5713cm⁴ – este cu 1,7% mai mic decât cel calculat analitic - 5812cm⁴.

Fig. 4.5. Secțiunea i.

Fig. 4.6. Secțiunea ii.

76 Proiectarea elementelor experimentale - 4

ii. Zonă de moment negativ -reazem intermediar; b_{eff} =47cm. A_{ss} =1 ϕ 10+2 ϕ 8, A_{si} =4 ϕ 8.

Axa neutră elastică se găsește în inima profilului metalic, la 10,9 cm de fibra extremă inferioară. Modelarea grafică a secțiunii a fost realizată prin introducerea diametrilor efectivi de armătură în pozițiile reale din placă. În acest mod, se obține grafic un moment de inerție de 1907 cm⁴, față de 1994 cm⁴, cât a fost calculat analitic.

iii. Încărcări verticale. Zonă de moment negativ – reazem de capăt; $b_{eff}=23cm$. $A_{ss}=1\phi10$, $A_{si}=2\phi8$.

Modelarea se realizează ca la punctul precedent. În acest caz, axa neutră elastică se află la 9,9cm față de fibra extremă inferioară, fiind

Fig. 4.7. Secțiunea iii.

aproape la mijlocul secțiunii metalice. Momentul de inerție grafic este 1581cm⁴, față de 1647 cm⁴, adică o diferență de 4%.

Pentru structura solicitată la încărcări orizontale în zone de moment pozitiv, vor fi utilizate secțiunile din fig. 4.8.

Fig. 4.8. Secțiuni compozite în zone de moment pozitiv

În zonele de moment negativ, trebuie modelate 2 secțiuni:

- Secţiune cu lăţime efectivă de placă de 37,5 cm, cu armare 1\u00f610+2\u00f68 în plasa superioară şi 4\u00f68 la plasa inferioară. Armarea este identică cu secţiunea ii, deci şi modelarea celor două secţiuni va fi identică
- Secțiune cu lățime efectivă de placă 0: grindă metalică din profil IPE180. Nu necesită modelare suplimentară

La acest subcapitol au fost luate în considerare doar secțiunile definite pentru calculul momentelor de inerție, deoarece doar aceste secțiuni sunt utilizate la discretizarea structurii pentru o analiză globală elastică, indiferent de codul după care se face proiectarea.

<u>Elemente de suprafață</u>

În cazul modelării planșeului cu elemente plane de suprafață, se vor utiliza elemente tip "învelitoare" în toate cazurile. Acestea sunt elemente finite plane izoparametrice cu şase, opt sau nouă noduri. Grosimea elementelor trebuie să fie mai mică decât o zecime din deschiderea mai mică a plăcii, iar săgeata să nu fie mai mare decât 20% din grosimea plăcii. S-a preferat acest element, deoarece este singurul care permite încărcarea elementului de suprafață atât în planul acestuia cât și perpendicular, putând materializa cu precizie comportamentul de diafragmă al planșeului supus la încărcări seismice. De asemenea, permite legătura cu elemente liniare tip nervură, astfel încât planșeul de beton armat și grinzile metalice pot fi modelate cu mare acuratețe.

<u>Elemente de legătură</u>

La modelarea conexiunii de forfecare s-a ţinut cont de faptul că scopul prezentei lucrări nu include și aportul tipului de conexiune asupra comportării grinzilor compozite. De aceea s-a optat numai pentru grinzi cu conexiune de forfecare totală, fapt care uşurează modelarea.

Având în vedere că o conexiune completă este o conexiune proiectată astfel încât să transmită între placă și grindă efortul de lunecare capabil maxim, rezultă că putem folosi pentru modelare:

"Corp rigid": cu corpurile rigide este posibilă modelarea unor părți dintr-o structură, care au rigiditatea mai mare decât restul elementelor. (exemplu: legături excentrice de bare, legături dintre bare şi şaibe) Corpul rigid este indeformabil, dar se deplasează cu structura şi transmite deplasările şi eforturile la elementele vecine.

Acest mod de realizare a îmbinării este viabil pentru ceea ce ne-am propus, adică conexiune completă, caz în care zona conectorilor și a betonului dintre ei poate fi considerată rigidă în raport cu placa de beton înconjurătoare. S-a introdus un corp rigid pentru fiecare pereche de conectori, numărul de corpuri rigide de pe o deschidere fiind egal cu numărul de perechi de conectori de forfecare din fiecare deschidere, lungimea unui element fiind egală cu lungimea dintre cei doi conectori. Dimensiunile rețelei elementelor de suprafață au fost adaptate în consecință. O vedere de sus a unui planșeu cu conexiuni de forfecare realizate cu acest element de legătură cu grinda este prezentată în fig. 4.8.

a. vedere 3D

78 Proiectarea elementelor experimentale - 4

Fig. 4.8. Conexiune de forfecare completă cu "corp rigid"

Se menționează că această modelare nu se pretează în nici un fel pentru modelarea unei conexiuni parțiale, pentru că în acest din urmă caz legătura ar trebui să permită introducerea valorii reale a rigidității conexiunii, sau mai precis a forței maxime longitudinale de lunecare transmisă între cele două materiale.

Link (element de legătură): Element de legătură între două noduri cu interfață definită. Poziția interfeței în cadrul elementului este arbitrară. Prin definirea

link 1	105	×
	C <u>D</u> efine ⊙ <u>M</u> odify	<u></u>
	Direction	
	Global	8
	C By Geometry	×
		- -
	Interface Lo	cation = 0.360
	Stiffness	Resistance
	K _X [daN/mm] = 1E+10	▼ F _X [daN] = ▼
	K _Y [daN/mm] = 1E+10	▼ F _Y [daN] = ▼
☑	K _Z [daN/mm] = 1E+10	▼ F _Z [daN] = ▼
	K _{XX} [daNm/rad] = 0	▼ M _X [daNm] =
	K _{YY} [daNm/rad] = 0	▼ M _Y [daNm] =
	K _{ZZ} [daNm/rad] = 0	- M _Z [daNm] =
ļ	Pick Up >>	OK Cancel

Fig. 4.9. Definirea rigidității elementului link

componentelor de rigiditate ale legăturii după sistemul de coordonate global, transmiterea de efort și rotire între cele două noduri devine reglabilă. Se mai poate defini și comportarea neliniară pentru toate componentele. Rigiditățile pot fi definite așa cum se observă în fig. 4.9. Pot fi definite rigidități diferite pe trei direcții, atât la lunecare longitudinală cât și la rotire. De asemenea, se permite introducerea riditidății în funcție de forța/momentul maxim transmis de îmbinare. De asemenea este permisă introducerea geometriei reale a îmbinării prin introducerea poziției interfeței între cele două materiale raportat la distanța între centrele de greutate ale secțiunii

metalice, respectiv a secțiunii de beton. Se obervă că acest element se pretează și pentru definirea unei conexiuni parțiale.

La modelarea planșeului și grinzii compozite, s-au urmat pașii de mai jos:

- materializare grindă metalică IPE180 cu element liniar "beam";
- materializare placă beton armat cu grosime 10 cm, la distanța de 14 cm deasupra centrului de greutate al grinzii metalice, cu elemente de suprafață tip "învelitoare". Rețeaua de elemente de suprafață este formată din elemente triunghi, cu dimensiunile adaptate funcție de distanța dintre conectori
- împărțirea ambelor elemente în 25 de elemente egale (egal cu numărul conectorilor de forfecare)
- pentru fiecare pereche de puncte corespondente pe verticală se defineşte o legătură "link"; fiecare legătură este caracterizată de rigidităţi liniare în lungul grinzii, fără rigiditate de rotire.

Placa și grinda astfel materializate au legătură doar la nivelul conectorilor, fiind eliminate legăturile de aderență între cele două materiale. Modelul obținut este prezentat în fig. 4.10.

Fig. 4.10. Discretizare cu elemente de legătură "link $\ddot{''}$

Avantajul acestei discretizări constă în faptul că urmează îndeaproape geometria secțiunii și permite evidențierea oricăror defecte de conformare ce pot apare.

4.3.3. Analiza structurii solicitată la încărcări verticale

Solicitările verticale la care va fi supusă structura sunt cele de la pct. 4.3.2, pentru toate variantele.

Se analizează trei tipuri de structuri:

- 1) Structură metalică (**SM-B**): structură modelată cu ajutorul elementelor finite de tip beam cu secțiune constantă. Se utilizează:
 - secțiuni IPE180 pentru grinzi
 - secțiuni 2HEB200 pentru stâlpi.

Structura obținută este ilustrată în fig. 4.11. Discretizarea planșeului nu este luată în considerare, încărcările de pe placă fiind proiectate direct ca încărcări lineare pe grinzi.

2) Structură compozită (SCV-B) solicitată la încărcări verticale: se va face discretizarea conform EC4. Se consideră că la încărcări verticale, diagrama de momente prezintă punctele de 0 la 0,2 din deschidere fată extremitate. de fiecare Fiecare deschidere se împarte în 3 proporțional cu acest raport, iar secțiunea aleasă pe fiecare segment va fi diferită de la caz la caz: pe zonele intermediare se

adoptă secțiunea i), iar pe zonele

marginale secțiunile ii) și iii), funcție de

Fig. 4.11. Structură metalică

80 Proiectarea elementelor experimentale - 4

tipul nodului – marginal sau intermediar. O vedere în plan a dispunerii elementelor la nivelul planșeului peste primul nivel este dată în fig. 4.12.a.

a. Dispunere elemente b. Poziția relativă a secțiunilor Fig. 4.12. Discretizare in varianta SCV-B

Având în vedere că secțiunea grinzii nu este constantă pe deschidere, trebuie armonizată poziția relativă a secțiunilor pe verticală. Din acest motiv, elementele de capăt vor fi elemente tip "rib", cu excentricitate 10,6cm pentru noduri marginale și 9,6cm pentru noduri intermediare. În acest mod se asigură continuitatea geometrică a profilului metalic, iar valoarea eforturilor din încovoiere va fi majorată datorită acestor excentricități.

- 3) Structură compozită la care planşeul va fi reprezentat cu ajutorul elementelor de suprafaţă (SM-SR), iar conexiunea de forfecare va fi reprezentată prin intermediul elementului "corp rigid". Discretizarea planşeului şi legătura placă beton grindă metalică este ilustrată în figura 4.8. Această discretizare are avantajul că păstrează secțiunea grinzii constantă pe toată deschiderea, şi se poate în acelaşi timp asigura legătura între placă şi grindă. Dezavantajul metodei este acela că rigiditatea îmbinării nu poate fi modificată, ea fiind aceeaşi indiferent de gradul de conexiune considerat de proiectant.
- 4) Structură compozită la care planşeul va fi reprezentat cu ajutorul elementelor de suprafaţă, iar conexiunea de forfecare va fi reprezentată prin intermediul elementului de legătură "link" (SM-SL), cu discretizarea prezentată în fig. 4.10. Rigiditatea conexiunii a fost considerată doar rigiditate liniară, rigidităţile la rotire fiind considerate nule. Placa de beton nu va fi antrenată într-o mişcare de rotaţie datorită legăturii sale cu grinzile de pe ambele direcţii. Permite o modelare mai apropiată de realitate a conlucrării dintre placă şi grindă.

În toate cazurile enunțate, stâlpii au fost discretizați ca elemente liniare de secțiune constantă. Toate structurile obținute au fost solicitate identic, cu aceleași ipoteze și combinații de încărcări. Pentru compararea rezultatelor, s-a luat ca bază de referință placa peste primul nivel și grinzile corespunzătoare acestuia. Pentru grinzi, momentele încovoietoare de calcul și raportarea lor procentuală față de momentul capabil corespunzător din tab. 4.2, sunt ilustrate în tabelul 4.7. Acesta se referă doar la secțiunile metalice.

Discrotizaro	M ·		M	
Discretizare	[daNm]	[%]	[daNm]	[%]
SM-B	1224	31,30	2427	62,00
SCV-B	1880	20,27	1899	41,16
SM-SR	1327	33,93	2112	54,00
SM-SL	402	10,00	1159	26,23

Tab. 4.7. Eforturi în grinzi din încărcări verticale - profile metalice

Se remarcă faptul că discretizarea structurii ca structură metalică conduce la cele mai mari eforturi în grinda metalică, lucru de așteptat. În același timp, valori similare prezintă și modelarea SM-SR, ceea ce conduce la concluzia că conexiunea de îmbinare modelată cu element "corp rigid" nu conferă plăcii legătura necesară pentru a conlucra cu grinda și a transmite direct o parte din eforturi către stâlp, fără a afecta rezistența profilului metalic.

Fig. 4.13. Eforturi de lunecare la nivelul interfeței grindă-placă

82 Proiectarea elementelor experimentale - 4

O scădere în intensitatea eforturilor în profilul metalic se observă la modelarea SCV-B, caz în care momentul încovoietor reprezintă 20,27% din capacitatea portantă a elementului în zona de moment pozitiv, respectiv 41,16% în zona de moment negativ. O scădere drastică a momentului se observă în ultimul caz, pentru modelarea cu legătură tip "link", ajungând la 10% respectiv la 26,23%. În acest din urmă caz pot fi evidențiate și eforturile de lunecare din îmbinări. Diagrama de eforturi de lunecare este ilustrată în fig. 4.13.

b. eforturi principale de întindere/compresiune în placă

Fig. 4.14. Eforturi principale în placă

Eforturile de lunecare la interfața oțel-beton sunt mari în vecinătatea nodurilor, și mult mai mici la mijlocul deschiderii. Acest lucru poate apare datorită opririi deplasării laterale relative a betonului față de grinzi prin strivirea acestuia de stâlp. Pentru aceeași ipoteză de încărcare sunt prezentate mai jos (fig. 4.4) eforturile principale din placa de beton.

Eforturile principale din încovoiere au o distribuție previzibilă pentru un planșeu solicitat la încărcări verticale, adică compresiune la mijlocul panourilor și întindere pe reazeme. Valorile momentului se înscriu în gama -713÷424, daNm/m, valori care conduc la o armare clasică obișnuită. Pe de altă parte, se observă formarea de "diagonale de întindere" perpendicular pe fiecare grindă, și diagonale comprimate (fig. 4.14.b). Astfel, mecanismul de transfer al eforturilor "strut and tie" propus de Plumier pentru calculul armării la încărcări ciclice orizontale este vizibil și pentru încărcări verticale, însemnând că aceleași armături pot fi prevăzute pentru dimensionarea planșeului la încărcări verticale și orizontale. Evidențierea diagonalelor comprimate este foarte clară în fig. 4.14 a pentru nodurile intermediare. Tot aici se evidențiază diagonale de întindere pe direcție perpendiculară față de primele pentru nodurile marginale, noduri neechilibrate din punct de vedere al eforturilor.

4.3.4. Analiza structurii solicitată la încărcări orizontale

Structura analizată a fost supusă la încărcări seismice specifice zonei de vest a României. Standardul utilizat la calculul la seism este P100/1-2006, folosind metoda de combinare a răspunsurilor modale, cu luarea în considerare a efectului de torsiune.

Tipurile de modele luate în considerare la acest punct sunt:

- Structura metalică (SM-B), luată în calcul şi la punctul precedent şi servind ca structură de referință pentru rezultatele obținute (fig. 4.11). Au fost păstrate aceleaşi încărcări verticale, iar pentru combinațiile din seism s-au transformat în mase gravitaționale încărcările verticale provenite din ipotezele încărcare permanentă, cvasipermanentă şi utilă.
- 2) Structură compozită (SCS-1) solicitată la încărcări orizontale; modelarea structurii se va realiza conform EC8. De aceea, la nodurile de capăt pot interveni mai multe soluții, funcție de modul de încastrare al armăturii pentru preluarea seismului. În nici unul dintre cazurile ce vor fi luate în considerare nu vom considera acțiunea grinzii transversale de capăt şi ancorarea armăturilor în dornurile de pe grinzile transversale.

Primul model propus în varianta EC8, are armăturile ancorate cu buclă în jurul stâlpilor de capăt.

Având în vedere forma diagramei de momente, pentru fiecare deschidere a grinzii s-a considerat că 60% din deschidere este solicitată la moment pozitiv (secțiunea v pentru noduri intermediare și secțiunea iv pentru noduri marginale), iar restul la moment negativ (secțiunea ii pentru toate nodurile). Placa peste parter va avea următoarea distribuție a secțiunilor echivalente.

Fig. 4.15. Modelare SCS-1. Distribuția secțiunilor echivalente

Şi aici s-a ţinut cont de condiţia de asigurare a continuităţii profilului metalic în lungul grinzii, calculânduse excentricităţile corespunzătoare.

Poziția relativă a zonelor solicitate la moment pozitiv și negativ alternează funcție de direcția de aplicare a forțelor seismice; acesta este un aspect defavorabil al modelării, deoarece prin introducerea torsiunii, forțele rezultate într-o ipoteză de încărcare nu mai au toate aceeași direcție și semn, putând apare erori de interpretare a rezultatelor.

Modelarea aceleiași structuri cu elemente liniare la grinzi cu secțiune constantă pe deschidere, a condus la determinarea a două momente de inerție echivalente:

- pentru secţiunile iv+ii a rezultat I_{eq} = 1845 cm⁴
- pentru secțiunile v+ii a rezultat I_{eq} = 3455 cm⁴

Acestea au fost aranjate în plan corespunzător combinațiilor corespunzătoare din fig. 4.15. Modelarea rezultată a fost denumită **SCS-1-c.**

3) Structură compozită (SCS-2) solicitată la încărcări orizontale; modelarea structurii se va realiza conform EC8. Pentru acest exemplu, s-a considerat că armăturile pentru preluarea seismului în zonele de margine nu sunt ancorate în nici un mod compatibil cu EC8, situație în care standardul prevede că în zonele de moment negativ secțiunea echivalentă a grinzii compozite coincide cu secțiunea profilului metalic (fig. 4.16)

Fig. 4.16. Modelare SCS-2. Distributia sectionilor echivalente

Se poate remarca cu ușurință că discretizarea unei structuri în cadre pentru solicitări seismice este destul de dificilă pentru că necesită utilizarea mai multor tipuri de secțiuni echivalente pe același nivel al structurii. În ultimul exemplu prezentat, au fost necesare 4 tipuri de secțiuni caracteristice, și asta în cazul în care s-a făcut o evaluare medie a acestora. Dacă se ținea cont și de faptul că la grinzile de margine, placa are 1/2 din lățimea unei grinzi identice intermediare, numărul secțiunilor utilizate s-ar fi dublat. Acest fapt complică și modelarea cu bare cu secțiune constantă, cu moment de inertie echivalent calculat ca sumă 0,61⁺+0,41⁻. Dacă pentru structura SCS-1 modelarea cu grinzi cu sectiune constantă s-a putut face utilizând două momente de inerție echivalente, pentru această variantă este nevoie de mai multe momente de inerție echivalente. Acestea se obțin conform rel (2.14), prevăzută de Ec8:

- pentru secțiunile iv și ii \Rightarrow I_{eq} = 1845 cm⁴
- pentru secțiunile v și ii \Rightarrow I_{eq} = 3455 cm⁴ pentru secțiunile v și IPE180 \Rightarrow I_{eq} = 3220 cm⁴

aranjamentul lor în plan fiind variabil funcție de modul de acțiune al forțelor seismice. Modelul astfel realizat a fost denumit SCS-2-c.

- Structura SM-SR, solicitată la încărcări seismice 4)
- 5) Structura SM-SL, solicitată la încărcări seismice

Rezultatele maxime și minime obținute pe elementele metalice din componența grinzilor compozite sunt prezentate în tabelul 4.8, atât ca valori efective cât și ca procente din capacitatea portantă corespunzătoare pentru zona în care s-a obținut respectiva valoare.

Tab. 4.8. Eforturi în grinzi din încărcări seismice – profile metalice				
	M+		M	
Discretizare	Valoare calcul [daNm]	% din capacitatea portantă [%]	Valoare calcul [daNm]	% din capacitatea portantă [%]
SM-B	1233	31,50	2804	71,70
SCS-1	2154	23,85	3256	52,93
SCS-1-c	1553	15,38	2971	48,83
SCS-2	1616	17,89	2994 (s. ii)	66,57
			2908 (s.IPE180)	64,37
SCS-2-c	1341	14,85	2951	75,47
SM-SR	1000	25,27	1883	48,15
SM-SL	895	22,81	1295	33,12

86 Proiectarea elementelor experimentale - 4

Din datele prezentate se observă că modelul SM-B are o comportare previzibilă, ca o clădire metalică obișnuită. Solicitările maxime se obțin la încărcări seismice în zona de moment negativ, unde momentul încovoietor reprezintă 71,70% din capacitatea portantă a secțiunii. Neașteptat este faptul că solicitările în cazul cadrului metalic obișnuit nu sunt cele mai mici din toate modelele folosite, având în vedere că este singurul care nu este în soluție compozită. Se poate observa că cele mai solicitate structuri sunt SCS-2 și SCS-2-c. Pentru aceste două modele se obține un nivel de utilizare de aproximativ 75% numai din moment încovoietor negativ, iar dacă se iau în considerare toate eforturile din secțiune, va rezulta un efort unitar σ =2280daN/cm²<f_u/ γ_1 =2100daN/cm². În aceste condiții, structura trebuie redimensionată dacă este calculată ca și structură compozită, dar dacă este calculată ca structură metalică, se încadrează în condițiile de rezistență. Rezultatele la care ne-am referit au fost înregistrate pe zonele de margine, modelate cu profil IPE180 pentru solicitări la moment negativ, acolo unde armăturile cu rol de preluarea a seismului nu au fost încastrate în nici un mod compatibil cu cerințele EC8. Nu este verosimil că o structură compozită lucrează mai prost decât o structură metalică, acest fapt fiind analizat în continuare. Pentru același model și la aceleași încărcări, pentru secțiunea ii, mai există o rezervă de rezistență de 50%, ceea ce corespunde cu previziunile noastre referitoare la comportarea structurii compozite și cu rezultatele obținute pentru toate celelalte modelări.

	Tab. 4.18. Momente încovoietoare în placă			
Discretizare	m _x + [daNm/m]	m _x [daNm/m]	m _y + [daNm/m]	m _y [daNm/m]
SM-SR	392	1535	450	1628
SM-SL	804	5084	826	4974
				a 14

La ultimele două modele, realizate cu elemente de suprafață, rezultatele obținute se încadrează în gama de rezultate medii obținute la modelele cu elemente linare, cu excepția celor amintite anterior.

Fig. 4.17. Model SM-SR. Momente încovoietoare în placa de beton

Fig. 4.18. Model SM-SL. Momente încovoietoare în placa de beton

Comparând cele două modele, se observă că SM-SR permite atragerea unui moment încovoietor mai mare în grindă cu 10% față de SM-SL.

Fig. 4.19. Model SM-SL. Eforturi principale în placă

Fig. 4.20. Model SM-SR. Eforturi principale în placă

Dacă comparăm și rezultatele momentelor încovoietoare din placă obținute în cele două cazuri (tab. 4.8, fig. 4.17, 4.18), se observă că îmbinarea corp rigid lucrează ca un concentrator de eforturi, atrăgând eforturile de întindere și transmițându-le

aproape integral la grindă. Astfel, se ajunge la "aplatizarea" diagramei de momente din placă și în final la micșorarea procentului de armare în placă sub cel rezultat din armarea ca placă independentă.

Oricum, indiferent de model, direcția eforturilor principale în placă urmează modelul "strut-and-tie" propus de Plumier (fig. 4.19, 4.20), acesta fiind mult accentuat în cazul încărcărilor seismice față de cazul încărcărilor verticale. În fig. 4.19 care arată eforturile principale dintr-una din combinațiile cu seism, se observă în dreptul nodurilor direcțiile principale de întindere – culoare roșie – pe direcția uneia din bisectoarele în nod și perpendicular de deschiderea grinzii. Cu albastru și verde sunt evidențiate direcțiile de compresiune, care ocupă cealaltă diagonală din nod și ambele direcții în mijlocul fiecărui panou de placă. Același aspect se poate remarca și în fig. 4.20 care se referă tot la o combinație cu seism, dar pentru modelul SM-SR.

4.3.5. Concluzii

Din cele de mai sus, rezultă că proiectarea unei structuri compozite este încă un proces laborios, care necesită mai multe etape:

- determinarea aproximativă a armării plăcii dintr-un calcul preliminar
- determinarea lățimilor efective pentru calculul rigidității şi momentului încovoietor la încărcări verticale
- determinarea lăţimilor efective pentru determinarea rigidităţilor elastice şi momentelor capabile plastice pentru solicitări seismice
- modelarea structurii pentru calculul la încărcări verticale; se va ține cont de forma diagramei de momente încovoietoare atunci când se delimitează zonele de rigiditate diferită la grinzi
- modelarea structurii pentru calculul la solicitări orizontale:
 - stabilirea numărului de modele de calcul, funcție de direcțiile de acțiune a solicitării seismice
 - alegerea rigidităților grinzii în domeniul elastic şi împărțirea rigidităților echivalente pe zonele de margine respectiv intermediare
- verificarea eforturilor obținute; se ține cont de zona în care a fost obținut rezultatul luat în considerare și de semnul momentului în acea zonă

Calculul unei asemenea structuri este în final complex; datorită acestui fapt este susceptibil la apariția de greșeli de calcul. În același timp, faptul că nodurile de margine necesită mai multe valori ale rigidității complică și mai mult problema. De asemenea, la încărcări orizontale structura ajunge să lucreze mai prost decât o structură similară în soluție metalică, dacă se consideră că armarea la marginea planșeului urmează modelul armării clasice a grinzilor de beton armat. Din acest motiv ne propunem să analizăm practic comportarea nodurilor cu o astfel de geometrie.

Deoarece ne interesează comportarea grinzilor marginale din structura analizată, se va extrage un cadru portal.

90 Proiectarea elementelor experimentale - 4

4.4. Alegerea modelelor experimentale

Prin programul de încercare abordat s-a dorit realizarea unei evaluări a comportării plăcii de beton, parte a unei grinzi compozite de cadru în următoarele condiții:

- noduri de margine
- fără grindă transversală
- armătura din placă realizată pe două rânduri
- fără armături longitudinale ancorate cu buclă în jurul stâlpului:evoluție comparativă cu cazul agreat de Ec8

S-au realizat două modele experimentale:

- ML-EC1 cu armare conform cerințelor EC8, adică cu armătura longitudinală ancorată cu buclă în jurul stâlpului
- ML-EC2 cu acelaşi procent de armare, dar fără bucle de ancorare

Tabelul 4.19. Lățimea efectivă pentru modelele experimentale					
a) Lățimea efectivă pentru evaluarea rigidității grinzii					
pentru elementul ML-EC1(tab. 2.2, pentru elementul ML-EC2(tab. 2.2, caz B2) – ancorarea armăturii caz B4) – ancorarea armăturii					
longitudinale conf. fig. 4.21a	longitudinale conf. fig. 4.21b				
zona de moment pozitiv (beton compri	imat):				
o $b_{e1} = b_{e2} = 0.0375 \cdot 375 = 14$ cm	o $b_{e1} = b_{e2} = 0.0025 \cdot 375 = 0.94$ cm				
o $b_{eff}^+ = 14 + 14 = 28$ cm	o $b_{eff}^+ = 0.94 + 0.94 = 2$ cm				
 zona de moment negativ (beton întins):				
o $b_{e1} = b_{e2} = 0.05 \cdot 375 = 18.75$ cm	\circ $b_{eff}^- = 0$				
o $b_{eff}^- = 18,75 + 18,75 = 37,5cm$					
b) Lățimea efectivă pentru evalua	rea capacității portante a grinzii				
pentru elementul ML-EC1(tab. 2.2,	pentru elementul ML-EC2(tab. 2.2,				
longitudinale conf. fig. 4.21a	longitudinale conf. fig. 4.21b				
 zona de moment pozitiv (beton compri 	imat):				
$b_{a1} = b_{a2} = \frac{20}{20} + 0.7 \frac{20}{20} = 17$ cm	o $b_{e1} = b_{e2} = 0,0025 \cdot 375 = 0,9375$ cm				
	o $b_{eff}^+ = 1 + 1 = 2cm$				
o $b_{eff}^+ = 17 + 17 = 34$ cm					
• zona de moment negativ (beton întins):				
o $b_{e1} = b_{e2} = 0.1 \cdot 375 = 37.5$ cm	\circ $\mathbf{b}_{eff}^- = 0$				
o $b_{eff}^- = 37.5 + 37.5 = 75$ cm					

Modelele experimentale au fost concepute încât să îndeplinească următoarele condiții:

 să păstreze caracteristicile geometrice de bază ce derivă din structura din care au rezultat, respectiv deschiderea, înălţimea de nivel, şi grosimea plăcii

- se nu se schimbe materialele din componenţa structurii
- lăţimea de placă reală luată în considerare să fie o lăţime de placă acoperitoare pentru toate cazurile considerate anterior, atât pentru încărcări verticale cât şi pentru încărcări orizontale din seism
- să păstreze încărcările verticale corespunzătoare pentru o deschidere din structura analizată

Elementul de încercare ales a fost cadru portal, cu deschidere de 3,75m și înălțime de 2,20m.

În urma evaluării lățimilor efective de placă (tab. 4.19), s-a ales lățimea elementelor de încercare astfel încât să aibe o dimensiune acoperitoare pentru înfășurătoarea valorilor lățimilor efective, și anume 100cm pentru fiecare din elementele încercate.

Armarea elementelor a fost realizată cu rețea dublă $\phi 8+\phi 10/34$ cm, cu armăturile dispuse în două plase de armătură plasate la fibrele extreme ale plăcii de beton. Dispunerea în vedere de sus a armăturilor pentru cele două elemente experimentale este indicată în figura 4.21.

a. Armare longitudinală ML-EC1 b. Armare longitudinală ML-EC2 Fig. 4.21. Schiţa de armare la elementele de încercare

4.4.1. Încărcări aplicate elementelor

Încărcările verticale aplicate pe elemente au fost încărcări constante, rezultate din încărcările similare luate în considerare la calculul structurii spațiale (fig. 4.22a).

Fig. 4.22. Scheme de calcul pentru încărcări

Pentru aplicarea încărcărilor verticale constante s-a apelat la plăci metalice cu dimensiunile de gabarit 1,00x1,00 m și greutate proprie de 700kg.

92 Proiectarea elementelor experimentale - 4

Valorile de calcul ale încărcărilor pentru fiecare caz în parte sunt prezentate mai jos.

<u>Încărcări de calcul</u>	<u>Încărcări aplicate pe cadrul</u> experimental
 Încărcări permanente: grindă metalică IPE180 18.8 kg/m · 3.75m = 71kg 	(fig. 4.22.b)
 placă beton armat: 	
$0.10m \cdot 3.52m^{2} \cdot 2 \cdot 2500 \frac{\text{kg}}{\text{m}^{3}} = 1760\text{kg}$ • pardoseală gresie: $120 \frac{\text{kg}}{\text{m}^{2}} \cdot 3.52m^{2} \cdot 2 = 845\text{kg}$ • Încărcare cvasipermanentă: $150 \frac{\text{kg}}{\text{m}^{2}} \cdot 3.52m^{2} \cdot 2 = 1056\text{kg}$	• grindă metalică IPE180 $18.8 \frac{\text{kg}}{\text{m}} \cdot 3.75\text{m} = 71\text{kg}$ • placă beton armat: $0.10\text{m} \cdot 1.0\text{m} \cdot 4.15\text{m}^2 \cdot 2500 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1038\text{kg}$
- Încărcări utile (birouri):	 plăci metalice – 5 buc.:
$0.6\left(200\frac{\mathrm{kg}}{\mathrm{m}^2}\cdot 3.52\mathrm{m}^2\cdot 2\right) = 845\mathrm{kg}$	$\frac{700 \frac{\text{kg}}{\text{buc}} \cdot 5\text{buc} = 3500\text{kg}}{100 \text{ kg}}$
TOTAL: 4577kg	TOTAL: 4609 kg √

4.5. Modelarea comportării elementului experimental în domeniul plastic

Pentru modelarea neliniară a elementelor de încercare, s-au considerat toate elementele structurii din elemente de suprafață "shell", care au urmărit caracteristicile de rezistență și rigiditate ale elementelor reale. Conexiunea de lunecare a fost reprezentată printr-un element de suprafață tip "link" care face legătura între axele geometrice ale plăcii de beton și ale tălpii superioare a profilului metalic. Elementul de legătură are comportare neliniară, având curba efortdeplasare biliniară, prima dreaptă fiind înclinată până la atingerea forței maxime admise de lunecare, după care devine paralelă cu axa 0X.

Rigiditatea în direcție longitudinală a îmbinării s-a calculat la valoarea forței de lunecare preluată de un conector, 2267daN. Aplicând 18 conectori pe deschidere de 3,75m, rezultă o rigiditate de 201544daN/m² pentru caracterizarea dreptei înclinate, iar forța maximă de lunecare în direcție longitudinală de 10811 daN/ml.

Pentru calculul neliniar s-a utilizat programul Axis VM8+ care rezolvă structura pe baza incrementelor de deplasare, încărcare sau lucru mecanic propuse de autor. Având în vedere că încercările au fost realizate după procedura ECCS [73], care implică încărcarea elementelor cu controlul deplasării, s-a preferat controlul deplasării și la calculul neliniar. Pentru fiecare element de încărcare, se obtin

deplasările nodale, reacțiunile în reazemele nodale blocate, eforturile în oțel și beton, deformații specifice. Programul permite introducerea datelor de armare reale și obtinerea dimensiunilor și direcției fisurilor raportată în grade față de axa X pentru fiecare pas de deplasare.

Pe baza analizei se poate caracteriza comportarea fizică a elementului modelat, atât în domeniul elastic cât și plastic. În acest fel se poate face o evaluare primară a modului de comportare al elementului experimental, și se pot evidenția următoarele aspecte:

- deplasarea şi încărcarea corespunzătoare apariţiei primei fisuri în beton;
- deplasarea şi încărcarea corespunzătoare atingerii limitei de curgere in grinda metalica
- modul de cedare a structurii, respectiv ordinea apariției articulațiilor plastice
- nivelul de solicitare al conexiunii de forfecare
- nivelul de solicitare al îmbinării rigide

În acest mod se poate aprecia destul de precis limita de comportare elastică a elementului de încercare la nivel global, limită necesară pentru derularea încercării experimentale, Totodata, se poate face o evaluarea a forțelor necesare pentru încărcarea maximă a elementului, pentru proiectarea standului de incarcari.

4.5.1. Modelarea cu elemente finite de suprafață

Discretizarea elementului s-a realizat cu ajutorul elementelor de suprafață de tip "shell", care permite încărcarea elementului în planul lui și în plan perpendicular pe acesta. 7 tipuri de elemente triunghiulare de suprafață, cu grosimi și materiale diferite funcție de detaliul modelat (fig. 4.23) s-au utilizat la modelarea structurii. Dimensiunile lor au variat funcție de geometria structurii și forțele aplicate pe aceasta. Rețeaua de discretizare rezultată conține 2110 elemente finite triunghiulare. Rezemarea stâlpilor a fost realizată articulat; pentru asigurarea echilibrului de ansamblu al cadrului au fost amplasate două reazeme suplimentare pe direcția perpendiculară pe planul cadrului. Articulatiile la baza stalpilor au fost necesare pentru micsorarea fortei laterale aplicate pe structura. Gabatul stalpilor cadrelor de incercare din laborator nu au suportat forte mai mari de 20 000 daN, insuficient in cazul incastrarii stilpilor in fundatii.

Îmbinarea riglă-stâlp este îmbinare rigidă, sudată, rigidizată cu ajutorul a două plăcuţe sudate, una triunghiulară în planul median al cadrului, şi una dreptunghiulară perpendicular pe prima. Modelul final este prezentat în fig. 4.23. Pentru uşurarea descrierii rezultatelor obținute, s-a notat fiecare parte a cadrului cu un punct cardinal ce va fi păstrat și pentru modelul experimental.

Elementul a fost solicitat la următoarele încărcări:

- Încărcare verticală constantă, cu valoarea stabilită la punctul 4.4.1,. uniform distribuită pe placă, pe suprafaţa de 2,00x1,00m.
- Încărcare orizontală variabilă, de la vest la est si inapoi, cu punctul de aplicație la partea superioară a stâlpului din zona vest. Gama de variație a încărcării este de la 0 la 20000 daN, corespunzători unui domeniu de variație al deplasărilor laterale de la 0 la 6cm. Deplasarea va fi măsurată la nivelul superior al grinzii din zona est.

94 Proiectarea elementelor experimentale - 4

Fig. 4.23. Modelare element de încercare

Calculul a fost un calcul iterativ cu 20 de iterații pentru trepte uniforme de deplasare egali între 0 și 60mm și a urmarit starea de eforturi în grindă pentru determinarea atingerea palierului de curgere. Pentru iterațiile considerate s-au verificat starea de eforturi în noduri și stâlpi, iar, dacă nu au aparut cedări nedorite în aceste elemente, s-a determinat starea de eforturi în placă și conexiunea de forfecare.

4.5.2. Starea de eforturi în grindă

La proiectarea preliminară a structurii, elementele din compoziția grinzii au fost dimensionate astfel încât să permită apariția articulațiilor plastice la extremitățile grinzii, respectiv la zona de contact între plăcuțele de rigidizare și grindă. Aceste zone au fost denumite în continuare zone plastice potențiale (ZPP) Evoluția eforturilor principale în grinda metalică au fost următoarea:

- Pasul 7 (e_x=21mm, P=6540daN). Se atinge limita de curgere în următoarele zone:
 - ZPP din zona vest: talpa inferioară σ_1 =2267daN/cm² întindere
 - ο ZPP din zona est: talpa inferioară σ_2 =-2278daN/cm²; inima la partea inferioară σ_2 =-2205daN/cm² compresiune
- Pasul 8 (e_x=24mm, P=7840daN). Se atinge limita de curgere în următoarea zona:
 - \circ ZPP din zona vest: inimă σ_1 =2218daN/cm² întindere

- Pasul 9 (e_x=27mm, P=8420daN). Se atinge limita de curgere în următoarele zone:
 - \circ ~ ZPP din zona est: inimă $\sigma_1 \text{=-}2384 \text{daN/cm}^2$ compresiune
 - \circ ZPP din zona vest: inimă $\sigma_2=2158 daN/cm^2$ întindere, situație reflectată și în fig. 4.24.

Fig. 4.24. Eforturi principale în grindă pentru pasul 7: $e_x=27mm$

În concluzie, formarea articulațiilor plastice în cele două extremități ale grinzii a fost completă la finalul pasului 9 de încărcare, respectiv pentru o valoare a deplasării laterale de 27mm și o încărcare laterală de 8420 daN. Pentru acest pas de încărcare a trebuit să verificăm starea de eforturi principale din stâlpi și îmbinări.

4.5.3. Starea de eforturi în stâlpi, noduri și conexiuni

Pentru același pas de încărcare se prezintă eforturile maxime din elementele menționate în figurile urmatoare.

Eforturile globale în planul median al cadrului sunt ilustrate în fig. 4.25. Privit în ansamblu, se remarcă zone de concentrare de eforturi la partea inferioară a grinzilor la intersecția dintre grinzi și plăcuțele din îmbinare, iar la stâlpi, la partea superioară în dreptul îmbinării.

Fig. 4.25. $e_x=27mm$. Starea de eforturi în planul median al cadrului metalic

Fig. 4.26. e_x=27mm . Eforturi unitare principale maxime în stâlpi.

Pentru pasul de încărcare 9 la care se realizează cedarea grinzii, eforturile maxime în stâlpi ating valoarea de ±1900 daN/cm², stâlpii rămânând în domeniul de comportare elastic (fig. 4.26). Același lucru se poate spune și despre plăcuțele de rigidizare la îmbinarea grindă-stâlp prezentate în fig. 4.27 pentru același pas de încărcare. Pentru acestea, eforturile maxime apar în plăcuțele de rigidizare poziționate în planul median al cadrului, și anume efortul maxim de întindere este

atins în zona vest și are valoarea de 1912 daN/cm², iar efortul maxim de compresiune apare în

Fig. 4.27. $e_x=27mm$. Eforturi unitare principale maxime în placutele de rigidizare.

Fig. 4.28. e_x =28mm . Eforturi de lunecare in conexiunea de forfecare pentru e_x =27mm

zona est cu valoarea de -1604 daN/cm². Nu există deci nici un pericol de cedare accidentală in zonz de imbinare.

În fig. 4.28 este prezentată diagrama eforturilor de lunecare în conexiunea de forfecare pentru pasul 9 de încărcare. Se observă că efortul maxim este de 342,6

daN/m, fiind departe de efortul maxim admis de conexiune, și anume 10881 daN/m. Rezultă că lunecarea relativă a betonului față de profilul metalic nu pune probleme în timpul încercării.

4.5.4. Starea de eforturi în placa de beton

Referitor la comportarea plăcii de beton, interesează direcția eforturilor principale în placă și modul de formare al fisurilor la partea superioară și inferioară a plăcii.

a. Eforturi unitare principale σ_1,σ_2 in fibra extrema inferioara a placii de beton Fig. 4.29. Starea de eforturi în placa de beton pentru e_x=27mm

Eforturile principale din placă sunt ilustrate în fig. 4.29. Indiferent de zona, se remarcă o repartiție pe fâșii transversale a eforturilor, cu concentrări în jurul stâlpilor. De asemenea se poate observa faptul că semnul eforturilor este alternant pe secțiune, ceea ce conduce la concluzia că în momentul cedării axa neutră a secțiunii grinzii compozite va fi situată în interiorul plăcii de beton.

De asemenea, se poate observa că semnul eforturilor în consola de beton în direcție longitudinală (zona de ancorare a armăturilor longitudinale) are efort de semn invers față de zona de beton din imediata vecinătate, dar situată între axele celor doi stâlpi. Același lucru reiese și din analiza dimensiunii și poziției fisurilor la fibra superioară și inferioară, cum sunt prezentate în figura 4.30.

4.5 - Modelarea în domeniul plastic 99

c. Fibra extrema inferioara: deschiederea d. Fibra extrema superioara: directia fisurilor

Fig. 4.30. Deschiderea și direcția fisurilor în placă pentru $e_x=27mm$

Jinând cont și de semnul eforturilor din figura anterioară, pot fi evidențiate următoarele aspecte,:

- Zona Vest:
 - La fibra superioară aria dintre stâlpi este comprimată și nu prezintă fisuri. Eventual pot apare zdrobiri la contactul dintre beton și stâlp
 - Consola la partea superioară este întinsă şi prezintă fisuri înclinate orientate dinspre exteriorul cadrului din axul de simetrie spre interiorul cadrului, cu o înclinare de 24,72° şi o deschidere maximă a fisurilor de 0,09mm.
 - La fibra inferioară betonul este întins în totalitate. În lungul grinzii apar fisuri perpendiculare pe planul cadrului. Deschiderea fisurii este de aproximativ 0,03mm la mijlocul deschiderii şi creşte spre zona stâlpului până la 0,25mm. Pe consolă fisurile sunt radiale, orientate dinspre stâlp spre margini, orientate la aproximativ 112°. Se menționează că măsurarea unghiurilor se face din axa grinzii longitudinale în direcție trigonometrică.
- Zona Est are o comportare în oglindă cu cea precedentă:
 - Fibra superioară este întinsă şi are fisuri perpendicular pe grindă la interior şi radiale la exterior, înclinate la 62,98°. Deschiderea fisurilor este de 0,11mm la exterior şi între 0,03 şi 0,19mm pe deschiderea cadrului

100 Proiectarea elementelor experimentale - 4

 Fibra inferioară este comprimată și nu prezintă fisuri pe deschiderea cadrului. În schimb consola este întinsă și are fisuri oblice la 152°, cu deschiderea de 0,05mm.

În concluzie, ne așteptăm ca elementul de încercare ML-EC1 să aibă următoarea comportare în decursul încercării:

- Cedarea elementului să se realizeze prin apariția a două articulații plastice la extremitățile grinzii, la intersecția dintre talpa inferioară și inimă
- Cedarea să apară la o încărcare laterală de aproximativ 8700 daN. În cazul real trebuie să ținem cont că încărcarea fiind ciclică, ar putea interveni fenomenul de oboseală al materialului
- Stâlpii și îmbinările vor păstra o comportare elastică
- Placa va fi fisurată în întregime datorită schimbării de sens a încărcării. Pe deschiderea cadrului fisurile vor avea direcţia perpendiculară pe grindă, iar la exterior vor fi radiale în jurul stâlpului. Placa nu va ceda.
- Axa neutră plastică va fi situată în interiorul plăcii de beton, între cele două rânduri de armătură.

Al doilea element de încercare, care nu are armătura ancorată nu a putut fi modelat corespunzător, deoarece în program barele de armătură sunt considerate ancorate în elementele de capăt.

5. ÎNCERCĂRI EXPERIMENTALE REALIZATE PE CADRE PORTAL COMPOZITE

5.1. Descriere generală

Comportarea grinzilor compozite oțel-beton a fost studiată in cadrul unui program de cercetare inițiat în Departamentul CCIA al Facultății de Construcții din Timișoara. Programul a cuprins următoarele etape:

- Identificarea caracteristicilor elementelor cadrelor incluse în cercetarea experimentală;
- Proiectarea modelelor experimentale în conformitate cu prescripţiile de proiectare în vigoare;
- Armarea plăcilor de beton în conformitate cu prescripţiile EUROCODE 8 şi P100-1/2006, pentru un element şi conform cu ipotezele din programul de cercetare pentru altul;
- Determinarea zonelor de cedare pentru modelele experimentale în domeniul plastic, cu ajutorul programului de calcul AXIS VM 8.2 [72]
- Proiectarea standului de execuție, și verificarea dimensiunilor și rezistenței acestuia funcție de dimensiunile și capacitatea de rezistență a modelelor experimentale;
- Confecționarea modelelor experimentale: confecția metalică, asamblarea elementelor structurale, armarea și turnarea betonului
- Identificarea şi amplasarea instrumentelor de măsurare în zone cu solicitări maxime;
- Efectuarea încercărilor experimentale;
- Interpretarea și compararea rezultatelor.

În urma cercetărilor teoretice, două elemente – respectiv 4 noduri – au fost încercate la acțiuni ciclice orizontale în laboratorul Departamentului CCIA, cu scopul de a pune în evidență rolul plăcii (și implicit al armăturii) în transferul momentelor de la grindă la stâlp. S-a urmărit evoluția stării de eforturi funcție de amplasarea armăturilor longitudinale în placă.

Măsurătorile realizate au vizat evaluarea stării de tensiune în placă și grindă, la nivele de încărcare alternat crescătoare, până la apariția articulațiilor plastice și transformarea structurii în mecanism.

Au fost utilizate următoarele dispozitive de măsurat:

- Microcomparatoare pentru măsurarea deplasărilor pe orizontală și verticală (fig. 5.1.a). Valorile comparatorului C1 au fost utilizate pentru determinarea treptelor de încărcare în timpul încercărilor.
- Timbre tensomentrice pentru determinarea deformațiilor specifice. Au fost instalate timbre tensometrice pe următoarele elemente (fig. 5.1.b) :
 - Pe armături longitudinale de la partea inferioară și superioară a plăcii de beton, localizate în zonele plastice potențiale ale grinzii.

102 Incercari experimentale - 5

- Pe tălpile şi inima profilului metalic pentru grindă, în zonele plastice potenţiale
- Pe armăturile transversale de la extremitățile grinzii, între zona plastică potențială și extremitățile plăcii; au fost realizate măsurători atât pentru rețeaua superioară cât și pentru cea inferioară.
- Pe fibrele extreme de beton inferior şi superior în sens longitudinal şi în sens transversal

a. poziția microcomparatoarelor

b. poziția timbrelor tensometrice Fig. 5.1. Element de încercare

5.2. Caracteristicile elementelor experimentale

Cele două elemente au fost identice ca dimensiuni de gabarit, dar diferite ca mod de armare a plăcii.

5.2.1. Caracteristici geometrice

Dimensiunile de 3,75 x 2,20m ale elementelor încercate (fig. 5.1, 5.6) au fost alese astfel încât să îndeplinească următoarele condiții:

- să poată fi incluse în standul de încercare;
- încărcările ultime aplicate să poată fi preluate de elementele de rezistență ale standului experimental;
- componentele prefabricate să poată fi manipulate podul rulant din dotarea laboratorului;
- să se adopte scara 1:1 pentru elementul de încercare.

Au fost utilizate profile metalice HEB 200 pentru stâlpi și profile IPE 180 pentru grinzi. Lățimea plăcii de beton (10 cm) a fost stabilită în urma proiectării prezentate la cap. 4, conform EUROCODE 4 cât și EUROCODE 8.

5.2.2. Materiale folosite

La realizarea elementelor de încercare s-a încercat utilizarea aceluiași lot de materiale. Astfel, profilele metalice și armăturile au făcut parte din același lot de materiale, și au aceleași proprietăți mecanice.

Plăcile de beton au fost turnate succesiv, în laborator. Pentru fiecare dintre elemente au fost prelevate probe de beton în momentul turnării, păstrate 28 de zile în aceleași condiții de umiditate și temperatură cu elementele experimentale. Caracteristicile fizico-mecanice ale betonului din șarjele folosite la turnare sunt prezentate în tabelul 5.1.

Característica	Element	
Característica	ML-EC1	ML-EC2
Rezistența medie la compresiune f _{cm} [N/mm ²]	31,66	29,10
Rezistența medie la întindere f _{ctm} [N/mm ²]	3,04	2,98
Modulul de elasticitate E _c [N/mm ²]	30600	29500

Tabelul 5.1. Caracteristici mecanice ale betonului

Pentru beton și armătură s-au adoptat diagramele caracteristice efort unitardeformație specifică impuse de STAS 10107/0-90. Pentru metal, s-a adoptat caracteristicile de rezistență și ductilitate prevăzute în Eurocode 3.

Fig. 5.2. Îmbinare grindă-stâlp. Detaliu

Fig. 5.3. Rezemare stâlp

La alcătuirea elementelor experimentale s-a ţinut cont de cerinţele programului de încercări, mai exact de asigurarea schemei statice. Primordial în această fază a fost asigurarea materializării îmbinărilor conform proiectului. Astfel, îmbinarea grindă stâlp a fost realizată ca îmbinare rigidă, sudată, cu plăcuţe suplimentare în zona de sudură (fig. 5.2.)

Rezemarea stâlpilor pe placa de bază a fost realizată articulat (fig. 5.3). Acest lucru a reprezentat un avantaj pentru încercare deoarece a redus la jumătate valoarea încărcării laterale ce a trebuit aplicată elementului pentru a obține cedarea acestuia, comparativ cu cazul rezemării încastrate a stâlpului. În plus, forma diagramei de momente pe grindă este identică în ambele cazuri, deci modul de rezemare al stâlpului nu influențează asupra calității rezultatelor încercărilor. Pentru obținerea unei articulații perfecte, între placa de beton armat și placa de rezemare a stâlpului s-a introdus o rolă.

Armarea elementelor de încercare a diferit, după cum arătat la punctul 4.4.

Fig. 5.4. Armare element ML-EC1

În consecință, elementul ML-EC1 (fig. 5.4) a fost armat conform cerințelor Eurocode 8, cu o singură excepție: armătura marca 3 poziționată în axul longitudinal al cadrului, care este sudată pe fața interioară a stâlpului. Restul armăturilor sunt ancorate cu buclă în jurul stâlpului.

Elementul ML-EC2 (fig. 5.5.) a fost armat într-o soluție mai simplă din punct de vedere tehnologic. S-a adoptat modul de ancorare caracteristic standardelor românești pentru ancorare, iar armătura longitudinală a fost prelungită în placa de beton pe o lungime de 60 diametri dincolo de zona plastică potențială. Armarea transversală este asemănătoare cu cea precedentă cu o excepție. Armăturile transversale marca 11 au fost amplasate doar în apropiere nodului Est.

5.2.4. Standul de încercare

Standul de încercare (fig. 5.6.) constă în doi stâlpi metalici realizați din câte două profile U20 rigidizate. Pentru introducerea încărcărilor laterale au fost montate orizontal două pompe hidraulice cu capacitate de 25000 daN. Pompele au fost conectate la un regulator de presiune care controlează presiunea indicată și sensul de încărcare Împiedicarea deplasării laterale a stâlpilor standului s-a făcut cu ajutorul contravântuirilor sudate de șinele din fundația halei.

a. Foto

5.2 - Caracteristicile elementelor experimentale 107

b. Vedere de ansamblu Fig. 5.6. Stand de încercare

Împiedicarea deplasării elementului de încercare în afara planului cadrului, s-a făcut prin amplasarea unor tije perpendiculare pe planul cadrului, la 2/3 de la baza stâlpului, pentru a împiedica ieșirea din plan a elementului Acestea au fost prinse articulat. În acest fel s-a permis apariția flambajului prin răsucire laterală a grinzii, dar a fost împiedicat flambajul lateral al stâlpului.

Prinderea stâlpilor la partea inferioară este reprezentată în fig. 5.7.

Încărcările aplicate elementelor sunt conforme cu schemele de calcul considerate la calculul structurii.

- Încărcarea verticală constantă a fost realizată cu ajutorul a 5 plăci metalice cu dimensiunea 1,00x1,00x0,09m, cu greutatea totală de 3500 daN, corespunzătoare modelului prezentat anterior.
- Încărcare orizontală cvasi-dinamică alternantă, prin aplicarea la vârful stâlpilor cu pompe de capacitate 25kN, montate perpendicular pe axul cadrului (fig. 5.6.b).

5.3. Încercarea elementelor experimentale

5.3.1. Principiul de încercare

Datorită caracterului ciclic alternat al solicitărilor seismice și al necesității cunoașterii modului în care ancorarea armăturilor longitudinale influențează mecanismele de cedare ale elementelor experimentale, au fost supuse la forțe orizontale ciclic alternante. Metodologia de solicitare a acestor cadre corespunde reglementărilor ECCS [73]. Ea se bazează pe controlul deplasărilor orizontale la partea superioară a elementelor experimentale. Încercarea s-a realizat prin controlul deplasărilor orizontale, deplasări cu valori multiplu de deplasarea maximă elastică pentru element. De aceea, o încercare de acest fel comportă două faze:

- Faza 1 de determinare a deplasării laterale maxime elastice pentru elementul încercat;
- Faza 2 încărcarea elementului la valori multiple crescătoare de deplasare laterală până la cedare.

Faza 1 a cuprins următoarele etape:

- Alegerea limitei de deplasare maximă astfel încât elementul să rămână în domeniul elastic. Având în vedere că din modelarea cu element finit a rezultat o limită elastică de 8,95mm, iar materialele reale au o rezervă de rezistență care nu este cuantificată, s-a considerat că limita elastică va fi atinsă pentru o deplasare laterală de e_v=10mm.
- Încărcarea elementului până la atingerea succesivă pentru cele 3 cicluri de încărcare a deplasărilor laterale ±1/4 e_y, ±1/2 e_y, ±3/4 e_y,
- Citirea forţelor şi deformaţiilor relative corespunzătoare
- Trasarea diagramelor P-e_y
- Determinarea grafică a limitei elastice, la intersecţia dintre tangenta la înfăşurătoarea curbelor şi dreapta tangentă în punctul 0 (reprezentarea modulului de elasticitate tangent) (fig. 5.8).

b. Element ML-EC2 Fig. 5.8. Curba P- e_y în domeniul elastic

Convenția de semne pentru direcția forțelor aplicate și deplasările laterale este următoarea: semnul "+" semnifică deplasare de la Vest spre Est, respectiv aplicarea forței laterale de la Vest spre Est. Această convenție va fi păstrată pe tot parcursul lucrării.

Valorile deplasărilor elastice obținute în urma primei faze sunt prezentate în tabelul 5.1.

Tabelul 5.2. Deplasări laterale elastice maxime

Element	e _v Vest [mm]	e _v Est [mm]
ML-EC1	-9,22	11
ML-EC2	-10	10

Faza a doua a încercărilor a cuprins următoarele etape:

- 3 cicluri de încărcare la valoarea limitei elastice maxime în fiecare sens de acțiune al forței laterale
- repetarea câte 3 cicluri de încărcare pentru fiecare multiplu întreg al deplasării elastice maxime.

• mărirea deplasării până la apariția articulațiilor plastice la extremitățile grinzii Deplasările orizontale impuse cadrelor pentru fiecare ciclu de încărcare este ilustrat în figura 5.9.

D. Element ML-EC2

Fig. 5.9. Cicluri de încărcare impuse elementelor Elementul ML-EC1 a fost supus la 12 cicluri de încărcare cu deplasarea laterală maximă absolută de 44mm, iar elementul ML-EC2 a fost supus la 22 de cicluri de încărcare și a atins deplasarea maximă absolută de 80mm. Încercările au fost declarate încheiate la cedarea prin pierderea echilibrului pentru fiecare element în parte.

5.3.2. Comportarea elementelor experimentale

<u>Încercarea elementului ML-EC1</u>

La încercarea elementului s-a studiat:

- modul de fisurare și distribuția la solicitări ciclice alternate
- determinarea deformațiilor specifice și a stării de eforturi
- comportarea armăturilor longitudinale și a plăcii de beton
- modul de cedare al elementului
- ductilitatea de rotire a elementului
- stabilirea ordinii de intrare în curgere a armăturilor
- disiparea de energie totală și pe cicluri de încărcare a elementului experimental
- compararea rezultatelor cu rezultatele teoretice.

Comportarea elementului experimental la diverse trepte de încărcare este descrisă sintetic in tabelul 5.3. Modul de fisurare al plăcii apare în figura 5.10, iar apariția articulațiilor plastice în grinda metalică în fig. 5.11. Tabelul 5.3. Comportarea elementului experimental ML-EC1

e e					Duct	ilitate	
u d 'ca	Nr.	Dir de	Depl lat	Forţa P			Observatij
Cicli	crt.	încărc	e [mm]	[daN]	parțială	totală	Observaçıı
I	1	V-E	1,00	350	0.00		- domeniu elastic
	2		2,50	/50	0,22	0,22	- deplasare impusa 1/4e _y
	3	E 1/	0	0			
	4	E-V	-1,00	-500	0.07	0.07	
	5		-2,50	-1050	0,27	0,27	- deplasare impusa -1/4e _y
	6		0	0			
II	7	V-E	2,50	890			- domeniu elastic
	8	-	5,00	1600	0,46	0,46	- deplasare impusă 1/2e _y
	9	-	2,50	605			-
	10		0	0			
	11	E-V	-2,50	-1090			- domeniu elastic
	12	-	-5,00	-1810	0,54	0,54	- deplasare impusa -1/2e _y
	13	-	-2,50	-780			-
	14		0	0			
III	15	V-E	3,75	1270			- domeniu elastic
	16		7,00	2090	0,64	0,64	– deplasare impusă 3/4e _v
	17		3,75	900			
	18		0	0			
	19	E-V	-0,75	-1400			- domeniu elastic
	20	-	-7,00	-2880	0,76	0,76	- deplasare impusă -3/4e _v
	21	-	-3,75	-950			
	22		0	0			
10	23	V-E	5,50	1/00			-
	24	-	11,00	3100	1	1	-
	25		5,50	11,50			-
	26	E 1/	0	1			
	27	E-V	-4,60	-1550			- apar primeie fisuri transversale in
	28		-9,20	-3090			piaca la partea superioara in nouul
	29	-	-4,60	-1250	1	1	Vest
	30	-	-9,20	-3090	1	1	-
	22	-	-4,60	-1250			-
	ວ∠ ວວ	УГ	11.00	0			
v	<u>کک</u> ∠۸	V-E	22.00	2930		n	- primui ciciu in domeniui plastic, la doplasaro projectată 20
	34 2E	-	22,00	1650	2	2	luepiasare projectata ze _y
	35		11,00	1050			transversală sus si jos
	36		3 95	Ο			- denlasare laterală remanentă
	50		5,55	0			3 95mm
	37	E-V	-9,25	-3650			- grinda metalică intactă
	38	1	-18.50	-6300	2	2,44	- fisuri radiale în jurul stâlpului nod
	39	1	-9,25	-2430	-	_, · ·	Est jos
	40		0.75				- deplasare laterală remanentă
	40		0,75	U			0,75mm
VI	41	V-E	11,00	2320			- la partea superioară a plăcii apare
	42		22,00	6320			fisură în lung în axul cadrului

ຍ່ອ					Ductilitate		
ı d caı	Nr.	Dir de	Depl lat	Forța P			a
clu ăr	crt.	încărc	e [mm]	[daN]			Observații
în ci					parțială	totală	
							4
	42		22,70	6328	2,06	2	- deplasare laterală remanentă
	44	-	11,00	1650			3,60mm
	45		3,60	0			
	46	E-V	-9,25	-3200	-		- fisuri transversale zona Est la
	4/	-	-18,50	-6240	2	2,4	partea interioara a placii
	48		-16,20	-6310			- deplasare laterala remanenta
	49	-	-9,25	-2530			1,2011111
V/7.7	50		1,20	0			financia dia la companya di transforma di segundari
VII	51	V-E	11,00	2210	2.00	1.05	- fisuri radiale spre exterior zona
	52	-	22,70	1200	2,06	1,95	- fisuri transversale jos zona Vest în
	23	-	11,30	1800			nartea interioară a nlăcii
	54		3 35	0			- deplasare laterală remanentă
	51		5,55	Ū			3.35mm
	55	E-V	-9,25	-3100			- întărire fisură sus în lungul grinzii
	56		-18,60	5950	2	2,38	metalice
	57		-9,25	-2500			- deplasare laterală remanentă
	58		1,20	0			1,20mm
VIII	59	V-E	11,00	2200			- fisuri transversale foarte mari la
	60		22,00	6320			partea superioară a plăcii
	61		33,10	8400			 stabilizare foarte dificilă
	62		34,70	8400	3,16	3	- pentru forța laterală constantă
	63		33,10	7700			deplasarea a crescut cu 1,60mm
	64		22,00	3100			- deplasare laterală remanentă
	65		11,00	270			9,50mm
	66		9,50	0			
	67	E-V	-9,00	-4250			- se deschid fisurile existente în
	68		-18,00	-6520			placa de beton sus Vest
	69	-	-27,70	-8310			- pentru forța laterală constantă,
	70		-28,90	-8310	3,13	4	deplasarea a crescut cu 1,00mm
	71		-27,70	-6300			- deplasare remanenta -5,50mm (se
	72	-	-18,00	-3020			nentru prima dată)
	/3		-9,00	-600			
	74		-5,50	0			
IX	75	V-E	11,00	3540			- se menține situația precedenta
	/6		22,00	6100	2	2 5	- deplasare laterala remanenta
	70	-	33,00	8000	3	3,5	5,0011111
	70	-	22,00	4250			4
	79		5.00	1200			4
	00	БV	3,00	2000			ficuri transversale compacto enro
	82	L-V	-18.00	-6000			milocul plácii sus si jos
	83	1	-27 70	-8180		1	-pentru forta laterală constantă
	84	1	-29.20	-8180	3 1 7	37	deplasarea a crescut cu 1.50mm
	85	1	-27 70	-6500	5,17	5,7	- pe ramura descrescătoare, aceeasi
	86		-18.00	-3050			deplasare a fost atinsă pentru o
	87	1	-9,00	-630			forță mai mică cu 1680 daN
	00	1	E 40				- deplasare laterală remanentă
	88		-5,40	U			-5,40mm

le re					Duct	ilitate	
lu d rca	Nr.	Dir de	Depl lat	Forța P			Observatii
Cic	crt.	incarc	e[mm]	[dan]	parțială	totală	
X	89	V-E	2,80	1560			- pentru forța laterală constantă,
	90		11,00	3420			deplasarea a crescut cu 1,60mm
	91		22,00	5950			- deplasare laterală remanentă
	92		33,00	8400			5,25mm
	93		34,60	8400	3,15	3,6	
	94		33,00	7820			_
	95		22,00	4160			_
	96		11,00	1290			_
	97		5,25	0			
	98	E-V	-9,00	-3780			- apare o creștere de 0,7mm a
	99		-22,70	-7060			deplasării la o scădere de 270daN a
	100		-27,70	-8170			forței laterale
	101		-28,40	-7900	3,08	3,65	- deplasare remanenta -4,70mm
	102		-27,20	-7450			_
	103		-18,00	-3250			
	104		-9,00	-800			_
	105		-4,70	0			
XI	106	V-E	3,10	1500			 voalare talpă inferioară profil
	107		11,00	3250			grinda Vest
	108		22,00	5800			- fisuri transversal mari; deschiderea
	109		33,00	8320			fisurii 1,50mm fisuri langitudingla Vaat daashiga
	110		44,00	9600	4	4,4	doplacaro romanontă 15.80mm
	111		33,00	4460			- deplasare remanenta 15,80mm
	112		22,00	1350			-
	113		15,80	0			
	114	E-V	1,90	-2700			- voalare talpă inferioară profil
	115		-8,00	-4700			grinda Est; se destinde talpa din
	116		-16,00	-6340			zona vest
	11/		-24,00	-7900			-inchidere fisuri transversale vest
	118		-32,00	-9180			dimonsiuni do 1 5mm
	119		-37,00	-9750	4,01	5,7	- dezechilibru major al plăcii în
	110		-36,70	-8850			directie transversală: rezultă
	111		-32,00	-6020			pierdere generală de stabilitate în
	112		-24,00	-3500			directie transversală
	113		-16,00	-1180			-elementul începe să lucreze ca
	114		-10 60	0			pendul
			10,00	0			- deplasare remanentă -10,60mm
XII	115	V-E	1,90	2280			 la nivel de încărcare constant
	116		11,00	4060			deplasarea crește cu 2,60mm și
	117		22,00	6170			crește; datorită pierderii de echilibru
	118		33,00	8200			a elementului s-a redus nivelul de
	119		44,00	9850			încărcare iar la sfârșitul ramurii de
	120		46,60	9850	4,24	5	încărcare s-a oprit încercarea
	121		44,00	8720			- deplasare remanentă -13,70mm
	122		33,00	4750			<u> </u>
	123		22,00	1910			
	124		13,70	0			

5.3 – Încercarea elementelor experimentale 113

a. fisuri la partea superioară Est

b. fisuri longitudinale și transversale-detaliu

5.3 – Încercarea elementelor experimentale 115

c. fisuri transversale jos Vest

d. fisuri pe consolă jos

Fig. 5.10. Fisurarea plăcii în elementul ML-EC1

a. deplasare laterală impusă în timpul încercării

b. voalare incipientă nod Est

5.3 – Încercarea elementelor experimentale 117

Fig. 5.11. Articulații plastice în grinda metalică la elementul ML-EC1

Încercarea elementului ML-EC2

Elementul experimental ML-EC2 are structura identică cu primul, cu excepția modului de armare a plăcii.

- La încercarea elementului s-a studiat:
- modul de fisurare și distribuția la solicitări ciclice alternate
- determinarea deformațiilor specifice și a stării de eforturi
- comportarea armăturilor longitudinale, transversale și a plăcii de beton
- modul de cedare al elementului
- ductilitatea de rotire a elementului
- stabilirea ordinii de intrare în curgere a armăturilor
- disiparea de energie totală și pe cicluri de încărcare a elementului experimental
- compararea rezultatelor cu cele obținute la modelul anterior și cu rezultatele teoretice.

Comportarea modelului în diverse trepte de încărcare este prezentată sintetic în tabelul 5.4. Modul de fisurare al plăcii de beton și de formare a articulațiilor plastice în grinda metalică sunt arătate în figurile 5.12 și 5.13.

	Tabelul 5.4. Comportarea elementului experimental ML-EC2									
a e					Ducti	litate				
cal d	Nr.	Directie	Depi lat	Forta P						
ăr	crt.	de înc	e [mm]	[daN]			Observații			
uc Ci				[]	parțială	totala				
I	1	V-E	2,00	850	0,20	0,20	- domeniu de comportare elastică			
	2	E 1/	0	0	0.20	0.20	a elementului; nu apar fisuri și			
	3	E-V	-2,00	-850	0,20	0,20				
TT	4 E	VE	1 00	1500	0.4	0.40	domoniu do comportaro alactică			
	5	V-L	4,00	1300	0,4	0,40	a elementului: nu anar fisuri si			
	7	F-V	-4.00	-1520	04	0 40	deformatii remanente			
	8		0	0	0,1	0,10	,			
III	9	V-E	5,00	1750	0,50	0,50	- domeniu de comportare elastică			
	10		0	0		- /	a elementului; nu apar fisuri și			
	11	E-V	-5,00	-1760	0,50	0,50	deformații remanente			
	12		0	0						
IV	13	V-E	10,00	3050	1	1	- limita între zona de comportare			
	14		1.30	0			elastică și plastică			
		5.1	2,00	2000	0.07	0.07	- deplasare remanentă 1,30mm			
	15	E-V	-8,70	-2800	0,87	0,87	-deplasarile remanente de			
	16		-0,02	0			finalul ciclului de încărcare			
v	17	V-F	10.00	3050	1	1	- primele fisuri transversale Est			
-	10		10,00		1		sus			
	18		1,00	0			- deplasare remanentă 1,00mm			
	19	E-V	-9,00	-2800	0,9	1	-deplasările remanente de			
	20		0	0			sensuri opuse se echilibrează la			
	-		-	-			finalul ciclului de incarcare			
VI	21	V-E	10	2950	1	1	- primele fisuri transversale la			
	22		1	0			- deplasare remanentă 1 00mm			
	22		1	0			- fisuri longitudinale pe fata			
	22		0	2000			inferioară			
	23	E-V	-9	-2800	0,9	1	- primele fisuri transversale la			
							partea inferioară Est			
	24		0	0			-deplasările remanente de			
	24		0	0			sensuri opuse se echilibreaza la			
VIT	25	V-F	20.00	5100	2	2	- deplasare remanentă 2 00mm			
• • • •	26		2.00	0	2	2				
	27	E-V	-18,00	-5700	1,8	2	- fisuri transversale la partea			
			,		,		inferioară spre centru			
	28		1,00	0			 deplasare remanentă 1,00mm 			
							la finalul ciclului de încărcare			
VIII	29	V-E	19,00	4800	1,9	2	- deplasare remanentă 1,40mm			
├	30	EV	1,40		1.00	20				
	37	⊏-V	-10,60	0202-	1,80	20	4			
τv	ےد 22	V. E	10,10	1000	10	0.05	- doplacaro romanontă 1.40mm			
17	32	V-⊏	1 30	4900 0	1,9	0,90				
	35	E-V	-18.70	-5750	1,87	2				
	36		-0,10	0	<u> </u>	2	1			
			- / = -	,						

ı de care	Nr.	Directie	Depl lat	Forța P	Ducti	litate	a
Ciclu încăr	crt.	de înc	e [mm]	[daN]	parțială	totala	- Observaţii
X	37	V-E	29,90	7550	2,99	3	- accentuarea fisurilor existente
	38		30,40	7550			
	39		0	0			
	40 41	E-V	-30,90 -6,60	-7550 0	3,09	3,09	- deplasare remanentă -6,60mm; prima dată când deplasările remanente nu sunt echilibrate la sfârșitul unui ciclu de încărcare
XI	42	V-E	23,40	7150	2,34	3	- deplasare remanentă -1,60mm
	43		24,00	7150			
	44		-1,60	0			
	45	E-V	-31,60	-7850	3,16	3	- deplasare remanentă -7,00mm
	46		-32,20	-7850			
	47		-7,00	0			
XII	48	V-E	23,00	7850	2,30	3	- deplasare remanentă -0,90mm
	49		24,00	7850			
	50		-0,90	0			
	51	E-V	-30,90	-7600	3,09	3	- deplasare remanentă -7,10mm
	52		-7,10	0			
XIII	53	V-E	32,90	9500	3,29	3	- deplasare remanentă +7,20mm
	54		37,50	9500			_
	55		7,20	0			
	56	E-V	-22,80	-8650		-	- stabilizare dificilă la maximum
	57		-36,00	-8650	3,60	3	de incarcare; pentru P=ct,
	58		-7,50	0			13,20mm - deplasare remanentă -7.50mm
ΧΤΥ	59	V-F	22 50	8250			- deplasare remanentă +6 80mm
<u></u>	60	• =	36.50	8250	3.6	4	
-	61		6.80	0	0,0		
	62	E-V	-33,20	-8350	3,32	4	- deplasare remanentă -10,40mm
	63		-40,30	-8350	, í		
	64		-10,40	0			
XV	65	V-E	34,10	8600	3,41	4,4	- se ajunge la continuitatea
	66		33,40	8600			fisurilor transversale de pe fața
	67		6,00	0			inferioară și superioară - deplasare remanentă +6,00mm
	68	E-V	-34,00	-8200	3,40	4	- deplasare remanentă -7,90mm
	69		-36,80	-8200			
	70		-7,90	0			
XVI	71	V-E	42,10	10300	4,21	5	- deplasare remanentă
	72	ļ	42,40	10300			+10,40mm
-	73		10,4	0			
L	74	E-V	-39,60	-9500	3,96	5	- la încărcarea maximă
L	75		-45,00	-9500			constanta, deplasarea laterală
	76		-13,10	0			crește cu 5,4mm - deplasare remanentă -13,10mm
XVII	77	V-E	36,90	9750	3,69	5	- fisuri radiale în jurul stâlpilor
<u> </u>	78	ļ	42,50	9750			spre exterior, la partea inferioară
	79		9,80	0			a plācii

5.3 – Încercarea elementelor experimentale 119

ອ່ຍ					Ductilitate		
u de car	Nr.	Direcție	Depl lat	Forța P			Observatil
Ciclu încăr	crt.	de înc	e [mm]	[daN]	parțială	totala	- Observaţii
							- deplasare remanentă +9,80mm
	80	E-V	-40,20	-9100	4,02	5	- îndesirea fisurilor transversale
	81		-40,70	-9100			la partea inferioară
	82		-10,20	0			- deplasare remanentà -10,20mm
XVII I	83	V-E	49,80	11000	4,98	6	- fisuri radiale în jurul stâlpilor la partea inferioară a plăcii
	84		59,40	11150			- deplasare remanentă
	85		24,00	0			+24,00mm
	86	E-V	-36,00	-9250	3,60	6	- îndesirea fisurilor transversale
	87		-39,50	-9250			la partea inferioară
	88		-7,10	0			- deplasare remanentă -7,10mm
XIX	89	V-E	52,90	10700	5,29	6	- deplasare remanentă
	90		56,10	10700			+21,80mm
	91		21,80	0			
	92	E-V	-38,20	-9350			- deplasare remanentă -9,80mm
	93		-43,00	-9350	4,30	6	4
	94		-9,80	0			
XX	95	V-E	60,20	11300			- deplasare remanentă
	96		64,80	11300	6,48	7	+29,30mm
	97		29,30	0			
	98	E-V	-49,50	-10450	4,95	7	- îndesirea fisurilor transversale
	99		14,30	0			spre centrul elementului - deplasare remanentă +14,30mm
XXI	100	V-E	94,30	11500	9,43	8	- voalare profil metalic la talpa
	101		75,40	11500			inferioară Vest
	102		38,70	0			 exfoliere beton jos Est; se desprinde în fâșii de grinda metalică deplasare remanentă +38,70mm
	103	E-V	-41,30	-10100	4,13	8	- voalare profil metalic talpa
	104		-43,30	-10100			inferioară Est
	105		-9,00	0			- deplasare remanentă -9,00mm
XXII	106	V-E	91,00	11980	9,10	10	- desprinderea betonului zdrobit
	107		95,90	11980			cu tot cu instrumentele de măsură - flambajul tălpilor laterale a grinzilor mult amplificat; se deformează și inima la talpa inferioară în mod alternat, funcție de directia încărcării
	108		51,30	0			- deplasare remanentă +51,30mm
	109	E-V	-38,70	-9750	3,87	9	-beton zdrobit în jurul stâlpului
	110		-34,60	-9750			sus Vest
	111		20,60	0			

a. fisuri transversale la partea superioară

b. deschiderea fisurii

d. fisuri radiale la partea inferioară

5.3 – Încercarea elementelor experimentale 123

e. desprinderea betonului la partea inferioară

Fig. 5.12. Modelul fisurilor în elementul ML-EC2

a. Voalare talpă inferioară capăt Est

b. răsucire talpă inferioară capăt Est

c. Voalare talpă inferioară capăt Vest

Fig. 5.13. Articulații plastice la elementul ML-EC2

5.4. Analiza rezultatelor experimentale

Analiza rezultatelor experimentale s-a făcut la două nivele:

- Evaluarea modului de comportare al elementelor experimentale în decursul încercării, evaluarea rigidității şi ductilității acestora la nivel global, având în vedere că aceste aspecte împreună cu ordinea formării articulațiilor plastice sunt importante în ceea ce priveşte al calculul la seism,
- Analiza comparativă a eforturilor rezultate în fiecare subansamblu în decursul încărcării, pe baza timbrelor tensometrice. Timbrele care nu au furnizat rezultate credibile au fost eliminate din evaluări.

5.4.1. Evaluarea ductilității pe baza diagramelor experimentale

Evaluarea răspunsului seismic al elementelor experimentale este sugestiv prezentată în diagramele forță-deplasare (P-e), ilustrate în continuare disociat pe nivele de deplasări. Cu ajutorul acestor diagrame s-a făcut evaluarea ductilității elementelor la fiecare nivel de încărcare.

Valorile ductilităților de element au fost inserate în tabelele 5.14 și 5.15. La fiecare ciclu de încărcare au fost calculate două tipuri de ductilități de element:

$$\label{eq:constraint} \quad \text{ductilitate partială:} \begin{cases} \mu_{0i}^{-} = \frac{e_i}{e_y^{-}} \\ \mu_{0i}^{+} = \frac{e_i^{+}}{e_y^{+}} \end{cases} \tag{5.1} \\ \\ \mu_{i}^{-} = \frac{\Delta e_i^{-}}{e_y^{-}} \\ \\ \mu_{i}^{+} = \frac{\Delta e_i^{+}}{e_y^{+}} \end{cases} \tag{5.2}$$

unde:

e⁺_i - valoarea absolută a deplasării maxime pozitive în ciclul i

e_i - valoarea absolută a deplasării maxime negative în ciclul i

 $e_y^{\scriptscriptstyle +}$, $e_y^{\scriptscriptstyle -}$ - valoarea deplasării pentru limita elastică, de la Vest la Est, respectiv de la Est la Vest

 $\Delta e^{\scriptscriptstyle +}_i$ - valoarea absolută a deplasării maxime la nivelul forței pozitive în ciclul i

 Δe_i^- - valoarea absolută a deplasării maxime la nivelul forței negative în ciclul i

Pentru ambele elemente încercate se observă un comportament distinct postelastic, care rezultă din înfășurătoarea ciclurilor de încărcare a celor două elemente (fig. 5.16) unde se reliefează palierul de curgere pentru cele două elemente.

La modul general se poate spune că ambele elemente au un bun răspuns seismic, solicitarea ciclică scoțând în evidență o capacitate de deformare substanțială, însoțită de o pierdere de rigiditate acceptabilă.

5.4 - Analiza rezultatelor experimentale 127

5.4 - Analiza rezultatelor experimentale 129

Fig. 5.16 Înfășurătoare diagrame P-e

Atât din diagrama înfășurătoare din fig. 5.16 cât și din diagramele pe nivele de deplasare se constată că comportarea celor două elemente este similară, în domeniul elastic și în domeniul plastic.

Elementul ML-EC1 prezintă o slăbire a plăcii în zona E, slăbire reflectată în valoarea lui e_y (9,22 mm – cea mai mică valoare din toate experimentele) care apare atunci când placa din zona Est e solicitată la compresiune. Acest lucru era de așteptat datorită procesului de turnare și compactare a betonului, care nu a fost făcut la parametrii de calitate necesari în această zonă. Diferența de comportare între cele două noduri rezultă și din deplasările remanente la fiecare direcție de încărcare. Cum armarea este identică la cele două capete de grindă, rezultă că neechilibrarea deformațiilor remanente la finalul unui ciclu de încărcare (încărcare în sens pozitiv urmată de încărcare în sens negativ) se datorează exclusiv calității betonului.

Elementul ML-EC2 deplasări elastice limită egale pentru cele două direcții de încărcare. La fel, se observă o simetrie a deplasărilor remanente la fiecare direcție de încărcare.

Datorită comportării defectuoase a betonului la elementul ML-EC1, articulațiile plastice îm grinda metalică au apărut devreme. Încercările au fost oprite la un nivel de încărcare de $\pm 4e_y$ datorită pierderii stabilității elementului. După formarea articulațiilor plastice a apărut pierderea stabilității laterale a elementului.

La al doilea element aportul betonului a fost la fel de consistent în ambele noduri. Articulațiile plastice au apărut pentru o deplasare laterală dublă, $\pm 8e_{y}$. Articulațiile plastice s-au format tot la extremitățile grinzii, iar betonul a fost zdrobit și s-a desprins sub formă de bucăți.

Din graficul comparativ din fig. 5.16 se remarcă faptul că nivelul de încărcare la deplasări similare între cele două elemente este comparabil, ceea ce demonstrează că în ambele cazuri grinda a lucrat ca grindă compozită atât pe zona cu beton întins cât și cu beton comprimat. Acest fapt ne dă posibilitatea să afirmăm

că armăturile longitudinale s-au comportat la încărcări seismice în mod similar atât în cazul ancorării cu bucle în jurul stâlpilor, cât și pentru ancorare clasică în placa de . Același lucru poate fi afirmat dacă exprimăm grafic nivelul de energie disipată de elementele de încercare.

Fig. 5.18. Energia absorbită pe nivel de deplasare: ML-EC2

Capacitatea modelelor experimentale de a absorbi energia indusă de forțele orizontale prin deformații postelastice, a fost evaluată simplificat prin determinarea ariilor buclelor histeretice medii pentru fiecare nivel de încărcare din diagramele forță-deplasare P-e (fig. 5.17 și 5.18).

În figura 5.19 se prezintă diagramele comparative între valorile medii de energie obținute

Fig. 5.19. Diagramă comparativă între mediile nivelelor de energie absorbite

Din interpretarea graficelor ce reprezintă capacitatea de energie disipată pe fiecare ciclu de încărcare în parte, se observă că toate nodurile din modelele experimentale au absorbit cantități mari de energie. Cea mai mare cantitate de energie s-a consumat prin intrarea în curgere a fibrei inferioare a grinzii metalice, urmată de curgerea armăturii longitudinale din plasa superioară. O cantitate însemnată de energie a fost absorbită și pentru aducerea elementelor experimentale la poziția inițială. Înainte de cedare, consumul de energie a scăzut foarte mult, dovadă fiind deformațiile remanente foarte mari.

Energia de disipare crește rapid pentru primele 2 cicluri de încărcare – e de 6 ori mai mare pentru $2e_y$ decât la e_y , creșterea fiind apoi din ce în ce mai mică pe măsură ce deplasarea laterală crește. Privind în ansamblu evoluția celor două elemente, (fig. 5.19) evoluția este similară, însă energia disipată de elementul ML-EC2 este cu o treime mai mare decât energia disipată de ML-EC1, pentru ambele sensuri de solicitare. Pe de altă parte luând în considerare comparativ cele două noduri componente ale fiecărui element, se observă că primul sens de solicitare – în acest caz de la vest la est – va necesita un nivel mai mare de energie față de celălalt sens de acțiune. Acest lucru este valabil pentru ambele elemente la toate nivelele de încărcare.

Aceste diagrame evidențiază și ductilitatea de deplasare a elementelor. Ambele elemente au înregistrat o ductilitate de element bună, de valori similare pentru ambele sensuri de acțiune a forței laterale. Deasemenea, din compararea ductilității elementelor rezultă o comportare similară a acestora la acțiuni ciclice alternate, modul de ancorare al armăturii longitudinale nemodificând în nici un fel comportarea elementelor.

5.4.2. Comportarea grinzii metalice

Răspunsul seismic al elementelor experimentale solicitate ciclic alternant poate fi înțeles mai bine prin interpretarea înregistrărilor oferite de timbrele tensometrice aplicate pe profilul metalic, beton și armătură.

În cazul grinzilor metalice, timbrele tensometrice au fost poziționate la talpa superioară și inferioară a profilului – zone cu eforturi extreme (fig. 5.1).

Pentru transformarea deplasărilor relative date de citirile din timbrele tensometrice în eforturi unitare, s-a pornit de la o diagramă σ - ϵ biliniară cu palier mare de curgere corespunzătoare oțelului S235 (OL37) din componența profilelor. Linia a doua a diagramei a fost considerată o linie înclinată până la atingerea unei deplasări relative de 5%, după ecuația y = 186x + 3570.

Fig. 5.20. ML-EC1. Diagrame $\sigma\text{-}e_i$ pentru grinda metalică

Observarea solicitărilor din talpa inferioară a elementului ML-EC1 (fig. 5.20a) conduce la următoarele observații:

 fibra extremă a profilului metalic a atins palierul de curgere şi la întindere şi la încovoiere, în ambele noduri.

- nodul Est are o comportare mai slabă; limita de curgerea a fost atinsă pentru o deplasare laterală de 22mm, atinge maximul de 3728daN/cm² la nivelul deplasării de 33 mm, după care urmează o scădere de rezistenţă până la valoarea de 3600 daN/cm², unde se opreşte încercarea
- nodul Vest are o rezistență mai mare, curgerea fiind atinsă la deplasarea de 33mm; nu se observă nici o scădere a rezistenței până la finalizarea încercării

În ceea ce privește comportarea tălpii superioare (fig. 5.20.b), se observă influența că aceasta nu mai prezintă o diagramă simetrică din punct de vedere al eforturilor unitare. Talpa superioară este puternic solicitată la întindere, efortul unitar ajungând la 3097 daN/cm², dar slab solicitată la compresiune. Efortul unitar maxim la compresiune este atins la o deplasare de 27,70mm și are valoarea de 798 daN/cm², la ultimul ciclu de încărcare acesta începând să scadă ușor, până la 409,5 daN/cm² pentru o deplasare de 37mm.

deplasare laterala [mm]

b. Talpa superioară Fig. 5.21. ML-EC2. Diagrame σ-e, pentru grinda metalică Elementul ML-EC2 are o comportare mai echilibrată decât primul. Relativ la talpa inferioară a grinzii metalice se pot face următoarele observații:

- în nodul Est se atinge palierul de curgere pentru o deplasare de 30 mm (ciclul XII), urmează o creştere lentă până la deplasarea de 60mm (ciclul XIX) urmată de o scădere în rezistență până la finalul încercării.
- nodul Vest are o comportare asemănătoare; curgerea este atinsă tot la o deplasare de 30mm, dar în ciclul X, maximul este atins la 50 mm deplasare (ciclul XVI), urmat de o scădere de rezistență până în ciclul XVIII (e_i = 60mm) timbrul tensometric devenind inactiv.

Talpa superioară (fig. 5.21.b) este solicitată în mod similar cu ceea ce s-a descris la primul element. Cum acest element a fost încercat pentru un număr mai mare de deplasări, eforturile unitare de întindere atinse au fost mai mari, ajungând la 3307 daN/cm² pentru o deplasare laterală de 70mm.

Eforturile de compresiune, maxime atinse au for de 651 daN/cm² pentru deplasarea de 40 mm, după care profilul au trecut în zona întinsă până la 378 daN/cm², semn

că poziția axei neutre în secțiune s-a deplasat în placa de beton datorită scăderii de rigiditate din secțiune.

Dacă se compară între ele cele două elemente, se observă că eforturile în talpa inferioară sunt identice indiferent de element și nod (fig. 5.22.a). Nodul ML-EC1 Vest este primul care atinge palierul de curgere, așa cum de altfel ne așteptam, urmat de nodul ML-EC1 Est datorită erodării de ansamblu a elementului o dată cu diminuarea rigidității plăcii de beton în zona Vest.

În fig. 5.22 se face o comparație a diagramelor de comportare a tălpilor superioare a celor două elemente. Se observă că ML-EC1 atinge primul un palier de curgere în zona întinsă. Zona comprimată lucrează neuniform în ambele cazuri, fiind influențată de închiderea și deschiderea fisurilor din placa de beton.

5.4.3. Comportarea armăturilor longitudinale

Pentru evaluarea comportării armăturii longitudinale au fost tratate separat rețelele de armătură și barele individuale funcție de distanța dintre poziția lor geometrică și axa verticală a secțiunii transversale (fig. 5.23). Au fost tratate grupat armăturile longitudinale situate la 16,1cm față de ax, apoi armăturile de la distanțele de 32,2 și 48,3 cm, pentru fiecare rețea în parte. În final, s-a urmărit comportarea armăturilor din ax, și efortul preluat de acestea comparativ cu barele învecinate.

Fig. 5.23. Poziția armăturilor în secțiune

Armăturile longitudinale sunt realizate din oțel PC52, oțel cu palier de curgere mic. Diagrama de calcul adoptată este tot diagramă biliniară, cu palierul de curgere acceptat până la o deplasare relativă de 1,5%.

La plasa superioară la distanța de 16,10 cm de ax, se află armăturile longitudinale la care ne așteptăm să întâlnim cel mai mare nivel de solicitare la elementul ML-EC1, datorită poziției apropiate de axa neutră, și sperăm să întâlnim un nivel similar de solicitare la armăturile corespunzătoare din elementul ML-EC2.

Figura 5.24. ilustrează comportarea barelor de armătură din elementul ML-EC1. Pentru nodul Est sunt prezentate diagramele pentru două timbre așezate simetric în secțiune, lucru demonstrat și de comportarea lor identică. Solicitarea maximă din aceste armături a fost atinsă la o deplasare de 40mm și are valoarea 3700 daN/cm², fiind atins palierul de curgere în armături. În nodul Vest, a funcționat un singur timbru tensometric, a cărui diagramă de comportare este redată în figura 5.24.b. Această armătură este mai solicitată decât cele din nodul precedent, nu doar atingând palierul de curgere în primul ciclu de încărcare pentru deplasare de 33mm, dar având în continuare un istoric pe palierul postelastic, ce a urmat unei comportări perfect lineare în primele cicluri de încărcare. Așa cum era de așteptat, nici una dintre armături nu a atins palierul de curgere în zona comprimată, datorită aportului plăcii de beton în cazul solicitării la compresiune.

5.4 - Analiza rezultatelor experimentale 137

a. Eforturi în nodul Est

b. Eforturi în nodul Vest

Fig. 5.24. ML-EC1. Diagrame $\sigma\text{-}e_i$ pentru armături longitudinale în plasa superioară la distanța de 16,10cm

La elementul ML-EC2 au fost disponibile două timbre tensometrice situate în zona de Est, a căror diagramă σ -e_i este redată în fig. 5.25. Cele două timbre tensometrice au avut o dispoziție geometrică "în oglindă" față de axul plăcii, ceea ce se reflectă în forma diagramelor care coincid. În ceea ce privește modul de comportare, în zona de solicitare la compresiune a fost atinsă o valoare maximă de -2089 daN/cm², care se situează în treimea superioară a domeniului elastic pentru PC52. Pe zona de întindere (moment încovoietor negativ), s-a atins palierul de curgere la deplasarea de 40mm, care fost menținut până la sfârșitul încercării.

Fig. 5.25. ML-EC2. Diagrame $\sigma\text{-}e_i$ pentru armături longitudinale în plasa superioară la distanța de 16,10cm

În fig. 5.26 sunt prezentate diagrame comparative ale comportării armăturilor și rezultatul teoretic obținut din calculul postelastic

Fig. 5.26. Diagrame σ -e_i comparative pentru barele longitudinale în rețeaua superioară la

distanța de 16,10cm

Toate diagramele relevă același model de comportare atât pentru moment pozitiv cât și pentru moment negativ. În același timp, se observă o diferență mare între valorile eforturilor unitare din armături și rezultatele date de programul Axix. Aceasta datorită faptului că programul nu permite luarea în considere a neliniarității de material, ci doar a celor geometrice.

Tot pentru armăturile din plasa superioară, dar situate la distanța de 32 cm față de axul vertical al secțiunii, s-au obținut diagramele comparative din fig. 5.27.

Fig. 5.27. Diagrame $\sigma\text{-}e_i$ comparative pentru armături longitudinale în plasa superioară la distanța de 32,20cm

În acest caz eforturile unitare din armături sunt mai apropiate de curba teoretică; apar diferențe între ele în zona solicitată la întindere. Astfel efortul unitar în elementul ML-EC2 este de 2550 daN/cm², față de efortul atins în ML-EC1 care depășește 3500 daN/cm².

Fig. 5.28. Diagrame $\sigma\text{-}e_i$ comparative pentru armături longitudinale în plasa superioară la distanța de 48,30cm

Eforturile din armăturile de margine sunt mici. Diagramele de comportare pentru aceste armături sunt date în fig. 5.28. Se poate observa că armăturile nu sânt deloc solicitate la compresiune, intrând în lucru doar la întindere. Atât timp cât armăturile din zona centrală sunt în lucru, armăturile marginale ating nivele mici de solicitare pentru ambele elemente – aproximativ 1000 daN/cm² pentru ciclurile de deplasare ±22mm. În momentul în care armăturile din zona centrală ating palierul de curgere, odată cu scăderea rigidității de ansamblu, se observă un transfer de solicitare spre armăturile marginale, care ajung la 2500 daN/cm² pentru e_i = ±33mm. Mărirea în continuare a solicitării în element nu conduce la o creștere în continuare a efortului unitar în armături, acesta stabilizându-se pe un palier paralel cu palierul de curgere prezent la armăturile din zona centrală (fig. 5.26, 5.27).

Eforturile din armăturile din plasa inferioară sunt reduse, deoarece aceasta se găsește în apropierea axei neutre (vezi capitolul 4). Diagramele înfășurătoare de comportare pentru armăturile din plasa inferioară sunt redate în fig. 5.29.

a. Eforturi în armături longitudinale plasă inferioară, distanța 48cm

c. ML-EC2. Eforturi în armături longitudinale plasă inferioară, distanța 48cm Fig. 5.29. Diagrame σ -e_i comparative pentru armături longitudinale în plasa inferioară

Rezultă următoarele aspecte:

- În zona de moment pozitiv, plasa inferioară se situează sub axa neutră la ambele elemente, fiind solicitată la întindere
- În zona de moment negativ, plasa inferioară se situează în general deasupra axei neutre, fiind solicitată la întindere; excepţie fac ciclurile din domeniul elastic la elementul ML-EC2, când plasa este solicitată la compresiune, deci se situează sub axa neutră. În concluzie, reţeaua inferioară se află în vecinătatea axei neutre, oscilând între zona de eforturi pozitive şi negative.
- Din punct de vedere al nivelului eforturilor unitare din armături, acesta este similar pentru cele două elemente încercate şi se situează ca valori extreme în jurul valorii de 1500 daN/cm². Excepție fac ultimele două cicluri de încărcare de la elementul ML-EC2, pentru care valorile trec de 2500 datorită deteriorării grave a elementelor de rezistență din cauza flambajului profilului metalic şi desprinderii betonului.

În cazul elementului ML –EC1, comportarea armăturilor longitudinale din axul secțiunii se regăsește în fig. 5.30. Se dă atenție acesteia pentru că sunt armături ancorate prin sudare de profilul stâlpului.

Fig. 5.30. ML-EC1. Diagrame σ -e_i comparative pentru armături longitudinale în plasa superioară la distanța de 0 și 16 cm

Diagramele din fig. 5.30. se opresc la o deplasare de 30 mm deoarece după această valoare s-a desprins timbrul de pe armătura centrală. Se observă că bara sudată are o comportare foarte bună sub acțiunea încărcărilor seismice, transmiterea eforturilor efectuându-se similar cu cel al armăturilor învecinate.

5.4.4. Comportarea armăturilor transversale

Diagramele de eforturi obținute pentru armăturile transversale din vecinătatea nodurilor sunt prezentate în fig. 5.31

Edorturile din armăturile transversale sunt eforturi de întindere, atât în rețeaua superioară cât și în cea inferioară. Valoarea lor este comparabilă cu cea din armăturile longitudinale pentru fiecare nivel de încărcare. Astfel se poate spune că armăturile longitudinale joacă rol de transmitere a eforturilor dinspre placă spre stâlp conform unei scheme de tip "strut-and-tie". Acest fapt este valabil pentru ambele rețele de armătură.

5.4 - Analiza rezultatelor experimentale 143

Fig. 5.31. Diagrame σ -e_i comparative pentru armături transversale în zonele plastice potențiale

Comportarea armăturilor transversale din console (placa din exteriorul stâlpilor) este ilustrată în figura 5.32. Solicitările din barele transversale din console sunt identice, indiferent de rețeaua de armătură din care fac parte. Ca și armăturile prezentate anterior, și acestea sunt solicitate preponderent la întindere și joacă un rol în transmiterea eforturilor din placă spre stâlpi. Eforturile unitare maxime ating valori de 3500 daN/m², la fel ca și la armăturile transversale situate pe deschiderea principală a cadrului.

Fig. 5.32. Diagrame σ -e_i comparative pentru armături transversale în zonele de consolă

5.5. Concluzii

Din comparația între rezultatele teoretice (cap. 4) și cele experimentale (cap. 5), rezultă următoarlele aspecte:

- Cedarea elementului teoretic s-a produs pentru o deplasare laterală de 27 mm şi o forță laterală aplicată de 8420 daN, la o ductilitate totală de element de 2,7
- Elementul ML-EC1 a cedat la o deplasare laterală de 44 mm, forță laterală de 9850 daN, respectiv o ductilitate de element de 5
- Elementul ML-EC2 a avut următoarea comportare:
 - Deplasarea laterală de 42,5mm a fost obținută în urma aplicării pe structură a fortei de 9750daN; ductilitatea corespondentă este 5
 - Cedarea a avut loc la deplasarea laterală 95,9mm, forţa laterală de 11980daN; ductilitatea totală este 10
- Comportarea ambelor elemente urmăreşte îndeaproape datele corespondente din modelarea teoretică. Curbele de comportare efortdeplasare au un profil identic pentru toate elementele componente. Valorile din diagramele de comportare reale sunt mai mari decât cele din diagramele teoretice
- Ambele elemente experimentale arată o comportare identică, similară cu modelul teoretic cu bare ancorate cu buclă în jurul stâlpului

Din studierea rezultatelor experimentale se observă următoarele:

- Cele două elemente au un comportament aproape identic sub acțiunea încărcărilor de tip seismic, dacă execuția corespunde cerințelor de calitate în domeniul turnării și compactării betonului în special
- Eforturile unitare în profilul metalic al grinzii au avut aceleaşi valori şi acelaşi semn
- Eforturile unitare în toate armăturile longitudinale au fost similare
- Armăturile longitudinale ancorate prin sudură pe stâlp nu au prezentat diferenţe în comportare faţă de cele ancorate cu buclă în jurul stâlpului
- Eforturile unitare în armăturile transversale sunt eforturi unitare de întindere. Acestea lucrează ca element component al mecanismului "strutand-tie" de transmitere a eforturilor de la placă la grindă
- Comportarea elementelor este o comportare histeretică bună, cu un palier de plasticizare identic pentru ambele elemente.
- Nu s-a remarcat nici o reducere de rezistență și rigiditate la placa elementului ML-EC2 datorită ancorării diferite a armăturii longitudinale. Dimpotrivă, este elementul cu cea mai bună comportare sub sarcini orizontale

În concluzie, modul de ancorare al armăturilor diferit din elementul ML-EC2 nu a impietat performanțele de rezistență și ductilitate a elementului. Se poate considera că armăturile longitudinale au avut același rol în preluarea eforturilor unitare la ambele elemente. Trebuie luată în considerare și comportarea bună la încărcări orizontale a armăturii longitudinale din axul de simetrie al secțiunii, armătură care a lucrat la fel ca armăturile învecinate care erau ancorate conform actualelor prevederi ale normativelor. Lungimea activă de placă a fost aceeași, deoarece cedarea în zona de moment pozitiv a fost identică.

Se propune ca la proiectarea la încărcări din seism a grinzilor compozite să se adauge următoarele:

Pentru stâlp exterior să se aplice aceleași relații de calcul pentru rigiditate și moment capabil atât în cazul ancorării armăturilor longitudinale cu bucle orizontale cât și cu bucle verticale sau sudură. Linia de calcul pentru rigiditate și moment capabl ar fi cea din tab. 5.

b _e	Condiții de alcătuire din zona nodului grindă- stâlp	b _e pentru calculul momentului capabil M _{Rd} (plastic)	b _e pentru calculul rigidității I(elastic)
B2. Stâlp exterior	Există o fâșie de placă în consolă față de stâlp în care armăturile longitudinale se ancorează cu bucle. Armăturile longitudinale sunt ancorate cu bucle verticale înapoi în placa de beton, pe o lungime de 60 diametri măsurați de la fața interioară a stâlpului, sau sunt sudate de stâlp	Pentru M ⁻ : 0,11 Pentru M ⁺ : $b_c/2+0,7h_c/2$ sau $h_c/2+0,7b_c/2$	Pentru M⁻: 0.05 l Pentru M⁺: 0,0375 l

6. CONTRIBUȚII PERSONALE

Contribuțiile personale ale autorului sunt:

I. Sineza calculului grinzilor compozite oțel-beton, cu evidențierea următoarelor aspecte:

- i. Evidențierea abordării unitare a proiectării grinzilor la încărcări verticale în euronorme, normele australiene și normele AISC
- ii. Sinteza tipurilor de analiză globală aplicabile pe structuri compozite în cadre
- iii. Calculul la încărcări verticale:
 - Lăţimea de placă este identică pentru calculul rigidităţii şi pentru calculul momentului capabil. Poate conduce la subestimări ale momentului capabil în zonele pe care le dorim disipative, denaturează calculul la capacitatea portantă în zonele adiacente
 - La proiectare trebuie adoptate lățimi de placă diferite funcție de forma și semnul diagramei de momente. Nu se adoptă o rigiditate medie constantă pe deshiderea grinzii
 - Transmiterea eforturilor de la placă la stâlp se face prin intermediul unui mecanism "strut-and-tie", unde armăturile transversale sunt întinse indiferent de semnul efortului din armăturile longitudinale. Eforturile schimbă semnele în armăturile longitudinale şi diagonalele de beton

iv. Calculul la încărcări orizonale tip seism:

- Ductilitatea secțiunii, exprimată prin raportul între înălțimea zonei comprimate și înălțimea secțiunii influențează istoricul formării articulațiilor plastice în structură și în final clasa de ductilitate, respectiv factorul de comportare a structurii
- Lăţimea de placă este diferită pentru calculul rigidităţii şi pentru calculul momentului capabil. Avantaj: posibilitatea delimitării exacte în spaţiu a zonelor plastice potenţiale
- Se permite uniformizarea momentului de inerţie în lungul grinzii, funcţie de forma şi semnul diagramei de momente.
- Normele în vigoare permit calculul lăţimii efective de placă doar pentru următoarele cazuri:
 - Îmbinarea grindă stâlp este îmbinare rigidă
 - Placă compozită cu tablă cutată; placa din beton armat parte a unei grinzi compozite este un caz particular al acestuia
 - Armarea plăcii realizată cu o singură rețea de armătură
 - În nodurile marginale, armătura considerată capabilă să preia încărcări orizontale este armătura ancorată fie cu buclă orizontală în jurul stâlpului, fie cu buclă în jurul unui conector de forfecare de pe rigla transversală din nodul respectiv
 - Dacă nu se respectă aceste condiții, lățimea de placă în zona de moment negativ tinde la zero, iar structura lucrează ca structură metalică

- Transmiterea eforturilor de la placă la stâlp se face prin intermediul unor mecanisme tip "strut-and-tie", care diferă funcție de aceleași condiții ca și lățimea activă de placă
- **II.** Sinteza cercetărilor experimentale în domeniul grinzilor compozite oțelbeton. S-au putut trage următoarele concluzii:
 - i. Elementele experimentale au geometrii de gabarit diferite. Nu există un model de element agreat de toată lumea științifică
 - ii. Toate încercările s-au axat pe determinarea comportării plăcii de beton și evidențierea mecanismului de transfer al eforturilor de la placă la stâlp
 - iii. Plăcile elementelor încercate au fost plăci compuse beton-tablă cutată, armate cu o rețea de armătură
 - iv. La nodurile marginale, armătura prevăzută pentru preluarea încărcărilor din seism a fost ancorată fie cu buclă în jurul stâlpului, fie legată de câte un conector de forfecare de pe grinda perpendiculară
 - v. Conexiunile de forfecare au fost conexiuni totale și parțiale la primele încercări. În final s-a pus accent doar pe conexiuni de forfecare totale.
 - vi. Încărcarea elementelor s-a făcut cu forțe verticale constante și forțe orizontale ciclice variabile
 - vii. Încărcarea orizontală a fost aplicată punctual pe stâlpi, deasupra nivelelor planșeelor
 - viii. Încercarea tutror elementelor s-a făcut conform procedurii ECCS
- **III.** Analiza globală elastică spațială comparativă a unei structuri în cadre cu 3 nivle, 3 deschideri și două travei. Pentru aceleași dimensiuni geometrice s-a realizat calculul structurii în următoarele variante:
 - i. Structură metalică
 - ii. Structura cu stâlpi metalici și grinzi compozite solicitată la încărări verticale
 - iii. Structura cu stâlpi metalici și grinzi compozite solicitată la încărări orizontale
 - În urma calculului s-au tras următoarele concluzii:
 - Proiectarea unei structuri compozite este un proces laborios ce necesită minim 3 variante de modelare a structurii: una pentru încărcări verticale şi două pentru încărcări orizontale tip seism
 - Conform normelor actuale, o structură compozită la care placa este armată conform regulilor din betonul armat (ancorarea armăturilor longitudinale cu bucle verticale) lucrează în zonele de margine ca o structură metalică. Nu există aproape nici un aport al plăcii de beton pentru zonele de margine, şi apare o discrepanţă mare între rezistenţele şi rigidităţile grinzilor marginale şi intermediare
- IV. Efectuarea de analize numerice în domeniul postelastic pentru evaluarea stării de eforturi şi studiul modului de cedare şi apariţie a fisurilor în modelul experimental
- V. Proiectarea unui element experimental (ML-EC2) care să conducă la evaluarea comportării unei grinzi compozite de margine în următoarele ipoteze:
 - i. Îmbinare rigidă grindă-stâlp
 - ii. Placă în soluție beton armat, armată cu două rețele de armătură

148 Contribuții personale - 6

- iii. Ancorarea armăturilor longitudinale realizată prin bucle verticale, conform regulilor de proiectare a betonului armat
- iv. Pentru armăturile longitudinale din axul grinzii, ancorarea se face prin sudare de talpa interioară a stâlpului
- v. Gabaritul elementului experimental să nu depășească capacitatea standurilor de încercare din laborator

Proiectarea și executarea unui element de încercare (ML-EC1) identic cu primul , dar la care armătura longitudinală să fie ancorată cu bucle orizontale în jurul stâlpului.

VI. Încercarea elementelor experimentale proiectate. Rezultate obținute:

- i. Comportare identică a celor două elemente pe domeniul de calcul. Deplasarea laterală corespunzătoare momentului capabil de calcul a fost de 44mm la o forță laterală de 9850 daN pentru elementul ML-EC1, respectiv 42,5mm și 9750 daN pentru elementul ML-EC2
 - . Energie disipată cu valori similare pentru ambele elemente
- iii. Eforturi unitare în armăturile longitudinale și profilul metalic identice, cu semn alternat funcție de semnul diagramei de momente
- iv. Eforturi unitare de întindere în armăturile transversale, indiferent de semnul diagramei de momente
- VII. Propunerea de considerare la calculul lățimii efective de placă la încărcări seismie a valorilor agreate pentru stâlpi marginali și armătură longitudinală ancorată cu bucla în jurul stîlpului, și în următoarele cazuri:
 - Armăturile longitudinale sunt ancorate cu bucle verticale înapoi în placa de beton, pe o lungime de 60 diametri măsuraţi de la faţa interioară a stâlpului,
 - Armăturile longitudinale sunt ancorate prin sudare de talpa stâlpului
- **VIII.** Susținerea financiară a programului experimental din granturi finanțate de către ANSTI și CNCSIS. Autorul a participat ca membru în echipe de cercetare la 1 grant finanțat de ANSTI și 2 granturi finanțate de CNCSIS care abordau tema din teza de doctorat.
 - IX. Dezvoltarea cunoaşterii ştiinţifice în domenii de actualitate. Autorul a elaborat 5 articole ştiinţifice în domeniul construcţiilor compozite oţel-beton, 16 articole ştiinţifice în domenii conexe, 1 îndrumător de proiect, 5 rapoarte de cercetare în domeniul structurilor compozite oţel-beton.
 - X. Creşterea nivelului de perfecționare. În perioada de elaborare a tezei de doctorat, autorul a obținut titlul de MASTER ca urmare a frecventării cursurilor postuniversitare intitulate "Structuri şi Tehnologii Noi pentru Construcții" şi a efectuat un stagiu de perfecționare la Nottingham University Anglia (3 luni)

ANEXA I. FAZE DE EXECUȚIE

1. FAZE DE MONTAJ-TURNARE

MONTARE ȘI SUDURĂ CADRU METALIC

MONTARE COFRAJ

150 ANEXA 1

MONTARE COFRAJ

POZIȚIONARE COFRAJ LA FAȚA SUPERIOARĂ A GRINZII

ANEXA 1 151

CONFECȚIONARE CARCASĂ ARMĂTURĂ ȘI MONTAJ TIMBRE PE CARCASĂ

MONTAJ CARCASĂ ARMĂTURĂ

152 ANEXA 1

DETALIU BUCLE ANCORAJ LA ML-EC1

DETALIU BUCLE ANCORAJ LA ML-EC2

ANEXA 1 153

TURNARE BETON

COMPACTARE BETON

154 ANEXA 1

INSTALARE POMPE ȘI MICORCOMPARATOARE

2. FAZE DE DEMOLARE

TĂIERE STÂLP CU FLACĂRĂ OXIACETILENICA

DEPLASARE PLACĂ CU PODUL RULANT

Bibliografie

- [1] Achim Mirela *"Grinzi mixte oţel-beton. Elemente de calcul şi de proiectare."*, Ed. Eurostampa, Timişoara, 2003
- [2] Amadio C., Fragacomo M "A finite element model for short and long term analisys of steel-concrete bomposite beams in cracked phase", XVII Congresso CTA "Construire in acciaio: struttura e architectura", Napoli 1999
- [3] Amadio C, Briganti D. Fragiacomo M *"Effective width in steel*concrete composite beams for an ultimate analisys", XVII Congresso CTA "Construire in acciaio: struttura e architectura", Napoli 1999
- [4] Amadio C., Fragacomo M *"Effective width evaluation for steelconcrete composite beams"*, Journal of Constructional Steel Research 58, 2002, pp 373-388
- [5] Amadio C., Fedrigo C., Fragacomo M., Macorini L. "Experimental evaluation of effective width in steel-concrete composite beams", Journal of Constructional Steel Research, 2004, pp199-220
- [6] Amadio C., Fragiacomo M *"Simplified Approach to evaluate creep and shrinkage effects in steel-concrete composite beams"*, Journal of structural engineering, 1997, pp 1153-1162
- [7] Avram C., Bob C, Friederich R., Stoian V. *"Numerical analysis of reinforced concrete structures"*, Ed. Elsevier/Ed. Academiei Române, 1993
- [8] Avram C., Bota V. *"Structuri compuse oţel-beton şi beton precomprimat-beton armat"*, Ed. Tehnică Bucureşti, 1975
- [9] Bănuț V. "Calculul neliniar al structurilor", Ed. Tehnică, București
- [10] Berry P., Bridge R., Patrick M. *"Design of Continous Composite Beams with Rigid Connections for strength"*, Ed. OneSteel Manufacturing Ltd., 2001
- [11] Bob C., Buchman I. *"Chimie și materiale de construcții"*, IPTV, 1991
- [12] Bob Liana *"Contribuții privind utilizarea elementelor compuse pentru realizarea structurilor de rezistență"*, Teză de doctorat, Universitatea *"*Politehnica" din Timișoara, 1999
- [13] Buzdugan Ghe, Blumenfeld M. *"Tensometria electrică rezistivă"*, Ed. Tehnică, București, 1966
- [14] Cadar I., Clipii T., Tudor Agneta *"Beton armat"*, Ed. Orizonturi Universitare, Timişoara, 1999
- [15] COST C1 "Composite steel-concrete joints in braced frames for buildings. Semirigid behaviour of civil engineering structural connections", 1996
- [16] COST C1 *"Earthquake performance of civil engineering structures. Semi-rigid behaviour of civil engineering structural connections"*

[17]	Cordova P., Deierlein G. – <i>"Validation of the seismic performance of composite RCS frames: full-scale testing, analytical modeling, and coicmic decign"</i> . Plume Earthquake Engineering Conter Stanford
	University, 2005
[18]	Dan D. – "Construcții civile. Calculul și alcătuirea nodurilor compuse oțel-beton", Ed. Politehnica, Timișoara, 2007
[19]	Doneux Catherine – Etude du mécanisme de transfert des flexions á la junction poutre poteau dans les structures en portiques mixtes soumises á une action seismique", Teză de doctorat, Liege, 2001-
[20]	2002 Doneux Catherine, Parung H. – <i>"A study on composite beam-column sub-assemblages"</i> , 11 th European Conference on Earthquake
[21]	Dubină D., Rondal J., Vayas I. – <i>Calculul structurilor metalice.</i>
[22]	El-Tawil S, Deierlein G. – <i>"Nonlienar analisiys of mixed steel-</i> <i>concrete frames. I: Element formulation"</i> , Journal of Structural Engineering, 2001 pp 647-655
[23]	El-Tawil S, Deierlein G. – <i>"Nonlienar analisiys of mixed steel-</i> <i>concrete frames. II: Impelentation and verifcation"</i> , Journal of Structural Engineering, 2001 pp 656-665
[24]	Fragiacomo M., Amadio C., Macorini L. – <i>"Seismic response of steel frames under repeated earthquake ground motions"</i> , Engineering Structures no. 26, 2004, pp 2021-2035
[25]	Fragiacomo M., Amadio C, Macorini L. – <i>"Finite-element model for collapse and long-term</i> anaşysis <i>of steel-concrete composite beams"</i> , Journal of structural engineering, 2004, pp 489-497
[26]	Grecea D. – <i>"Calculul static și dinamic al structurilor în cadre multietajate necontravântuite"</i> , Ed. Orizonturi Universitare, Timisoara, 2001
[27]	Liang Q., Patrick M. – <i>"Design of Shear Connection of Simply – Supported Composite Beams"</i> , Ed. OneSteel Manufacturing Ltd., 2001
[28]	Lute Marina – <i>"Grinzi compuse oțel-beton. Tipuri de conexiuni oțel- beton și comportarea acestora"</i> , Simpozion <i>"</i> Zilele academice timisene", Ed. Mirton Timisoara, 2003
[29]	Lute Marina, Tudor Agneta – <i>"Behavior of Composite Beams Part of Composite Steel Concrete Frames placed in seismic areas. Experimental models"</i> , XIth International Conference "Man in the Kwnowledge Based Organization", Sibiu, 2006
[30]	Lute Marina, Stoian V. – <i>"Principii de armare a plăcilor din beton armat în zone ce aparțin grinzilor compozite oțel-beton"</i> , Simpozion "Zilele academice timisene", Ed. a X-a, Ed. Politehnica Timisoara, 2007
[31]	Lute Marina, Tudor Agneta – <i>"Composite steel-concrete beams.</i> <i>Comments on concrete behavior",</i> International Symposium Interdiscilpinary Regional Research ISIRR-2007, Novi-Sad, 2007
[32]	Lute Marina – "Sinteza cercetarilor in domeniul structurilor din beton armat cu armatura rigida". Referat 2002
[33]	Lute Marina – "Proiectarea structurilor din beton armat cu armatura rigida", Referat, Referat 2002

[34] Lute Marina - "Analiza neliniara a structurilor din beton armat cu armatura rigida", Referat 2003 [35] Moşoarcă M. - "Contribuții la calculul și alcătuirea pereților structurali din beton armat", Teză de doctorat, UPT, 2004 [36] Manfredi G., Fabbrocino G., Cosenza E. - "Modelling of steelconcrete composite beams under negative bending", Journal of Engineering Mechanics, 1999 [37] Mateescu D. - "Clădiri înalte cu schelet din oțel", Ed. Academiei Române, 1997 [38] Mehanny S., Deierlein G. - "Modelling of assessment of seismic performance of composite frames with reinforced concrete columns

- [38] Mehanny S., Deierlein G. *"Modelling of assessment of seismic performance of composite frames with reinforced concrete columns and steel beams"*, Research Report, Blume Earthquake Engineering Center, Stanford University, 2000
- [39] Mîrşu O., Friedrich R. *"Construcții din beton armat"*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1980
- [40] Paulay T. *"A simple seismic design strategy based on displacement and ductility compatibility"*, Earthquake Engineering and Engineering Seismology, vol1, 1999, pp. 51-67
- [41] Patrick M., ş.a. *"Design of Composite Slabs for Strength"*, Ed. OneSteel Manufacturing Ltd., 2001
- [42] Patrick M., Dayawansa D., Wilkie R. *"Design of Simple Supported Composite Beams for Strength"*, Ed. OneSteel Manufacturing Ltd., 2001
- [43] Paulay T., Pristlez J.M.N. *"seismic design of reinforced concrete and masonrz buildings"*, New York, 1992
- [44] Plumier A., Doneux Catherine *"European research on seismic behaviour of composite steel concrete moment frames"*, IICSCS, 2001
- [45] Plumier A., Doneux Catherine *"Seismic behaviour and design of composite steel concrete structures"*, ECOEST2, ICONS Report, 2001
- [46] Plumier A., Doneux Catherine *"European development of seismic design guidelines for composite steel concrete structures"*, ISCS, 2001
- [47] Ranzi G., s.a. *"Displacement-based formulations for composite beams with longitudinal slip and vertical ulift. Research report"*, University of Sydney, Australia, <u>www.civil.uszd.edu.au</u>, 2006
- [48] Săbăreanu Eugenia *"Contributii la studiul podurilor si estacadelor cu structura compusa otel-beton",* Teză de doctorat, 1981
- [49] Stoian V., Clipii T. *"Proiectarea asistată de calculator în construcții"*, Universitatea Tehnică din Timișoara, 1995
- [50] Stoian V., Dan D. *"Finite element model for composite steel concrete beam behavior"*, Buletinul Ştiinţific al UPT, 1999
- [51] Stoian V., Dan D. *"Procedurea and computer program for the nonlinear analzsis of the composite steel-concrete beams. The behavior of constructions under specal loads"*, Ed. Orizonturi Universitare, 2000
- [52] Stoian V., Dan D. *"Procedeu și program de calcul pentru analiza neliniară a grinzilor compuse oțel-beton"*, Volumul Zilelor Academice Timișene, 2001
- [53] Truță M., Gioncu V. "Proiectarea antiseismică utilizând nivele de performanță"

[54]	Tudor Agneta – <i>Contribuții la calculul elementelor și structurilor</i>
[55]	Tudor Agneta, Lute Marina - Evaluarea rigiditatii grinzilor cadrelor compuse otel - beton situate in zone seismice, Rapoarte de
[56]	* * * – "Instrucțiuni tehnice pentru calculul și alcătuirea constructivă a elementelor compuse oțel-beton", Ministerul Construcțiilor
[57]	* * * – P83-81 "Normativ pentru calculul elementelor compuse oţel
[58]	* * * – STAS 10107/0-90 "Calculul și alcătuirea elementelor structurale din otel, beton armat și beton precomprimat"
[59]	* * * – P134-1993 "Instrucțiuni tehnice pentru calculul și alcătuirea
[60]	* ** – SR EN 10002-1:1994 "Încercarea la tracțiune a materialelor metalice"
[61]	* * * – ENV 1994-1-1:1994 "Eurocode 4: Design of Composite Steel and Composite Structures"
[62]	* * * – COST C1 "Composite steel – concrete joints in braced frames for buildings" Luxemburg 1997
[63]	* * * – NP 007-97 "Cod de proiectare pentru structuri în cadre din beton armat"
[64]	* * * – NP 033-99 "Cod de proiectare pentru structuri din beton armat cu armătură rigidă"
[65]	* * * – GP 042-99 "Ghid de proiectare și exemple de calcul pentru structuri din beton armat cu armătură rigidă"
[66]	* * * – SR EN 1994-1-1:2004 <i>"Eurocode 4: Proiectarea structurilor compozite otel si beton".</i> Ed. 1, 2004
[67]	* * * – prEN 1998-1:2004 <i>"Eurocode 8: Design of structures for</i> <i>earthquake resistance"</i>
[68]	* * * - EN1992-1-1:2004 <i>"Eurocode 2: Design of concrete structures – Part 1-1: general rules and rules for buildings"</i>
[69]	* * * – prEN1993-1-1:2005 "Design of steel structures – Part 1.1: General rules and rules for buildings"
[70]	* * * – prEN1993-1-8:2005 "Design of steel structures – Part 1.8: Design of joints"
[71]	* * * - <i>"Specification for structural steel buildings"</i> , American Institute of Steel Construction ANSTI, 2005
[72]	* * * – <i>"Seismic provisions for structural steel buildings"</i> , American Institute of Steel Construction ANSTI, 2005
[73]	* * * – P100-1/2006 "Cod de proiectare seismică. Prevederi de proiectare pentru clădiri"
[74]	* * * – ECCS, "Recommended testing procedure for assessing the behaviour of structural steel elements under cyclic loads"
[75]	* * * – AS 2327,1-1996, <i>"Composite structures, Part1: Simply supported beams"</i> , 1996
[76]	* * * – AS 4100-1998, <i>"Steel structures"</i> ,1998
[77]	* * * – AXISVM8 <i>"Finite Element Program. User's Manual"</i> , Inter- CAD Ltd., 2007

[78] * * * - "Control of deflection in concrete structures", ACI Report, 2003

[79]	*	*	*	_	"Earthquake	resistant	steel	structures",
	www.arcelormittal.com							
1001	* *	- -	F 1	2007	Manual da uti			

[80] * * * - Excel 2003 "Manual de utilizare"

Titluri recent publicate în colecția "TEZE DE DOCTORAT" seria 5: Inginerie Civilă

- 1. **Svetlana Maria Vrgovici** *Contribadu uții privind efectele evenimentelor asupra psihologiei ființei umane, ISBN 978-973-625-675-2, (2008);*
- 2. **Samuel Muj** *Contribuții la calculul spațial al infrastructurilor centralelor hidroelectrice, ISBN 978-973-625-679-0, (2008);*
- 3. Alexandra Boldurean Contribuții privind studiul stabilității masivelor de pământ, ISBN 978-973-625-689-9, (2008);
- 4. **Radu Petru Brejea** *Monitorizarea și reconstrucția ecologică a terenurilor la carierele de bauxită, ISBN 978-973-625-680-6, (2008);*
- 5. **Marinela Florica Bodog (Paşca)** Interacțiunea irigații drenaj și impactul acestora asupra mediului în Bazinul Crișurilor, ISBN 978-973-625-544-1, (2008);
- 6. **Ionela Codruța Bădăluță-Minda** *Contribuții la studiul inundațiilor produse de avarierea lucrărilor de apărare, ISBN 978-973-625-694-3*, (2008);
- Nicoleta Sorina Nemeş Forme de retenție şi mobilitate a fosforului în solurile şi apele bazinului hidrografic Bistra – județul Caraş-Severin, ISBN 978-973-625-710-0, (2008);
- Ioana-Alina Costescu Managementul integrat al calității solurilor şi a apelor de suprafață din bazinul hidrografic Bega, ISBN 978-973-625-711-7, (2008);
- 9. **Radu Nedelcu** Impactul lucrărilor hidro-ameliorative și alte surse asupra calității apelor transfrontaliere din spațiul hidrografic Banat, ISBN 978-973-625-622-6, (2008);
- 10. Marin Tălău Cercetări privind prognoza debitelor în perioada de secetă într-un bazin amenajat, ISBN 978-973-625-771-1, (2008).

EDITURA POLITEHNICA

. ---